

alfabet

PRAŽSKÉ MODERNÍ ARCHITEKTURY

PRAHA

Vladimír Šlapeta a Patrik Líbaľ

Obsah

Úvodní slovo / strana 7

Předmluva / strana 8

Abecední seznam architektů 1900–2023 / strana 11

Architektura pražských okresů / strana 261

Bibliografie a jmenný rejstřík / strana 291

Text © Vladimír Šlapeta a Patrik Líbal, 2023

I. vydání v jazyce českém

© Czech Architecture Week, s.r.o.

ISBN 978-80-908986-0-8

Vážení Pražané, vážení čtenáři,

je mi velkou ctí a potěšením představit vám publikaci s názvem „Alfabet pražské moderní architektury“. Tato jedinečná kniha vzniká jako součást oslav 30. výročí vzniku České a Slovenské republiky, a zároveň je zasazena do kontextu vzniku Ceny hlavního města Prahy za architekturu a památkovou péči Opera Pragensia. Přináší čtenářům fascinující pohled na moderní architekturu našeho krásného města, od roku 1918 až do současnosti.

Tato publikace je vyvrcholením dlouholeté práce a vášně, kterou věnujeme rozvoji a ochraně architektonického dědictví Prahy. Zahrnuje přes sto dvacet jmen významných architektů, kteří svými stavitelskými díly obohatili tvář našeho města. Každý architekt je představen společně se svou nejvýznamnější stavbou, a tak se čtenáři dostávají do nitra jejich tvorby a poznávají jejich přínos k moderní architektuře Prahy.

Jsem velice rád, že se tato myšlenka uskutečnila a že tato publikace vznikla. Věřím, že si čtenáři její obsah velice oblíbí a nalezne si své místo v srdcích všech, kdo mají zájem o pražskou architekturu a historii. Tato kniha se stane další tradicí našeho krásného města, které si zakládá na svém kulturním bohatství a dědictví.

Na závěr bych rád vyjádřil své upřímné poděkování autorům této publikace, profesoru Vladimíru Šlapetovi a doktoru Patriku Líbalovi, kteří s láskou a profesionalitou přispěli ke vzniku tohoto jedinečného díla. Rovněž chci poděkovat svým kolegům z kanceláře hlavního architekta Prahy a zejména docentu Petrovi Hlaváčkovi, kteří svými znalostmi a přispěním představují oporu a inspiraci pro všechny, kdo se zabývají architekturou a památkovou péčí našeho města.

Rád bych také při této příležitosti vyjádřil své upřímné poděkování Michalu Hrozovi, radnímu pro Oblast infrastruktury a technické vybavenosti, za jeho podporu a angažovanost při vzniku této publikace. Jeho cenné připomínky a rady byly neocenitelným přínosem.

Dále bych rád vyjádřil vděčnost všem starostům městských částí, kteří tuto iniciativu podpořili a přispěli k realizaci tohoto důležitého projektu. Jejich spolupráce a ochota přispět k rozvoji a propagaci pražské moderní architektury jsou nezastupitelné. Poděkování patří i všem dalším osobám, institucím a organizacím, které se podílely na tvorbě a vzniku této publikace. Jejich společným úsilím jsme dosáhli vytvoření díla, které přináší nové poznatky a pohledy na pražskou architekturu a památkovou péči.

Vaše podpora a přízeň jsou pro nás velkým povzbuzením a motivací k další práci na rozvoji a ochraně našeho jedinečného hlavního města.

Bohuslav Svoboda
Primátor hlavního města Prahy

Českou moderní architekturu mám rád. Poslední roky navíc roste její kvalita, což mě těší. Jako architektka mě vždy bavilo a baví jezdit za inspirací do zahraničí. Vždy jsem obdivoval moderní stavby nejen v Americe, ale i v Evropě, které se nám po převratu otevřely a ukázaly nám nové obzory. Od té doby, co učím na FA ČVUT, se snažím studentům ukazovat, jak hodnotná jsou díla Luise Kahna, Miese van der Rohe nebo Johna Pawsona. V rámci vlastní praxe jsem k principům modernismu vždy přistupoval s respektem. Dříve jako urbanista na pozici ředitele Institutu plánování a rozvoje a nyní coby urbanista s přesahem do pražské politiky na pozici náměstka pražského primátora pro územní a strategický rozvoj, se snažím o jediné. Jde mi o to, aby Praha dokázala architekturu 21. století integrovat, aby sloužila lidem v demokratické společnosti a aby všechny kroky vedoucí k ní byly koordinované a ve vzájemné shodě. To vnímám jako úkol.

Stavět kvalitní architekturu je dnes těžké. Při všech požadavcích, velkém množství zainteresovaných lidí v konkrétním území a složitosti systému je vlastně zázrak, když se nám podaří najít společnou řeč. Znovu se učíme mechanismy územního plánování, od kterých jsme se v minulém režimu odchýlili. Praha je navíc nyní v zajímavém historickém porevolučním momentu, kdy znovuobjevujeme procesy, jak hledat kvalitu a potenciál lokality formou architektonické soutěže, kdy se učíme dělat kompromisy a dávat přednost zájmům společnosti před zájmy osobními, kdy hledáme dialog a v dialogu plánujeme město na desítky let dopředu.

Posledních 5 let s mým týmem pracujeme na odblokování výstavby na brownfieldech, kterých je v Praze hodně a které nám tak dávají velkou příležitost rozvíjet město tam, kde je to nejvýhodnější – v jeho středu. Role města v těchto procesech byla dlouhou dobu pasivní a jsem moc rád, že se nám daří rozhybat zkostnatělou byrokracií, hledat dohodu v území, zadávat kvalitní urbanistické studie a architektonické soutěže a hledat nové postupy při výstavbě. Je pro mě moc důležité, že obracíme zažité představy, že „developer je nepřítel“ na „investor je partner“. Město je potřebuje, ale musíme vyžadovat kvalitu a vzájemnou spolupráci.

A vracíme i veřejnou správu do role stavitele. Založili jsme městskou organizaci, která má ve správě městské pozemky, vytipovává lokality vhodné k zástavbě především městskými byty, a tím tyto pozemky zhodnocuje. Uvědomujeme si, že to musí být veřejný sektor, kdo nastavuje úroveň kvality nejen bytové výstavby ve městě a mění paradigma.

Na co se opravdu těším, je projekt Vltavské filharmonie, který prošel příkladným procesem hledání vítězného týmu s projektem a dal možnost předním českým ateliérům soutěžit s mezinárodní konkurencí. A je to návrh, od kterého bych si přál, aby se stal obdobným milníkem, jako byla v 19. století stavba Národního divadla či ve 20. století stavba Domu ČKD Na Můstku. A pak se třeba zvládne vejít do pokračování knížky, kterou právě držíte v rukách a jehož autorovi, dlouhodobému příteli, kolegovi a mentorovi přeji pevné zdraví a mnoho dalších publikací a výstav.

Petr Hlaváček
Náměstek primátora hlavního města Prahy

Praha vznikala po staletí v organickém souznění krajiny okolo řeky Vltavy. V souladu biologického a duchovního klimatu s lidskými zásahy tu povstal jedinečný urbanistický fenomén středoevropské metropole. Rostlý organismus města, komponovaný často z nahodilých a překvapivých souvislostí morfologie terénu, biologické struktury a architektonických tvarů v rozmanitých stylech je svědectvím dramatických dějin a ilustruje genius loci tohoto prostředí, korunovaného expresivní a majestátní figurou hradčanského panoramatu. Projevuje se tu podivuhodná gradace prostorů, charakteristická radostným a citlivým lidským měřítkem staveb i zahradních scenerií, vycházejících z harmonie přírody a taktních lidských zásahů. Promítají se tu vlivy slovanské, židovské i německé kultury, mediterenních i nordických impulzů, v minulosti i dnes ovlivňujících atmosféru zdejšího života, když Karlův most vytváří mezi nimi tradiční a symbolickou spojnicí.

Několikrát v průběhu své tisícileté existence dosáhla Praha v kontextu se svou politickou a ekonomickou kompetencí i kulturního dosahu nejvyšších met z širokého mezinárodního pohledu a charakter architektury je toho nejsilnějším svědectvím. Poprvé tomu bylo ve 14. století v době vrcholné gotiky za panování římského císaře Karla IV., který inicioval stavbu katedrály a Karlova mostu a založil Nové město a univerzitu. Podruhé v době radikálního baroka, kdy bylo město obohaceno velkorysími šlechtickými paláci a zahradami i fascinujícími chrámovými prostrami.

A konečně potřetí v době moderny 20. století, kdy architektura kubismu a funkcionalismu, vkládaná ohleduplně k historickému kontextu městského jádra a radikálněji na jeho hranách a v nových čtvrtích, jimiž se město rozšiřovalo. Architektura reprezentovala hospodářskou prosperitu i sebevědomí a sílu nově zrozené Československé republiky. Obdobně jako v době Karla IV. a radikálního baroka, se Praha stala v meziválečné době křižovatkou a místem dialogu nejvýznamnějších architektů epochy, ať již šlo o Le Corbusiera, představitele německého Bauhausu nebo holandských avantgardistů skupiny De Stijl.

První poválečná léta byla Praha dlouho ušetřena větším zásahům a teprve šedesátá léta přinesla její rozšíření výstavbou rozsáhlých panelových sídlišť, která byla následně propojena s centrem linií metra, které značně zkvalitnila vnitroměstskou dopravu. Vznikla i řada staveb, signalizujících úsilí architektů – i v omezených podmínkách socialistického systému – navázat dialog s vývojem světové architektury, z nichž některé se staly důležitými akcenty. Zároveň došlo i k zintenzivnění péče o historickou substanci města, což posléze vyústilo v roce 1992 v nominaci Prahy na seznam světových památek UNESCO.

Sametová revoluce v listopadu 1989 přinesla české metropoli nespočet velkých výzev – otevření světu způsobilo nebyvalé zvýšení turistického ruchu, ale především mohutný rozvoj obchodu a svobodných kulturních aktivit. Architektura, v předcházejících 4 desetiletích omezovaná direktivním řízením a diktátem monopolu stavební výroby, se rychle vrátila mezi svobodná povolání a její tvůrci přispívají k zavedení konkurenčního prostředí, které je vystaveno konfrontaci se současnými světovými tendencemi. Významnou roli v tomto procesu i do budoucna hraje Odbor územního rozvoje města i v souvislosti s dalším budováním městské infrastruktury a technologických proměn na počátku třetího tisíciletí.

Naše publikace se soustřeďuje právě na třetí úspěšné období od roku 1900, avšak náš pohled prodlužujeme do dnešních dnů. Pražský alfabet má být pomůckou v procházkách jak našim, tak i zahraničním milovníkům architektury a krátkými životopisy má připomenout především nejvýznamnější tvůrce, kteří do novodobé mozaiky pražských staveb přispěli.

Vladimír Šlapeta a Patrik Libal

12

Jan Aulík

* 16. listopadu 1958, Praha
Studia: ČVUT (Emil Hlaváček)
Architekt v Praze

Jakub Fišer

* 1. června 1972, Praha
Studia: ČVUT (Oldřich Hájek)
Architekt v Praze

Po praxi v Projektovém ústavu výstavby Prahy (Věra Machoninová) založil Jan Aulík v roce 1991 vlastní ateliér STUDIO A. Od roku 2007 se stal Jakub Fišer společníkem v ateliéru Aulík Fišer architekti. Z realizací tohoto studia vyniká Komunitní centrum Michle, sportovní a wellnes centrum Nová Brumlovka, multifunkční blok s konverzí výrobní haly v Praze-Libni Palmovka Park a konečně Centrum Bořislavka.

13

**KKCG – Bořislavka Centrum, Evropská 65, č.p. 866/XIX, Vokovice, Praha 6
Jan Aulík, Jakub Fišer, Leoš Horák, David Zalabák, 2012–2021**

Areál obchodně-administrativního centra Bořislavka se nachází na trojúhelníkovém pozemku, původně vymezeném křižovatkou Evropské, dříve Velvarské třídy s Kladenskou ulicí. Roku 2012 společnost KKCG zorganizovala mezinárodní pracovní setkání s cílem stanovit podobu nové zástavby na komplikovaném místě nedaleko stanice metra Bořislavka, ke kterému přizvala také ateliér Aulík Fišer Architekti. Lokalitu s velkými výškovými rozdíly obklopuje typologicky různá obytná zástavba od vil po vysoké panelové domy. Autoři zde navrhli čtyři budovy ve tvaru krystalických drúz s prosklenými fasádami. Centrem prochází obchodní pasáž přímo propojená s vestibulem metra, která ústí na piazzettu. Budovy slouží převážně kancelářské funkci a v podzemí jsou parkovací stání. V komplexu nalezneme několik výtvarných děl, například: Na horu od Federika Díaze, Ledovec od Maxima Velčovského, Planetu od Jana Aulíka, Leoše Horáka, Davida Zalabáka a sochaře Pavla Filipa nebo Vítr od Jana Poupěte. Zda výraz tohoto souboru zůstane zajímavým experimentem, nebo udá nový směr architektury, ukáže teprve čas.

Brumlovka (dříve BB Centrum)

Aulík Fišer architekti, A69 – architekti, CMC architects, DAM architekti, Kordovský architekti, Studio A8000, 1996–2022

Urbanistickou soutěž na řešení brownfieldu po Pražské stavební obnově, kterou vypsala Praha 4, vyhrál roku 1993 Jan Aulík. Na této lokalitě tak vznikla a nyní i stále vzniká, díky staviteli a investorovi Radimu Passerovi, nová moderní čtvrť, jejíž páteří komunikaci tvoří Vyskočilova ulice a jihozápadně celý soubor uzavírá ulice 5. května. Většina administrativních staveb je označena písmeny, severně od Vyskočilovy latinskou abecedou a jižně řeckou abecedou. První realizací se stala Budova C z roku 1998, kterou navrhla kancelář Aulík Fišer architekti a tato kancelář projektovala též Budovy B, E, Villas a Residence Villas, i budovy Alpha, Beta, Gamma, Delta, dále Školní pavilon pro křesťanskou školu Elijáš, budovu Brumlovka i Společenské centrum Bethany. Studio A8000 projektovalo Budovy A i G, ateliér Kordovský architekti navrhl Budovu D, a od studia DaM architekti pocházejí dvě realizace, ikonická Filadelfie a rekonstrukce objektu základní a střední křesťanské školy Elijáš. Přimo v Baarově parku se nachází Rezidenční park Baarova od kanceláře CMC architects a posledními realizacemi jsou Residence Oliva a multifunkční objekt Olivka od ateliéru A69 – architekti.

Milan Babuška

*20. listopadu 1884, Dubí u Kladna

† 17. října 1953, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Balšánek, Josef Fanta)

Architekt v Praze,

profesor průmyslových škol v Jaroměři a Praze

Vedle studia architektury se zabýval profesionálně i hudbou a krátce působil i jako dirigent České filharmonie. Ve 20. letech byl autorem řady škol (Rychnov nad Kněžnou, Lanškroun, Teplice, Vyšší Brod), později také sokoloven (Hradec Králové a Náchod). V průběhu doby se vyvinul k funkcionalismu s monumentalizujícími akcenty (pošta v Náchodě), zejména však v obchodním paláci ARA na nároží Národní třídy. Jeho nejrozsáhlejšími pracemi jsou lázně ve Velichovkách a soubor technického a zemědělského muzea na Letné.¹

Palác ARA – Obchodní dům Perla

Perlová 5, č.p. 371, Praha 1

Milan Babuška, František Řehák, 1927–1932

Současná funkcionalistická stavba, která nahradila starší dům, zaujímá významnou polohu na pomezí Nového a Starého Města pražského. První projekt vypracoval v letech 1927 až 1928 architekt Milan Babuška. Poté, tedy v době, kdy vlastnictví připravované stavby přecházelo z A. R. Amschelbergera na Vojtěcha a Růženu Andresovy, si stavebník domu najal nového architekta Františka Řeháka, který Babuškovy plány přepracoval. Podle nového projektu novostavbu realizoval stavitel Tomáš Keclík. Obchodní výkladce domu navrhl roku 1932 Max Gerstl. Pásová okna probíhají celým 1. a 2. patrem, a nároží se vstupem člení pět vysokých vertikálních oken, přičemž výše dům graduje postupně hmotově zmenšující se věží. Okna ve vyšších podlažích jsou obdélná. Fasádu doplnily neonové trubice, dodávající zvláště po setmění stavbě působivý výraz. Konstrukci tvoří ocelový skelet, který má čtyři pilířové řady a vnitřní dispozice je třítraktová.

Adolf Benš

* 18. května 1894, Pardubice

† 8. března 1982, Praha

Studia: ČVUT (Rudolf Kříženecký) a AVU (Jan Kotěra, Josef Gočár)

Architekt a urbanista v Praze, profesor a rektor UMPRUM, zakládající člen prezidia Union internationale des architectes, člen SVU Mánes

Po absolutoriu AVU byl angažován profesorem Josefem Gočárem k doзору nad stavbou československého pavilonu v Paříži v roce 1925, kde strávil půl roku. Po návratu zahájil svou tvorbu stavbou Hospodyňské školy v Mladé Boleslavi. Krátce poté společně s Josefem Křížem získali první cenu v soutěži na palác Elektrických podniků na holešovickém předmostí Hlávkova mostu. Touto stavbou demonstrovali nové pojetí metropolitní úřední budovy. Ve 30. letech pak realizoval stavbu nového letiště v Praze-Ruzyni. Angažoval se v řešení urbanistických problémů hlavního města v rámci státní regulační komise až do poválečné doby. Na Uměleckoprůmyslové škole vychoval řadu architektů poválečné éry a podporoval spolupráci architektů s výtvarnými umělci. Za Československou republiku spoluzakládal UIA v roce 1948 v Lausanne.

Staré letiště

K letišti 21, č. p. 550, Praha 6

Adolf Benš, 1932–1937

Poté, co přestalo dostačovat letiště ve Kbelích, vzrůstala potřeba moderního letiště. Nové pražské letiště vzniklo za hranicemi tehdejší Prahy na katastru obce Ruzyně. Na výstavbu byla vypsána roku 1931 architektonická soutěž, kterou obeslalo 25 návrhů. Architekt Adolf Benš vyprojektoval funkcionalistický terminál a ostatní stavby v areálu navrhli další architekti, například Kamil Roškot nebo Eduard Hnilička. Benšovu střední část tvoří segmentově zastřešená přízemní ústřední odbavovací hala se sklobetonovou konstrukcí, jejíž čela jsou otevřena širokými prosklenými vestibuly s vybíhající pultovou střechou. Po stranách na ni navazují dvě dvoupodlažní křídla, řešená jako dvouraktový železobetonový skelet. Budovu pokrývá bílý keramický obklad. Výškovou dominantou se stala třípodlažní navigační a meteorologická věž s aerodynamicky zaoblenými stěnami a ochozy.

Jan Bočan

* 17. října 1937, Český Brod

† 7. prosince 2010, Praha

Studia: ČVUT (Josef Kittrich)

Architekt, designér, profesor ČVUT

Po studiu nastoupil do ateliéru Karla Filsaka a Jana Šrámka, kde si velmi brzy vypracoval výjimečné postavení v ateliéru Beta. Strávil půl roku v Brazílii při dozoru stavby Československého velvyslanectví a autorsky se podílel na návrhu interiéru této významné stavby Karla Filsaka a Jana Šrámka. S Janem Šrámkem později navrhoval velvyslanectví (Londýn, Kensington) a ve Stockholmu, kde se prosadil i jako designér interiérů. Působil i v kolektivu architektů hlavního nádraží v Praze.¹ Posléze navrhl vlastní půvabný dřevěný víkend na Slapech a dvojvilu na Babě. Koncem 80. let byl také autorem komplexu bydlení pro diplomaty v Praze – Troji. Na závěr života postavil také české velvyslanectví v Tbilisi a stal se hostujícím profesorem tamní univerzity.

**Diplomatická čtvrť Troja, Trojská 173a-c, 7, 6, č.p. 623, 632-634, 639, Praha 7
Jan Bočan, Zdeněk Rothbauer, 1978–1995**

Studie diplomatické čtvrti, nacházející se nedaleko trojského zámku, vznikla roku 1978 v Projektovém ústavu výstavby hl. m. Prahy. Architektonicko-urbanistické řešení vypracovali architekti Jan Bočan a Zdeněk Rothbauer. Jednotlivé prováděcí plány a realizaci postavených objektů měl na starosti architekt Jan Bočan. Stavební povolení úřad udělil roku 1989 a kolaudace postupně probíhaly až do roku 1995. Jedná se o 6 objektů se 44 byty, ale je nutné podotknout, že jde jen o zlomek plánované výstavby. Architektura bílých domů s plochou střechou se vyznačuje čistotou a inspiraci bychom zde našli v americké neofunkcionalistické tvorbě skupiny „Bílí“, která se etablovala v šedesátých letech 20. století. Uživatelé velkých bytů, zaujímajících často celé patro, měli k dispozici důmyslnou sestavu teras, přízemní byty pak ohrazené zahrady. Terasy a balkóny mají svislé i vodorovné kovové mříže, které vytvářejí působivý rastr a nejsignifikantnější prvky celého komplexu.

Ricardo Bofill

* 5. prosince 1939, Barcelona

† 14. ledna 2022, Barcelona

Studia: Universitat de Barcelona a L'école d'architecture de Genève

Architekt a urbanista v Barceloně

V roce 1963 zakladatel ateliéru Taller de Arquitectura. V této pozici se vypracoval v mezinárodním měřítku v jednoho z vůdčích představitelů debaty o revizi urbanismu a o postmoderním směru architektury 70. a 80. let. Autor realizací rozsáhlých obytných souborů v Montpellier, Noisy-le-Grand, Paříži (Place de Catalogne a Place de Séoul), Bordeaux, mrakodrapu Donnelley Building v Chicagu, terminálu 1 letiště Barcelona-El Prat. Po Sametové revoluci se angažoval i v Praze a zanechal zde výraznou stopu.

Corso Karlín, Křížíkova 36a, č.p. 237/X, Karlín, Praha 8

Ricardo Bofill Levi, Jean-Pierre Carniaux, Jiří Koukolík, Jiří Řezák, 1999–2000

V Karlíně, prvním pražském předměstí, fungovalo mnoho továren a dalších průmyslových podniků, ale výroba v nich postupně zanikla. Některé nahradily novostavby a některé prošly konverzí, z nichž k nejlepším lze zařadit Corso Karlín. Současná stavba vznikla přestavbou jednolodní haly z roku 1890, v níž se vyráběly plechové kotle. Slavný španělský, resp. katalánský architekt si pro spolupráci vybral Jiřího Řezáka a členem týmu se stal i Jiří Koukolík. Při přestavbě došlo k vestavění nového skleněného hranolu tvořícího vrchní část stavby. Původní budova se do Křížíkovy ulice obrací průčelím se štítem a do postranní komunikace arkádami v přízemí a řadou obdélných oken v patře. Za vyzděnou část bývalé haly architekti vložili dvě podlaží nově navržené vestavby a další dvě podlaží vystupují nad původní část. Fasádu tvoří dvojí skleněný plášť. Touto konverzí vznikla moderní kancelářská budova, spojující prvky historické architektury s novodobým výrazem.

Roman Brychta (Projektíl)

*7. 12. 1967, Vysoké Mýto
 Studia: AVU (Emil Příklad)
 Projektíl: Adam Halíř (23. 4. 1975, Krnov),
 Ondřej Hofmeister (23. 3. 1971, Praha),
 Petr Lešek (3. 4. 1973, Písek)

Roman Brychta, který byl absolventem AVU u profesora Emila Příklad spolupracoval v prvních letech s Václavem Králíčkem. V kolektivu s mladými absolventy ČVUT – A. Halířem, O. Hofmeisterem a P. Leškem, založili ateliér pod názvem Projektíl architekti, a s V. Králíčkem zvítězili v soutěži na Národní technickou knihovnu v kampusu ČVUT. Ateliér Projektíl se profiloval dalšími úspěšnými stavbami, zejména centrem ekologických aktivit Sluňákův a knihovnou v Hradci Králové – za obě získaly Grand Prix architektů. Od roku 2020 působí ateliér Projektíl ve složení (Halíř – Hofmeister – Lešek), zatímco Roman Brychta se osamostatnil a je profesorem na UMPRUM.

Národní technická knihovna

Technická 6, č. p. 2710/XIX, Dejvice, Praha 6

Roman Brychta, Adam Halíř, Ondřej Hofmeister, Petr Lešek,
 Václav Králíček, 2000–2009

Na novou knihovnu byla roku 2000 vypsaná soutěž, kterou vyhráli Roman Brychta, Adam Halíř a Petr Lešek, ve spolupráci s Václavem Králíčkem, později projekt dokončili v ateliéru Projektíl architekti a do týmu přibyl Ondřej Hofmeister. Stavba započala na podzim roku 2006 a byla dokončena v prosinci 2008. Knihovna se šesti nadzemními a třemi podzemními podlažími stojí na půdorysu oválného čtverce a fasády tvoří kopulovitý plášť. Čtyřmi vstupy je možno vejít do dvoupodlažního vestibulu, ze kterého jsou přístupné obchody, pobočka Městské knihovny a také kavárna. V budově je též přednáškový sál. Vlastní technická knihovna se nachází ve vyšších podlažích a ústředním prostorem je zde atrium, kolem kterého obíhají ochozy. Betonová zábradlí tohoto atria vyzdobil svými kresbami rumunský umělec Dan Perjovschi. Knihovna velice kvalitně doplnila kampus Českého vysokého učení technického.

Jakub Cigler

*26. ledna 1962, Praha
Studia: ČVUT (Emil Hlaváček)
Architekt v Praze

Krátce po diplomu na ČVUT absolvoval praxi v Londýně (Future Systems) a New Yorku. V roce 1989 založil vlastní ateliér Studio Jakub Cigler, 1997–2001 byl partnerem ve společnosti CMC (Jakub Cigler, Vít Máslo, David Chisholm). Na konci roku 2001 založil společnost Cigler Marani Architects, která se v roce 2015, po odchodu Vincenta Maraniho, proměnila v Jakub Cigler Architekti. Autor řady rezidenčních objektů (Praha, Nad Závěrkou ²) i velkých urbanistických komplexů v Praze (The Park, Aviatica ¹ ad.), v Moskvě (Comcity) a v Bratislavě.

Churchill II, Italská 67, 69, Seifertova, č. p. 2584/XII, Vinohrady, Praha 2 Jakub Cigler, 2020

Obchodně-administrativní budova Churchill II navázala na dříve dokončený objekt Churchill I, a uzavřela tak společně s mezilehlou piazzettou nejen celkovou kompozici svahu mezi kolejištěm hlavního nádraží a Italskou ulicí, ale rovněž definitivně dotvořila podobu náměstí Winstona Churchilla. Různě výškově rozčleněná hmota budovy navázala na zástavbu Italské ulice, která v nároží se Seifertovou ulicí výškově graduje, a vytvořila tak částečnou protiváhu k výrazné hmotě bývalého Všeobecného penzijního ústavu – Domu Radost. Jednotlivé střešní úrovně doplňují pochozí terasy, umožňující výhledy nejen na přilehlé nádraží, ale prakticky na celé historické centrum. Průčelí pokrývají cihlové pásy v horizontálních i vertikálních vazbách a okenní otvory lemují tmavé šambrány, které jsou buď v subtilnější formě zarovnané s cihlovou fasádou, nebo v širším profilu z fasády vystupují. Parterem prochází ve více úrovních pasáž Churchill, akcentovaná opět cihelným obkladem, ze které jsou přístupné obchodní prostory. Do interiéru architekt umístil také kavárnu a restauraci, ale tato stavba má hlavně kancelářskou náplň. Churchill II je jasným důkazem, že česká architektura 21. století nejenže neztratila svoji úroveň, ale je schopna prezentovat se i mimořádně kvalitními realizacemi.

František Cubr

*8. ledna 1911, Praha
 †30. června 1976, Praha
 Studia: ČVUT (Antonín Mendl, Antonín Engel)
 Architekt a designér v Praze, profesor ČVUT
 a poté profesor AVU

Do architektury vstoupil na přelomu 30. a 40. let společně se Zdeňkem Pokorným realizací řadových domů v Chotěboři a několika romantických víkendových domů na Vysočině. Návrh na exportní palác Baťa ve Zlíně zůstal nerealizován. Po roce 1948 s Josefem Hrubým a Zdeňkem Pokorným navrhl řadu výstavních instalací po celém světě: např. na výstavách ve Stockholmu, Miláně, Moskvě, Paříži, Bruselu, Damašku, Bejrútu, New Yorku aj. Tento autorský kolektiv navrhl také pavilon a restaurant EXPO 1958 v Bruselu, Laterna magika v Praze, velvyslanectví ČSSR v Athénách, telekomunikační centrum na Žižkově, úpravy obrazárny Pražského hradu. S Josefem Pilařem vytvořil Cubr instalaci středověkého umění Národní galerie v Jiřském klášteře aj.

**Restaurant Praha EXPO 58, Letenské sady 80, č. p. 1500/VII, Holešovice, Praha 7
 František Cubr, Josef Hrubý, Zdeněk Pokorný, 1956–58**

Dne 14. srpna 1956 došlo k vypsání omezené soutěže na pavilon pro Světovou výstavu EXPO 58 v Bruselu a porota vybrala návrh Františka Cubra, Josefa Hrubého a Zdeňka Pokorného. V Bruselu stála restaurace mezi křídly výstavního pavilonu, přízemí využívala Plzeňská restaurace a patro Francouzská restaurace. Komplex díky své architektonické kvalitě dal vzniknout pojmu tzv. bruselský styl. Pavilon byl přemístěn na Výstaviště, kde roku 1991 vyhořel, a restaurace získala nové místo v Letenských sadech u starších viničních sklepů, kde se veřejnosti otevřela roku 1960. U jezírka stála socha od Marty Jiráskové. Roku 2001 proběhla rekonstrukce chátrající stavby, ale restaurační provoz se sem již nevrátil. Objekt využívala reklamní agentura a v současnosti slouží jako galerie Expo 58 Art. Na nižší prosklenou hmotu nasedá elegantní půlkruhové „skleněné“ patro, které částečně podpírají subtilní sloupky. V interiéru se nachází točité schodiště s mozaikou Oceán, ale jinak se původní interiéry nedochovaly.

Jan Čejka

* 15. 7. 1933, Vysoké Mýto
 Studia: ČVUT (František Čermák)
 Architekt v Praze

Svůj talent prokázal ihned po studiu, když překvapivě vyhrál soutěž na kampus vysoké školy zemědělské v Suchdole a tento komplex se mu podařilo realizovat. Působil jako asistent profesora F. Čermáka na ČVUT, odkud odešel na hostování na univerzitu v Bagdádu. V roce 1969 pak emigroval do Německa, kde obhájil doktorát technických věd na TU v Mnichově. Poté působil několik let jako profesor v Ammánu a v Bejrútu. Od roku 1984 byl profesorem Fachhochschule v Münsteru.

Areál ČZU, Kamýčká č. p. 129, Suchdol, Praha 6
 Jan Čejka, 1958–1965

Roku 1952 se díky vládnímu nařízení transformovala dosavadní Vysoká škola zemědělského a lesního inženýrství při ČVUT na samostatnou Vysokou školu zemědělskou. Roku 1957 byla vypsána veřejná anonymní soutěž na nový kampus této školy, dnes České zemědělské univerzity v Praze, kterou vyhrál architekt Jan Čejka. Ten navrhl systém zónování, a díky tomu vznikla zóna výuková, zóna dílen, stájí i zóna obytná. Také převedl pravoúhlý koncept hlavních komunikací do diagonálního systému umístění jednotlivých objektů, na nichž uplatnil racionální přístup s přiznaným skeletem a výplněmi. Vše hmotově gradovalo k centrálním budovám rektorátu a auly. Součástí areálu se také stala stavba tzv. Kruháku, kterou konstrukčně vyřešila Dagmar Chmelířová a tato hala, určená původně pro zemědělské stroje, neměla žádný opěrný sloup. Výtvarně se na podobě kampusu podílel Karel Malich.

František Čermák

*2. dubna 1903, Nové Strašecí
†9. října 1998, Praha
Studia: ČVUT (Antonín Engel)
Architekt v Praze

Gustav Paul

*9. října 1903, Praha
†4. června 1974, Praha
Studia: ČVUT (Antonín Engel)
Architekt v Praze

Po studiích pracoval František Čermák jako asistent prof. Engela na ČVUT a Gustav Paul v ateliéru Kamila Roškota. Koncem 20. let začala jejich celoživotní spolupráce – po úspěších v řadě soutěží (ústavy Lékařské fakulty v Bratislavě, Zemský úřad v Užhorodě, infekční nemocnice v Bratislavě, nemocnice v Záhřebu a sanatorium TBC Vyšné Hágy), následovala realizace sanatoria ve Vrážci (společně s Antonínem Tenzerem) a budov policejních ředitelství v Plzni a Karlových Varech. Na konci 30. let zvítězili v soutěži na klinickou nemocnici v Motole. Realizaci ale znemožnil počátek války a místo toho byla podle jejich projektu postavena pouze dřevěná provizorní porodnice. Po roce 1945 se stal Čermák profesorem ČVUT, zatímco Paul setrval v praxi ve Stavoprojektu. Jejich spolupráce však pokračovala dostavbou kampusu ČVUT po vítězné soutěži v roce 1957.

**Fakulta elektrotechnická a Fakulta strojní ČVUT, Technická 2-4, č.p. 1902, Praha 6
František Čermák, Gustav Paul, Vladimír Hladík, 1959–1967**

Rektorát Českého vysokého učení technického vypsali roku 1957 neomezenou anonymní veřejnou soutěž na dostavbu kampusu této školy. První cenu získali architekti František Čermák, Gustav Paul, Vladimír Hladík a Jiří Liberský. Podle tohoto konceptu, ve kterém vítězové narušili původní Engelovu blokovou strukturu, se však podařilo vybudovat pouze některé stavby. Šlo především o budovy elektrotechnické a strojní fakulty při Technické ulici, přičemž první zaujala jihovýchodní část areálu a druhá severozápadní. Tyto stavby na hřebínkovém půdorysu sestávají z vyběhávajících kolmých křídel, propojených podélným křídlem, a vložených poslucháren.

Jaroslav Čermák

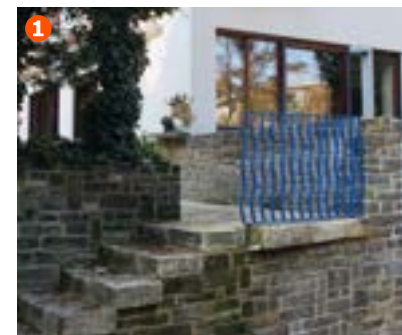
* 12. května 1901, Plzeň

† 12. června 1990, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Mendl a Antonín Engel)

Architekt v Praze

Po studiu na ČVUT pracoval v řadě prominentních architektonických kanceláří (J. Fragner, F. A. Libra, J. Havlíček a K. Honzík) a dozoroval výstavbu Fragnerova paláce Merkur. Poté byl hlavním architektem v architektonické kanceláři F. Stalmacha a J. Svobody a v roce 1937 založil vlastní ateliér pod názvem Huť architektury a vedle vily na Velvarské ulici ¹ se soustředil na návrhy převážně sakrálních staveb. Po roce 1948 pracoval ve Státním výboru pro tělovýchovu a sport a ve Výzkumném ústavu výstavby a architektury. Po politických čistkách v roce 1957 odešel do Průmstavu. V závěru života se věnoval rekonstrukcím kostelů.

Kostel sv. Jana Nepomuckého

Košířské náměstí, Praha 5

Jaroslav Čermák, 1939–1942

Roku 1928 vznikl Kostelní spolek v Košířích s cílem vybudovat vlastní chrám. Roku 1939 spolek získal pozemek na Košířském náměstí a stavební firma Františka Coufa zde během 2. světové války vybudovala funkcionalistickou stavbu, navrženou Jaroslavem Čermákem a vysvěcenou 17. května 1942. Kostel sestává z jednodolní hlavní hmoty a asymetricky umístěné dominantní věže, korunované křížem s otevřeným zvonovým patrem. Fasády lodi člení pouze vysoké a úzké okenní otvory. V interiéru se nachází kopie sochy svatého Jana Nepomuckého, patrona kostela, od Jana Brokofa, reliéf z kararského mramoru se sv. Anežkou a Janem Nepomuckým pochází od Jindřicha Wielguse a vitráže navrhl Josef Liesler. Mozaiku měl vytvořit Jan Zrzavý, ale k realizaci tohoto uměleckého díla nedošlo. Nalezneme zde i prvky, odkazující ke kultu světce, neboť motiv jazyka akcentuje kazatelna nebo kroupky.

František Maria Černý

* 13. srpna 1903, Praha
 † 9. listopadu 1978, Praha
 Studia: Státní průmyslová škola kamenosochařská Hořice,
 AVU (Josef Gočár)
 Architekt v Praze

Už jako student akademie na sebe F. M. Černý poprvé upozornil úspěšným návrhem v soutěži na Úrazovou pojišťovnu, inspirovaným v duchu De Stijl. Po praxi v ateliérech Bohumila Hypšmana a Josefa Štěpánka si na konci 20. let otevřel vlastní ateliér. Před válkou postavil obytný dům na Vinohradech, tramvajovou remízu v Motole, vilu Eustacha Möelzera na Hanspaulce¹ a sociální byty v Holešovicích (s Kamilem Ossendorferem). Uspěl také v řadě soutěží v Praze – velkotřžnice na Maninách, klinická nemocnice v Motole – a také v soutěžích na univerzitní města v Brně a Bratislavě. Za války vytvořil soukromou hřbitovní kapli na Olšanských hřbitovech (se sochařem Josefem Wagnerem). Po válce byl autorem první etapy výstavby nemocnice v Kolíně, památníků v Lahovicích², Mělníku a Poděbradech a jeho tvorba vyvrcholila vítězstvím v soutěži na nové věže kostela Na Slovanech, kterými obohatil siluetu historické Prahy. Na Kampě byl také autorem úpravy bytu básníka Vladimíra Holana a historičky umění Anny Masarykové.

**Věže Emauzského kláštera, Vyšehradská č. p. 320/II, Nové Město, Praha 2
 František Maria Černý, 1964–69**

Emauzský benediktinský klášter založil císař Karel IV., a v průběhu věků prošel několika přestavbami. Jedna z největších proměn jeho vzhledu nastala poté, co dne 14. února 1945 klášter zasáhlo bombardování, velmi jej poškodilo a nálet zcela zničil novogotické věže kostela Panny Marie, sv. Jeronýma a slovanských patronů. Návrh obnovy vzešel z omezené architektonické soutěže, která proběhla mezi říjnem 1964 a březnem 1965. Vítězem se stal architekt František Maria Černý a plány projektu „Dostavba dominanty Emauz“, podepsané Černým a statikem Vladimírem Kamberským, schválil úřad Prahy 2 roku 1966. Kolaudace proběhla v říjnu roku 1969. Na kostele vyrostla skořepinová křídla, zakončená pozlacenými hroty. Věže, připomínající dvě zkrřížené andělské perutě a ve svém průniku evokující lomený oblouk, jsou 32 m vysoké a tvoří je 40 cm silná betonová skořepina. Od doby vzniku tvoří věže neodmyslitelnou část panoramatu Nového Města pražského a představují prvotřídní příklad nejen ve smyslu spojení „nového“ se „starým“, ale i z hlediska vysoké technické úrovně.

DAM Architekti

Richard Doležal *11. srpna 1953, Ostrava / ETH Curych (Dolf Schnebli)
 Jan Holna, *15. března 1972, Praha / ČVUT (Petr Hájek, V. Vojtěcha)
 Petr Burian, *9. dubna 1970, Praha / ČVUT (Tomáš Brix, Petr Malinský)
 Jiří Hejda, *7. července 1970, Praha / ČVUT (Tomáš Brix, Petr Malinský)
 Jiří Havrda, *19. dubna 1969, Liberec / ČVUT (Vladimír Soukenka, Pavla Kvízová)

Kancelář vznikla po Sametové revoluci, když se Petr Malinský, absolvent ČVUT (10. 4. 1961) – aktivní člen skupiny mladých architektů Zlatí Orli, spojil s Richardem Antonínem Doležalem, absolventem ETH v Curychu (11. 8. 1953), který se vrátil z emigrace. Na počátku 90. let postavili několik vil v Praze, lesnickou školu v Lyss ve Švýcarsku a rekonstruovali vilu pro Václava Havla na Ořechovce. V závěru první etapy jejich tvorba vyvrcholila Palácem Euro na dolním konci Václavského náměstí (společně s Petrem Burianem a Michalem Pokorným), v němž modifikovali původní koncept Martina Kotíka. Věnovali se také rekonstrukcím (hotel Carlo IV.). V další etapě jejich činnosti se uplatnili i mladší generace zejména Jiří Hejda, který se podílel na realizaci Main Point Karlín a dalších úředních stavbách (AFI Vokovice, Main Point Pankrác¹). V současnosti má kancelář pět partnerů – architektů Richardem Doležalem, Petrem Burianem, Jiřím Havrdou, Jiřím Hejdou a Janem Holnou.

Main Point Karlín, Pobřežní 21, č.p. 665, Praha 7

Jiří Hejda, Jiří Chlumský, Lenka Kadmasová, Jindřich Ševčík, Richard Doležal, Petr Malinský, Robin Müller, 2009–2011

Na lokalitě, kudy dříve protékalo rameno řeky Vltavy, nedaleko nově vznikajícího projektu River City Praha, vyrostla nová organicky tvarovaná kancelářská budova navržená kanceláří DaM architekti. S River City Praha je spojena lávkou, vedoucí nad Rohanským nábřežím. Stavba o deseti nadzemních a třech podzemních podlažích má na střeše menší zahradu se zelení. Výrazně plasticky modelovanou fasádu člení svislé různě probarvené pilířové prvky probíhající mezi okny. Vnitřkem prostupuje atrium ve tvaru elipsy přivádějící denní světlo i do interiérů stavby. Budovu užívají společnosti skupiny Vienna Insurance Group – Kooperativa pojišťovna a Česká podnikatelská pojišťovna. Vedle kanceláří tu sídlí také Galerie Kooperativa a kavárna.

František Doležel

* 15. listopadu 1947, Praha

Studia: SPŠ stavební Praha, ČVUT (František Čermák)

Architekt v Praze

Po studiu nastoupil do ateliéru ETA u architekta Václava Havránka a v roce 1975 přešel do Krajského projektového ústavu, ateliéru Cubr-Hrubý-Pokorný, kde se podílel na návrhu řady instalací mezinárodních veletrhů a kde pracoval pod vedením architekta Stanislava France na urbanistických projektech pro Příbram, Čelákovice a Brandýs nad Labem. V roce 1991 založil vlastní ateliér. Navrhl polyfunkční dům Vítkov v Praze na Žižkově (s Václavem Kolínským), bytový dům v Mydlářce¹ a zejména Agel Tower v Košířích.

Agel Tower,

Vrchlického 102, č.p. 1350, Praha 5

František Doležel, Vojtěch Kolínský, Martin Vlnas, 2021–2023

Společnost Agel si vybudovala nové sídlo v místech, kde se stýká Vrchlického a Plzeňská ulice, na pozemku, který má přibližně tvar trojúhelníka s lehce prohnutými stranami. Budovu v Košířích, sestávající ze tří suterénů a osmi nadzemních podlaží, navrhla kancelář Doležel architekti. Prosklenou fasádu s konkávně prohnutým západním průčelím a se zaoblenými nárožními, tvoří lehký obvodový plášť, který vznikl ze standardního hliníkového fasádního rastrového systému Heroal. Do přízemí navrhli autoři vedle vstupní haly s recepcí také restauraci s přílehlými provozy. Suterén využívají převážně garážová parkovací stání, k nimž vede vjezd z Vrchlického ulice. Vyšší podlaží, vertikálně propojené dvouramenným schodištěm a třemi výtahy, byly určeny pro kanceláře a střechu lze částečně využívat jako pochozí terasu.

Zdeněk Edel

* 1. srpna 1923, Kostelec nad Labem

† 21. prosince 2015, Květnice

Studia: Studium: Vyšší průmyslová škola stavební
v Mladé Boleslavi, AVU (Jaroslav Fragner)

Architekt v Praze

Po studiu průmyslové školy v Mladé Boleslavi, totálním nasazení v Hamburku a po válce ve vojenské službě, vystudoval AVU v Praze u profesora Fragnera, jehož byl asistentem a spolupracovníkem až do roku 1958. Následujících 10 let pracoval ve Státním projektovém ústavu obchodu Praha, kde navrhl hotel Park v Holešovicích (s Jiřím Lavičkou). 1968–1986 působil v Krajském projektovém ústavu Praha, poté pracoval ve svobodném povolání. Byl dále autorem komplexu městského úřadu Prahy 10 ve Vršovicích, administrativního mrakodrapu KOVO v Holešovicích (s J. Matyášem, L. Štefekem a P. Štěchem) a v Nymburku postavil komplex Eliška a posléze Obecní dům (s L. Štefekem).

Park Hotel

Veletržní 20, č. p. 1502, Praha 7

Zdeněk Edel, Jiří Lavička, 1959–1967

Hotel vznikl na místě, na kterém měla být vybudována symetrická budova k Veletržnímu paláci na křižovatce ulic Veletržní a Dukelských hrdinů. Interiéry hotelu navrhla Alena Šrámková a restaurační provozy sestávaly ze snídařny, kavárny, baru, venkovní terasy a jídelny. V letech 1993 až 1998 došlo k rekonstrukci technického vybavení a roku 1998 k výměně vnějšího pláště. Jedná se o horizontální deseti-podlažní hranol ubytovací části s prosklenou fasádou, ke kterému kolmo přiléhá nižší hmota restaurace. Fasádní plášť doplňovaly svislé slunolamy na výšku podlaží, diagonálně prostřídané, a ostatní části průčelí tvoří travertinový obklad. Architektura hotelu, i díky vstupu, tvořenému volnými rozkročenými pilíři, připomíná tvorbu Le Corbusiera. Interiér recepcce evokuje lodní kýl. Konstrukce budovy tvoří monolitický železobeton se sloupy. Sedící ženskou plastiku v zahradě vytvořil Václav Bejček.

John Eisler

* 12. července 1946, Londýn
 Studia: ČVUT (Jindřich Krise)
 Architekt v Liberci, New Yorku a v Praze

Po studiích na ČVUT nastoupil do „školky“ SIALu v Liberci, kde setrval až do svého odchodu do ateliéru Richarda Meiera v New Yorku v dubnu 1983. Podílel se na projektu obchodního domu Máj, v rámci výstavy IBA v západním Berlíně soutěže na zástavbu přístavu v Tegelu a realizovaném obytném domě v Kreuzbergu (s Emilem Prikrylem a Jiřím Suchomelem). V ateliéru Richarda Meiera spolupracoval na stavbách po celém světě (kostel Boha Milosrdného otce a Museo dell' Ara Pacis v Římě). Od roku 2003 působil jako samostatný architekt v New Yorku a v roce 2006 se vrátil do Prahy. V poslední době je autorem skupiny luxusních obytných domů 12 Lofts v Praze-Bubenči.¹

Obchodní dům Máj

Národní 26, č. p. 63/XII, Nové Město, Praha 1

John Eisler, Miroslav Masák, Martin Rajniš, 1971–75

Architekt Karel Prager vypracoval roku 1967 studii zástavby Spálené ulice mezi nárožím Národní třídy a Purkyňovou ulicí a poté byla roku 1971 vypsána užší soutěž na nový obchodní dům, kterou vyhráli John Eisler, Miroslav Masák a Martin Rajniš. V letech 1971 až 1972 vypracovali návrh, ale stavební projekt vznikl až v letech 1973 až 1974. Stavbu v mašinstickém novofunkcionalistickém stylu realizovaly v letech 1973 až 1975 švédské firmy SIAB a ABV Stockholm a kolaudace proběhla 6. března 1975. Hlavní průčelí směřuje do Národní třídy, kde nad ustupujícím parterem probíhá prosklený pás. Vyšší patra kryjí montované panely z emailovaného bílého plechu a nad nimi se nacházejí další dvě prosklená podlaží. Nejvyšší partii vytváří zaoblená, resp. polygonální skleněná střecha a ustupující 7. patro. Dále ze střechy vycházejí komíny vzduchotechniky. Fasáda zpočátku nesla nápis „02“, později změněný na Máj, resp. My. Průčelí do Spálené ulice je prakticky holé, prolomené jen několika výkladci a okny, a vzadu se nachází prosklená eskalátorová hala. Prodejní prostory mají pohledy ve stylu hi-tech.

Antonín Engel

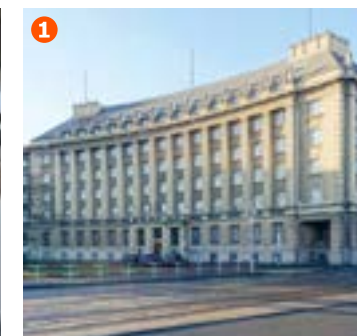
* 4. května 1879, Poděbrady

† 12. října 1958, Praha

Studia: ČVUT (Josef Schulz), Německá vysoká škola technická v Praze a AVU Vídeň (Otto Wagner)

Architekt a urbanista v Praze, profesor a rektor ČVUT

Výrazná osobnost konzervativního směru pražské meziválečné architektury. Vycházel z ideí svého učitele Otto Wagnera, avšak později byl ovlivněn francouzskými klasicistními vzory. Jeho nejvýznamnějším dílem je urbanistická podoba Dejvic s Vítězným náměstím, generálním štábem armády¹ a rozlehlým kampusem ČVUT. Byl také autorem ministerstva dopravy a pozoruhodné industriální stavby vodárny v Podolí, jejíž druhou etapu postavil až na sklonku života v 50. letech.

Vodárna a filtrační stanice

Podolská 17, č.p. 15/XV, Podolí, Praha 4

Antonín Engel, 1923–28, 1956–65

Jelikož po vzniku Velké Prahy přestal dostačovat dosavadní vodovodní systém, došlo k vypsání architektonické soutěže, kterou vyhrál Antonín Engel. První, severní část, zaujímavý čtvercový půdorys, vznikla v letech 1923 až 1928. Novoklasicistní průčelí na exponované západní straně člení antikizující sloupy, na východní straně polosloupy a na dalších pilastry. Z centra západní stěny vystupuje rizalit s tympanonem, evokující antický tetrastylos. Parabolické železobetonové oblouky o rozpětí 29 metrů a výšce 16 metrů, zastupující hlavní halu, vyprojektovali profesori pražské techniky Bedřich Hacar a František Klokner. V letech 1956 až 1965 proběhla dostavba druhé budovy podle návrhu stejného architekta. Jelikož v té době vládl tzv. socialistický realismus, mohl Engel užít stejné tvarosloví, ale v monumentálnější formě. Jižní průčelí této stavby zdobí jedenáct soch znázorňujících přítoky Vltavy. V areálu se dnes nachází Muzeum pražského vodárenství.

Josef Fanta

*7. prosince 1856, Sudoměřice u Tábora

†20. června 1954, Praha

Studia: ČVUT (Josef Šulc a Josef Zítka)

Architekt, designér a malíř v Praze, profesor ČVUT

Přední tvůrce pražské architektury, který se přenesl od neorenesanční architektury svého učitele Josefa Zítka až k secesi a dlouhá léta působil jako profesor architektury ČVUT. Je autorem hlavního nádraží a Hlávkovy koleje v Praze, řady vil, památníků a náhrobků – např. památník bitvy u Slavkova. Jako architekt byl činný i v době první republiky, kdy navrhl monumentální budovu ministerstva průmyslu a obchodu dominující vltavskému nábřeží.

Budova Ministerstva Průmyslu a obchodu

Na Františku 32, Klášterská 2, Revoluční 27, Řásnovka, č.p. 1039, Praha 1
Josef Fanta, 1925–1932

Budovu ve stylu opožděných klasicizujících tendencí postavila firma Antonína Belady podle projektu Josefa Fanty. Výstavba ministerského paláce souvisela s novou regulací nábřeží, resp. koncepcí budování vládních budov. Pětikřídlá stavba je soustředěna kolem dvou dvorů a nad hlavním vstupem, směřujícím k nábřeží, resp. k řece Vltavě, se nachází prosklená kupole. Kamennou fasádu člení bosáž, lizénové rámy, římsy, balkóny na rizalitech, balustráda a iónské sloupy. Bohatou sochařskou výzdobu provedli Čeněk Vosmík a Josef A. Paukert. V interiéru patří k nejhodnotnějším prostorům klenutá síň hlavního vchodu, umístěná na oválném půdorysu, a dvorana pod s ochozy v každém podlaží. Dále tu nalezneme eliptický salón, mramorový sál a gobelínovou síň v reprezentačním 1. patře ministerstva. Přestože v dobovém kontextu nastupující moderní architektury působila budova anachronicky, tak se jedná o noblesní architekturu.

Ferdinand Fencel

*2. ledna 1901, Praha
†31. března 1983, Praha
Studia: ČVUT (Antonín Mendl,
Antonín Ausobský)
Architekt a keramik v Praze

Po praxi u Oldřicha Tyla zvítězil společně s Karlem Tausenauem v soutěži na českou školu ve Vouziers (1926), která byla postavena na počest československých legií. Později ve vlastní kanceláři postavil sanatorium na Dobříši (1932), dům ústavu majitelů domů ve Spálené ulici 59 (1933), dům Republikánské pojišťovny v Opletalově ulici a Ruské gymnázium na Pankráci (1937–1939) a na závěr společně s Vojtěchem Kerhartem polikliniku na Karlově náměstí (1937–1955). Po roce 1948 byl nespravedlivě vězněn v tzv. Basoprojektu na Pankráci.

Vojtěch Kerhart

*2. července 1892, Poděbrady
†31. května 1978, Poděbrady
Studia: ČVUT (Josef Fanta,
Antonín Balšánek)
Architekt v Praze a Poděbradech

Studia měl přerušena válkou, kterou prožil jako důstojník v československých legiích na Rusi, odkud se vrátil přes Vladivostok a Vancouver až v roce 1920 a poté získal diplom. Řadou staveb přispěl na rozvoj rodných Poděbrad, z nichž vynikla zvláště lázeňská kolonáda. Je také autorem obytných domů pilotů a dílen Ruzyňského letiště a řady vil. Věnoval se i spolupráci se sochaři Otto Gutfreundem (Masarykův pomník v Poděbradech, Kroměříži a Nitre) a Josefem Wagnerem (Smetanův pomník v Poděbradech). Byl také autorem Napoleonova pomníku na Žuráni u Slavkova a náhrobků Karla Čapka na Vyšehradském hřbitově.

Poliklinika, Karlovo náměstí 32, č. p. 522, Praha 2 Ferdinand Fencel, Vojtěch Kerhart, 1937–1955

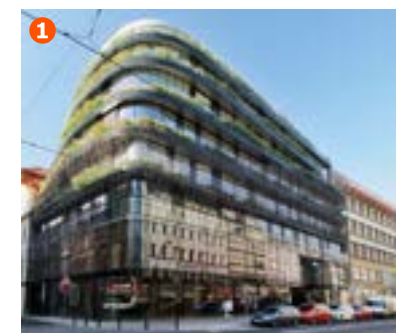
Ve východní frontě Karlova náměstí stálo několik historických domů, které zanikly roku 1937 a následně tu vznikl funkcionalistický areál. Plány pro státní ošetřovatelskou školu, umístěnou při náměstí, vypracoval Ferdinand Fencel a dvorní budovu polikliniky Vojtěch Kerhart. V lednu 1938 bylo povoleno sloučení stavení a druhé plány, přepracované v počtu pater vyhotovil Kerhart roku 1941 a v letech 1946 až 1947 nakreslil Fencel další plány, na které navazovalo stavební povolení, udělené roku 1948. Roku 1950 proběhla kolaudace do výše 1. patra, Fencel vypracoval demoliční projekt čp. 555 a roku 1955 došlo ke schválení celé polikliniky dle finálních plánů z února 1954. Hlavní průčelí s terasou v 7. patře je obloženo bílými keramickými dlaždicemi, prolamují je obdélná okna a visuté balkóny se nacházejí v pravé části mezi 2. a 5. patrem. Parter s výkladci má travertinový obklad. Dispozičně objekt sestává z hlavní trojtraktové budovy při Karlově náměstí, spojovacího příčného křídla, trojkřídlé stavby ve tvaru U a samostatného dvoutraktového křídla.

Stanislav Fiala

* 15. března 1962, Most
Studia: ČVUT (Dagmar Rybářová)
a AVU (Marian Bělohradský)
Architekt v Praze, držitel ceny Architekt roku 2019

Profesionální dráhu začal v D. A. studiu Martina Rajniše, poté byl partnerem ateliéru D3A, od roku 2009 pracuje ve vlastní kanceláři Fiala+Němec. Autor budov Sipral a MUZO v Praze-Strašnicích, golfového klubu Čertovo břemeno v Alenině Lhotě na Táborsku, polyfunkčního domu Drn na Národní třídě v Praze¹, rekonstrukce Šporkova paláce, rezidence Puškinova v Bělehradě (Srbsko). Představitel inovativních konceptů architektury s pestrou kombinací přírodních, tradičních i moderních materiálů a s porozuměním genia loci a organického myšlení.

Rodinný dům u lesa Stanislav Fiala, 2015–2019

Dům, navržený Stanislavem Fialou z architektonické kanceláře Fiala + Němec, stojí na půdorysu obličejových tvarů. Na projektu spolupracovali také Jiří Václavů, Jana Šťastná a Zuzana Boháčová. Stavba, částečně zapuštěná do pahorku, je od ulice odsazena až na hranu příkrého svahu padajícího na samý okraj svažitého lesa a oplocení tvoří palisáda z modřínových trámů. K hmotě domu s plochou střechou jsou připojeny balkóny i terasy obličejových tvarů se zábradlím z nerezové oceli. Fasáda se skládá z modřínových prken kombinovaných se zrcadlicími bondovými pásky. Stavba, tvořená železobetonovou monolitickou konstrukcí, má uvnitř „sochařsky“ tvarovanou výtahovou šachtu, vnitřní monolitické schodiště z bílého betonu a příčky z broušených cihelných tvárnic.

Karel Filsak

* 10. října 1917, Jindřichův Hradec

† 1. července 2000, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Ausobský, Jan Víšek)

Architekt v Praze

Po praxi v době války v ateliéru Josefa Gočára vystudoval ČVUT. Poté spolupracoval s Josefem Havlíčkem zejména na sídlišti Kladno-Rozdělov a projektech pro Jindřichův Hradec. Samostatnou tvorbu zahájil stavbou velvyslanectví ČSSR v Pekingu, terminálem letiště v Ruzyni a hotelem Intercontinental (vše ve spolupráci s Janem Šrámkem). Nejvýznamnější z jeho díla jsou stavby zastupitelských úřadů – při OSN v Ženevě a Brazílii (s J. Šrámkem) a posléze v Dillí a v Káhiře. Posléze byl autorem konverze bývalé budovy Spolku inženýrů a architektů na hotel, budovy Vodních staveb v Holešovicích a Barrandovského mostu. Představitel lapidární až brutalistické architektury.

Hotel InterContinental

nám. Curieových 5, Pařížská 30, č. p. 43/1, Staré Město, Praha 1

Karel Filsak, Karel Bubeníček, Jaroslav Švec, 1968–1974

Roku 1965 navrhla americká společnost Tower International spoluúčast na výstavbě mezinárodního hotelu s cílem zapojit jej do mezinárodní sítě International Hotel Corporation (IHC) a následně 11. února 1967 podepsal Čedok s IHC dohodu o proveditelnosti výstavby. Čedok měl dvě varianty, buď vypíše soutěž, nebo zadá projekt Karlu Filsakovi, a Čedok vybral druhou možnost. Na řešení interiéru se podílel Jan Šrámek se svým týmem. Hotel na konci Pařížské třídy se stává z několika hranolových křídel, jižního a středního sedmipatrového a severního šestipatrového, sestavených do tvaru obráceného písmene Z. Fasády železobetonové stavby člení betonové vertikální pásy a keramické reliéfy i prosklené plochy oken. Celou hmotu završuje betonová deska. Autoři do budovy umístili Cechovní síň, Primátorský salonek, vinárnu Mázhaus, a restauraci Zlatá Praha se svítidly od Huga Demartiniho a s reliéfy Evy Kmentové zasadili do nejvyššího podlaží. Výzdobu hotelu vytvořili další umělci: Začarovaný les Miloslav Hejný, lustry René Roubíček a vitráže brasserie pocházejí od Josefa Jíry, grafický emblém nad vchodem a informační systém od Jiřího Rathouského. Stavba představuje jeden z nejlepších příkladů brutalistní architektury v českých zemích.

Adolf Foehr

*20. června 1880, Norimberk

†7. října 1943, Praha

Studia: Německá vysoká škola technická v Praze,
UMPRUM (Friedrich Ohmann, Jan Kotěra), ETH Curych
Architekt v Praze

Autor mnoha komerčních a obytných staveb v Praze i dalších městech, jak v období Rakouska-Uherska, tak i první republiky. Ranné stavby byly poplatné eklekticismu a secesi, pečlivě prováděné s použitím ušlechtilých materiálů (mramor, mosaz, travertin) – palác Dunaj (společně s Jaroslavem Polívkou).¹ Na přelomu 20. a 30. let se přiblížil ke koncepci dynamického funkcionalismu, když v domě U Sedláků zjevně navázal na styl Mendelsohnových obchodních domů se zaobleným rizalitem v nároží. Byl aktivní v řadě sudetoněmeckých kulturních, vědeckých a politických institucí.

Obchodní dům U Sedláků

Havířská 4, Provaznická 13, č.p. 397, Praha 1

Adolf Foehr, 1929–1932

Pro obchodníky s hračkami J. H. Brandeis a Ludvík Brandeis postavila na místě starších staveb čp. 396 a 397 nový obchodní dům podle projektu architekta Adolfa Foehra firma Václava Nekvasila. Jako vzor mohl sloužit obchodní dům Rudolf Petersdorff ve slezské Vratislavi od slavného německo-židovského tvůrce Ericha Mendelsohna s obdobně koncipovaným nárožím. Pražská stavba ve stylu aerodynamického funkcionalismu má obě fasády členěné průběžnými pásovými okny, gradujícími v nárožním půlkruhovém arkýři. Konstrukce je tvořena železobetonovým skeletem. Interiér má v podstatě jednotraktovou dispozici s velkým schodištěm i menším točitým a výtahy se světlíky se nacházejí v úzkém pásu při západní stěně domu. U vchodu v Provaznické ulici je do fasády zasazen klasicistní reliéf od sochaře Josefa Malinského s mužskými postavami sedláků, podle nějž se dům nazývá.

Jaroslav Fragner

*25. prosince 1898, Praha

†3. ledna 1967, Praha

Studia: ČVUT (Rudolf Kříženecký, Antonín Ausobský) a AVU (Josef Gočár)

Architekt v Praze, člen CIAM, profesor AVU, architekt Pražského hradu, předseda S.V.U. Mánes a Svazu architektů ČSR

Výrazný představitel skupiny Devětsil, českého poetismu a po válce citlivých rekonstrukcí památkových objektů. Ještě jako student se zúčastnil první mezinárodní výstavy architektury na Bauhausu ve Výmaru v roce 1923 a postavil dětský pavilon nemocnice v Mukačevu. Od konce 20. let se prosadil nejprve řadou průmyslových staveb (elektrárna ESSO Kolín, farmaceutická továrna v Dolních Měcholupech) později i obchodních staveb (palác Merkur v Praze¹, prodejna Tatra Kolín) i řadou romantických letních vil (Nespeky). Po válce jako profesor AVU vchoval několik generací českých i slovenských architektů a zasloužil se o rekonstrukci Karolína, Betlémské kaple a středního křídla a úpravu druhého nádvoří Pražského hradu.

Rektorské křídlo Karolína

Ovocný trh 3, č. p. 541/1, Staré Město, Praha 1

Jaroslav Fragner, 1963–1968

Projekt rekonstrukce areálu Univerzity Karlovy zpracovával Jaroslav Fragner brzy po skončení 2. světové války, ale stavební práce pokračovaly až do konce šedesátých let 20. století. Probíhala obnova historických objektů i výstavba nových částí Karolína a za architektonicky nejhodnotnější partii lze bezesporu označit rektorské křídlo, které Fragner navrhl ve stylu pozdní moderny roku 1963. Práce započaly o dvě léta později a k otevření došlo 25. listopadu 1968. Přízemí hlavního průčelí, směřujícího do čestného dvora u Ovocného trhu, je celé prosklené, se vchodem uprostřed. Nad ním se vypíná cihlová fasáda s pěti obdélnými okny. Uvnitř zaujímá hlavní prostor vstupní hala, ze které jsou přístupné další části univerzity, mj. slavnostní prostory včetně auly s organickým podhledem, upomínajícím na tvorbu Alvara Aalta. Rektorské křídlo představuje jeden z nejkvalitnějších vstupů moderní architektury do historického prostředí.

Stanislav Franc

*22. listopadu 1928, Vedryně
†3. listopadu 2000, Praha
Studia: ČVUT (Karel Honzík, Alois Mikuškovice)
Architekt v Praze

Po studiích pracoval v KPÚ v ateliéru Cubr-Hrubý-Pokorný, kde se ustavil tým mladších architektů Franc, Nováček a Luděk Hanf, který realizoval menzu na Strahově a Dům dětské knihy Albatros. Na konci 60. let vystřídal Luděk Hanfa Vladimír Fencel (1940–1992) a tento kolektiv – AteliérC12 – později postavil budovu Koospolu a palác Atrium Hilton v Praze. V roce 1993 realizovali ještě pojišťovnu v Třebíči (spolupráce Daria Nováčková).

Jan Nováček

* 15. března 1930, Praha
Studia: ČVUT (František Čermák),
MARCHI v Moskvě
Architekt v Praze

Po studiích permanentně pracoval v KPÚ v ateliéru Cubr-Hrubý-Pokorný a v letech 1960-1962 jako asistent profesora Františka Cubra na ČVUT. Zde se podílel společně se S. Francem, mimo jiné, i na řadě výstavních instalací v Evropě, Asii, Americe a Africe. Od roku 1962 v ateliéru C12 (Franc, Nováček a Hanf, kterého později nahradil Fencel). Vedle Koospolu a Atria Hiltonu realizovali také Obchodní technické středisko v Čertanovu u Moskvy. Byl také autorem obytného souboru ve Starém Bubenci, základní školy ve Vlašimi (s J. Bělským) a v Příbrami okresní prokuraturu a budovy okresního úřadu práce (s J. Mergerem).

CUBE – Administrativní budova (Koospol Praha)

Evropská 178, Praha 8

Stanislav Franc, Vladimír Fencel, Jan Nováček, 1975–1977

Jednou ze čtyř novostaveb administrativních budov zahraničního obchodu, postavených bezprostředně po požáru Veletržního paláce byl Koospol, situovaný po severní straně Evropské třídy ve Vokovicích. Stavba je přístupná pěším mostem a komponovaná z protáhlé podnože, nad níž se zvedá kubický objem administrativy, přehledně zorganizovaný okolo atria. Přehlednou dispozici se dvěma komunikačními jádry doprovází pečlivě strukturovaný detail architektury plastickými formami inspirovaný krystalickou tradicí kubismu Josefa Chochola a zároveň i pozdního díla Marcela Breuera. Interiéry byly vyzdobeny díly Stanislava Libenského, Jaroslavy Brychtové a dalších předních výtvarníků.

62

Zdeněk Fránek

*26. srpna 1961, Boskovice

Studia: VUT v Brně (Milan Huška)

Architekt v Brně, profesor TU v Liberci, ZČU v Plzni, ČVUT, ARCHIP, VŠUP v Praze a na TU-VŠB v Ostravě

Po studiích pracoval v Útvaru hlavního architekta v Blansku, v roce 1989 založil vlastní ateliér Fránek Architects. Na počátku své tvorby vycházel z hledání plastických a organických tvarů a posléze volil úspornější výraz. Později vzbudil pozornost svými dynamickými sakrálními stavbami (Litomyšl), v nichž se soustředil na působivou hru světla v architektonickém prostoru. Působením na většině architektonických škol (v Liberci působil i jako děkan) v republice si získal autoritu i jako pedagog.

Polyfunkční dům Eucon

Chlumova 18, Štítného 35, č.p. 202/XI, Žižkov, Praha 3

Zdeněk Fránek, 2002–2005

Nárožní osmipodlažní dům s ustupujícím nejvyšším patrem stojí na nároží Chlumovy a Štítného ulice na Žižkově. Přestože stavba pochází až z 21. století, dokonale zapadla do historického urbanismu této pražské čtvrti. Prakticky bezozdobné fasády v různých barevných variantách, evokujících původní parcely, mají obdélná dvojdielná okna a v proskleném parteru při Štítného ulici se nacházejí komerční plochy a restaurace, zabíhající přes nároží. Do spodních pater domu, konstrukčně řešeného jako železobetonový monolitický skelet, umístil architekt malé pavlačové byty a do vyšších velké byty s atrií a bazény. Pavlačový dvůr vyplňuje obytná zahrada nad podzemními garážemi. Nalezneme zde i „sputnik“, který slouží architekto-
vým potřebám při častých cestách do Prahy. V horním vstupním podlaží je malý ateliér a ve spodním obytný pokoj a koupelna, Ocelová hmota je opláštěna pur panely. Ze šestého podlaží je přístupný dům investora. Celkově se jedná o mimořádně kvalitní minimalistickou stavbu, nerušící však přes svůj moderní výraz své prostředí.

63

Petr Franta

* 19. září 1948, Praha
Studia – ČVUT (František Čermák)
Architekt v Montrealu, New Yorku a Praze

Po kratší praxi v ateliéru ETA v Praze, působil v emigraci v Montrealu a New Yorku. Po Sametové revoluci a návratu do Prahy spolu s Michalem Brixem postavili Terminal 1 mezinárodního letiště Václava Havla Praha² a kostel Sváté rodiny v Luhačovicích. Od roku 1997 již samostatně realizoval palác Flora na Vinohradech, budovu CIIRC ČVUT v Dejvicích, řadu obytných staveb, rekonstrukce židovských památek v Polné, Jičíně, Rychnově, Pinkasovy a Španělské synagogy. Upravil také Císařskou konírnu na galerii¹ a kapli Sv. Kříže pro Svatovítský poklad na Pražském hradě.

**Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky, Rektorát ČVUT
Jugoslávských partyzánů 3, č.p. 1580, Praha 6
Petr Franta, 2012–2017**

Technologický rozvoj na přelomu tisíciletí si vyžádal založení výzkumných center pro nové obory a technologie. ČVUT se proto rozhodlo vystavět ve svém kampusu centrum informatiky, robotiky a kybernetiky rekonstrukcí a přístavbou původní menzy (Čermák, Paul). Architekt Franta menzu rozšířil a doplnil o akustickou předstěnu do uliční čáry podél Jugoslávských partyzánů. Čelo novostavby směrem k Vítěznému náměstí je komponováno v expresivní figuře také pro funkci rektorátu, která je tvořena pneumatickou membránovou folií dvojitě fasády, sloužící jako solární kolektor k rekuperaci energie. Petr Franta (1948) absolvoval architekturu na ČVUT (prof. Čermák), poté pracoval v ateliéru ETA v Praze a po emigraci v roce 1977 působil v Montrealu, zde také instaloval výstavu českého kubismu v CCA. Pracoval i na projektech v New Yorku. Po návratu založil kancelář s Michalem Brixem a od roku 1998 má svůj atelier v Praze.

Otto Fuchs

* 13. června 1889, Kukleny
† 1941, pravděpodobně, Lodž
Studia: Německá vysoká škola technická v Praze
Architekt a podnikatel v Praze

Viktor Lampl

* 28. března 1889, Jimramov
† 7. března 1942, Praha
Studia: Německá vysoká škola technická v Praze
Architekt a podnikatel v Praze

Společně vystudovali na německé technice v Praze a po studiích založili úspěšnou stavební kancelář Lampl und Fuchs, která se věnovala jak navrhování, ale především i provádění administrativních, bytových a vilových staveb zejména na území Prahy. Kromě vlastních návrhů firma prováděla také rekonstrukce a přístavby starších objektů (palác Rosetta, palác Dlážděná). Rodiny obou společníků firmy byly drasticky postiženy holokaustem.

Palác Rosetta, Jungmannova 21, č. p. 30, Praha 1 Victor Lampl, Otto Fuchs, 1922–1923

Dům středověkého původu získal roku 1867 díky Franzi Wolfovi pozdně klasicistní podobu. V letech 1922 až 1923 proběhla podle projektu Victora Lampla a Otto Fuchse rozsáhlá přestavba, spočívající mj. v nástavbě tří pater a nové podobě expresionistického průčelí. V letech 2015 až 2017 proběhla razantní rekonstrukce navržená architektem Michalem Ibem. Většinu starších konstrukcí nahradily nové, ale zůstala zachována průčelní stěna u Jungmannovy ulice. V 1. patře, odděleném římsami, člení tuto hlavní uliční devítiosou fasádu meziokenní kanelované pilastry, ale výše stupňovitě v pyramidální kompozici vzrůstá centrální partie s lizénami a po stranách zdobí průčelí rezné zdivo. Vše vrcholí štítem s okénkem ve formě vertikálně postaveného oválu. Nová zadní fasáda stupňovitostí lehce evokuje přední část. Přizemím probíhá pasáž, spojující Jungmannovu s Vladislavou ulicí a v domě se nacházejí apartmány i kanceláře a obchody.

Frank Owen Gehry

*28. února 1929, Toronto

Studia: University of Southern California, Los Angeles

a Harvard University Cambridge, Massachusetts

Architekt a designér v Los Angeles

Významný představitel dekonstruktivismu a později expresivního plastického stylu v architektuře a designu. Po studiích v Los Angeles a na Harvardu získal zkušenosti v ateliéru Victora Gruena i praxi v Paříži. Do mezinárodního povědomí vstoupil v 70. letech expresivními formami vlastního domu, a zejména stavbou Air and Space Museum v Los Angeles. Stavba Vitra Design Museum ve Weilu am Rhein předznamenala jeho následný úspěch v Praze (Tančící dům), Paříži, Berlíně, Bilbao, Düsseldorfu, Seattlu a jinde.

Tančící dům, Jiráskovo náměstí 6, č.p. 1981/II, Nové Město, Praha 2
Frank Owen Gehry, Vlado Milunić, 1994–1997

Původní dům zničil nálet v únoru 1945 a dlouho zde zůstala jen proluka. Roku 1990 proběhla neformální soutěž, které se zúčastnil i Vlado Milunić a vypracoval symbolistickou kreaci. Později parcelu koupila pojišťovna Nationale-Nederlanden, jejímž developerem se stal Milunićův přítel Paul Koch, a díky tomu následně započala spolupráce s Frankem Gehrym. Kompozici domu, zvaného též Ginger a Fred, vytvářejí dvě věže, směřující do náměstí i nad nároží, a fasáda u nábřeží se zvlněnými liniemi i různě rozloženými okny. Do interiéru stavby architekti umístili jak kanceláře, tak restaurace. Kolem návrhu se rozpoutala diskuse, přičemž kriticky se vyjádřili někteří čeští historici umění, například Mojmir Horyna, a architekti Zdeněk Jiran a Michal Kohout. Kritika zazněla také ze zahraničí od architektů Richarda Meiera a Hanse Kohlhoffa nebo jednoho z nejvýznamnějších znalců moderní architektury Kennetha Framptona. Dnes však již tyto debaty utichly a dům je chápán jako součást pražské architektury.

Jan Gillar

*24. června 1904, Příbor

†7. května 1967, Praha

Studia: Státní průmyslová škola Plzeň, AVU (Josef Gočár)

Architekt a designér v Praze, člen CIAM

Ještě za studií pracoval v kanceláři architekta Jana Závorky a významně se podílel na vítězném soutěžním návrhu na památník a muzeum na Žižkově. Poté se stal členem skupiny Devětsil a patřil k blízkému okruhu přátel Karla Teigeho, s nímž cestoval na Bauhaus a jemuž navrhl jeho obytný dům na Šalamounce. Ve spolupráci se stavební firmou Ladislava Syrového postavil řadu vil (Smíchov a Baba), obytných domů (Hládkov). Je autorem obchodních domů v Liberci a na Kladně a původního interiéru Bílé labuti v Praze. Jeho vrcholným dílem je Francouzské gymnázium v Dejvicích. Po roce 1948 pracoval ve Studijním a typizačním ústavu.

Francouzské školy v Dejvicích

Bílá 1, Božkova 3, č. p. 1784/XIX, Dejvice, Praha 6

Jan Gillar, 1931–1934

Spolek pro udržování škol s francouzskou řečí vypsal počátkem třicátých let 20. století soutěž na výstavbu škol. První cenu nikdo nezískal, ale druhý se umístil návrh Jana Gilara, který zvítězil ve druhém kole. Inspiraci představoval systém open-air schools, pocházející z Nizozemska a Německa, sestavený ze solitérních, ale propojených pavilonů. Stavební povolení úřad udělil 13. září 1932 a ke kolaudaci došlo 25. června 1934. Celý areál, využívající svažitý pozemek s výškovým rozdílem 10 metrů, sestává z mateřské školy, od které sestupuje přes obecnou školu k budově gymnázia. Mateřskou školu propojila s hřištěm skládací stěna. Také se zde nacházejí aula a tělocvična, ale k vybudování internátu nedošlo. Všechny stavby mají ploché střechy a většinu prostor prosvětluje značný počet oken, a to buď velkých obdélných, nebo pásových. Vnitřní prostory vytápěl teplovzdušný systém v kombinaci s lokálním topením.

Ernst Gisel

* 8. června 1922, Adliswil, Švýcarsko

† 6. května 2021, Curych

Studia: Umělecko-průmyslová škola a ETH, Curych

Architekt v Curychu

Po studiu pracoval v kanceláři Alfreda Rotha, kde se sblížil s funkcionalistickou tradicí meziválečné architektury. Ve vlastním ateliéru se poté vyvinul k osobitému pojetí brutalismu. Svůj koncept prezentoval od 50. let na řadě bytových staveb (Märkisches Viertel Berlín) i sakrálních evangelických kostelů ve Švýcarsku a Německu, kde také vyučoval na univerzitě v Karlsruhe. Byl také členem Akademie der Künste v Berlíně. Jeho projekty zaujaly i českobratrskou evangelickou komunitu, které v roce 1968 věnoval projekt modlitebny v Praze – Kobylicích.

Kostel U Jákovova žebříku

U školské zahrady 1, č.p. 1264/VIII, Kobylice, Praha 8

Ernst Gisel, 1968–1971

Tuto sakrální stavbu si vybudovala díky celkovému společenskému a politickému uvolnění na konci šedesátých let 20. století Českobratrská církev evangelická podle brutalistního projektu švýcarského architekta Ernsta Gisela. Navrhl dvě kubické hmoty se strohými fasádami, členěné obdélnými i čtvercovými okny, a s plochou střechou. Do většího tělesa umístil lichoběžníkovou modlitebnu a společenskou místnost, propojitelnou s modlitebnou. Do menší části, propojené s předchozí vestibulovou partií, vložil byt faráře a administrativní zázemí. Výraz kostela výrazně změnila přestavba, provedená v devadesátých letech 20. století, spočívající v dřevěné nekompatibilní nástavbě, a v té době též přibyla ocelová věž na trojúhelném půdorysu. Interiér kostela vyzdobila umělecká díla Miroslava, Ondřeje a Vojtěcha Radových.

Josef Gočár

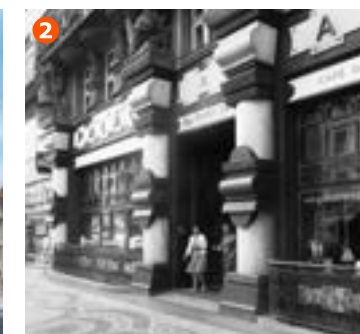
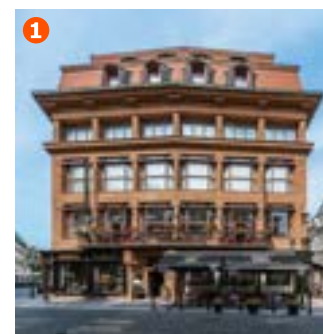
* 13. března 1880, Semín

† 10. září 1945, Jičín

Studia: Uměleckoprůmyslová škola v Praze (Jan Kotěra)

Architekt, urbanista a designér v Praze, profesor AVU
a předseda SVU Mánes

Jedna z největších osobností české architektury 20. století. Po studiu pracoval jako vedoucí architekt v kanceláři svého učitele Jana Kotěry, v roce 1906 strávil několik měsíců v Londýně dozorováním expozice Uměleckoprůmyslové školy na tamní výstavě. V roce 1909 vstoupil na samostatnou dráhu architekta provokativním návrhem kubistické pyramidální přístavby Staroměstské radnice a od té chvíle ovlivňoval podobu české architektury, v době rané moderny (Wenkeův obchodní dům v Jaroměři), kubismu (Dům U Černé Matky Boží¹, Legiobanka²), národního slohu – rondokubismu, holandského civilismu (školy v Hradci Králové nebo dům Zemědělské osvěty v Praze) i funkcionalismu (kostel sv. Václava v Praze). Jako urbanista vytvořil novou podobu města Hradec Králové a prosadil se i návrhem uměleckoprůmyslového designu a nábytku ve všech obdobích své tvorby.

Kostel sv. Václava, náměstí Svatopluka Čecha, Praha 10

Josef Gočár, 1927–1930

Jedna z nejvýznamnějších funkcionalistických sakrálních staveb nejen na našem území. K založení Spolku pro vybudování nového chrámu ve Vršovicích došlo již roku 1902, ale stěžejní soutěž vypsali Spolek 15. listopadu 1927, a šlo již o umístění na svažitém náměstí Svatopluka Čecha. Nejvyšší ocenění, 2. cenu, získal Josef Gočár, který ve druhém kole pozměnil dispozici ze širkové na podlouhlou. Projekt vznikl na jaře roku 1929 a k dokončení kostela došlo roku 1930. Na projektu se podílel architekt a malíř Alois Wachsmann, který měl na výsledné podobě návrhu nepochybně znatelný podíl. Nad širokým schodištvým vstupem se vypíná 56 metrů vysoká věž zakončená křížem. Na této částečně prosklené vertikále se nachází socha sv. Václava od Bedřicha Stefana, umístěná nad vstup až roku 2010. Za věží se k severu postupně zvedá hlavní hmota kostela. V interiéru má mírně sbíhavá loď, zakončená apsidou, směrem k oltáři kaskádovitě stoupající strop. Okna apsidy zdobí vitráž se sv. Václavem od Josefa Kaplického a hlavní oltář socha Ukřižovaného od Čenka Vosmíka. Loď má celkem pět oltářů a na výzdobě kostela se vedle Josefa Gočára dále podíleli Karel Pokorný, Josef Kubiček, Damian Pešan a další umělci.

Vladimír Grégr

*3. srpna 1902, Praha

†22. února 1943, Berlín – Plötzensee

Studia: ČVUT (Antonín Ausobský)

Architekt a designér v Praze

Hned na počátku kariéry – po mnoha zahraničních studijních cestách (včetně USA), se spojil se stavitelům Václavem Havlem st. k plánování výstavby na Barrandově. Nejprve navrhl pod Barrandovem Vodácký klub s půlkruhovým zakončením klubovny nad Vltavou, která měla velmi pozitivní ohlas. Poté postavil pro Václava Havla st. tzv. „výstavní vilu“¹ v serpentíně barrandovské silnice, která signalizovala jeho směřování k aerodynamickému stylu funkcionalismu. Ten vyvrcholil ve vile Dr. Čelakovského na Barrandově a vile Dr. Schauera v Jevanech. Do začátku války pak postavil několik vil v romantickém duchu na Barrandově, na Ořešince a v okolí Prahy, kterými uváděl „cottage-style“. Byl také autorem bytových zařízení (byť Václava Havla st.) a interiérů (hostinec U černého koníčka). Jeho nejznámější prací však zůstane design motorového expresu Slovenská strela. Byl popraven za hrdinnou účast v odboji v Berlíně – Plötzensee.

Obytný dům Vladislava Klumpára, Střešovice, Na Hubálce 922/1, Praha 6 Vladimír Grégr, 1936

Zatímco v počátcích své tvorby inklinoval Vladimír Grégr k aerodynamickému funkcionalismu s oblými tvary, později směřoval k romantičtějšími konceptům. Ty realizoval zejména ve vilách v Praze a na venkově (Pyšely, Jevany, Lázně Luhačovice), jejichž průčelí opatřil hrubou omítkou a obohatil dřevěnými arkýři. Tuto metodu použil i na nárožním obytném domě s několika byty Na Hubálce pro Vladislava Klumpára, ministra vlády druhé republiky a protektorátní vlády. Schodiště je přes celou výšku prosvětleno luxferami, byt majitele v nejvyšším patře je propojen se střešní nástavbou a jeho obytný soubor je akcentován krakorcovitým vyložním do nároží. Ukázkový příklad městské vily s nájemními byty z meziválečného období.

Zaha Hadid

*31. října 1950, Bagdád, Irák

†31. března 2016, Miami, USA

Studia: Architectural Association, Londýn

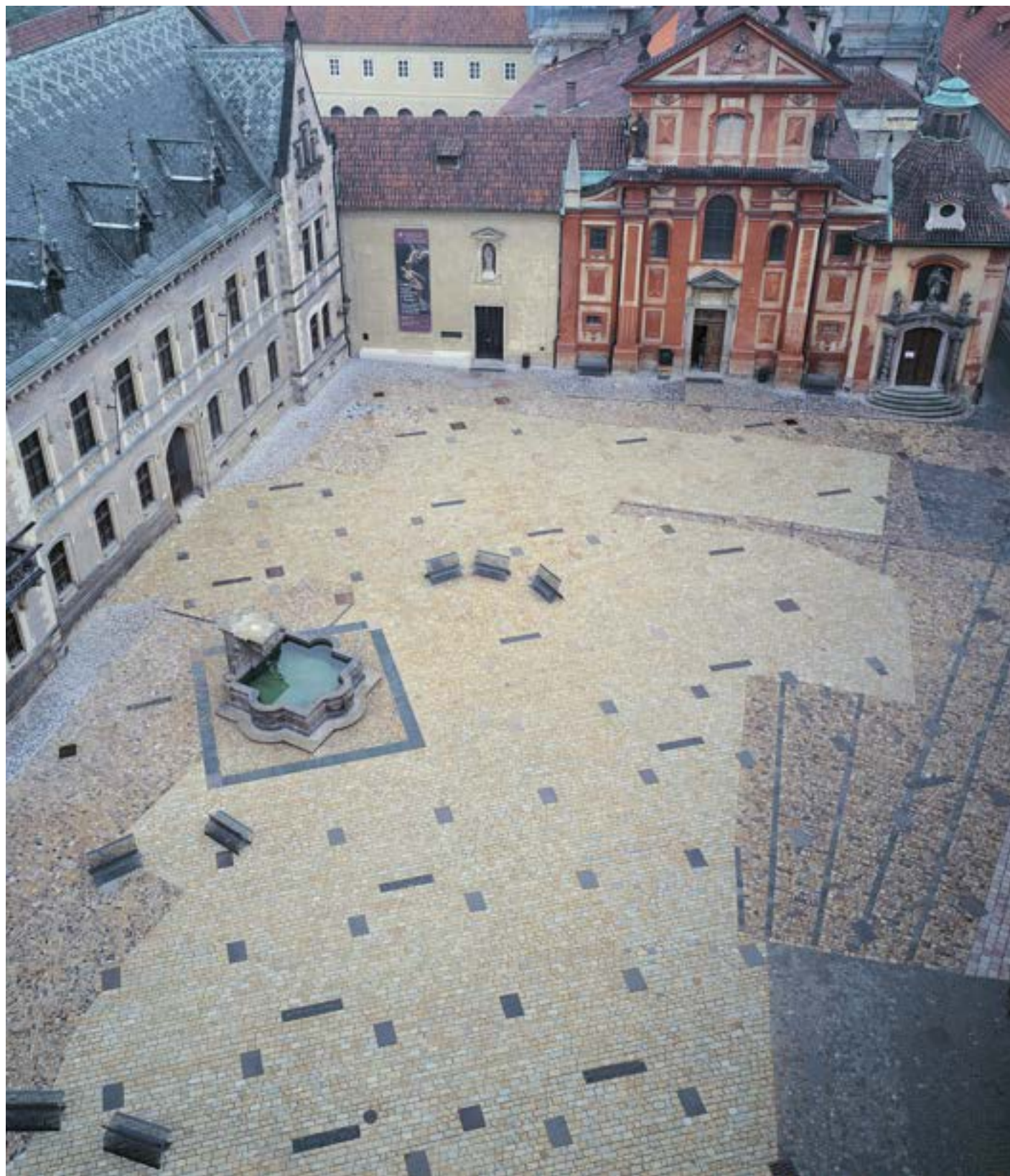
Architektka a designerka v Londýně

Umělkyně z bohaté rodiny v Iráku. Vystudovala nejprve matematiku v Bejrutu a poté odešla do Londýna. Po úspěchu svých vizionářských skic ovlivněných ruským konstruktivismem se v 80. letech prosadila nejen v Londýně a stala se jednou z vůdčích osobností dekonstruktivistické vlny, ale i mezinárodně v oblasti architektury, designu, módy i scénografie. Je autorkou budov BMW v Lipsku, VW ve Wolfsburgu, musea MAXXI v Římě, opery v Kantonu, skokanských můstků v Innsbrucku a další. Byla členkou mezinárodní poroty soutěže na Národní knihovnu v Praze na Letné.

Revitalizace okolí nádraží, Na Florenci, Praha 1 Zaha Hadid, 2014 – 2023

Projekt revitalizace okolí nejstaršího stále funkčního pražského nádraží připravila společnost Penta Real Estate. V rámci těchto prací je plánována obnova samotného nádraží, zastřešení kolejí a výstavba hotelu, ale nejvýznamnější realizace vzniká při ulici Na Florenci. Roku 2013 byla vyhlášena mezinárodní urbanistická soutěž a následujícího roku byl vybrán návrh kanceláře Zaha Hadid architects, který prošel několika proměnami. Do vypracování plánové dokumentace se zapojila také kancelář Jakub Cigler architekti. Roku 2021 získal projekt stavební povolení a začalo se se stavebními pracemi, přičemž novostavba má mít obchodní i kancelářské prostory. Budova sestává ze dvou hmot s prosklenými výrazně horizontálně pročleněnými fasádami. Směrem k Havlíčkově ulici vyrůstá z budovy věž obložená zlatými lištami, evokující železniční motivy. Z hlediska tvorby Zaha Hadid jde o jednu z nejukázněnějších realizací, nepodléhající „neodůvodněné plastičnosti“, ale vycházející z přirozené organičnosti.

Petr Hájek

* 18. dubna 1970, Karlovy Vary
Studia: ČVUT (Miroslav Šík) a AVU (Emil Přikryl)
Architekt v Praze, profesor ČVUT

Patří ke skupině architektů silně ovlivněných během studia působením hostujícího docenta Miroslava Šíka a jeho analogické architektury. Po absolutoriu AVU založil kancelář se spolužáky (Tomášem Hradečným a Janem Šépkou). Vítězství v soutěži na Arcidiecézní muzeum v Olomouci a následná realizace jim zajistila prestižní postavení v nastupující generaci architektů na přelomu tisíciletí. Petr Hájek se svými dalšími stavbami vyvinul v originálního představitele architektury respektující přírodní i historický kontext a ekologické aspekty tvorby.

Úpravy Jiřského náměstí, Pražský hrad Petr Hájek, Tomáš Hradečný, Jan Šépka, 1997–2002

Jiřské náměstí na Pražském hradě zaujímá prostor mezi bazilikou sv. Jiří a katedrálou sv. Víta, Vojtěcha a Václava. Soutěž na úpravu tohoto mimořádně cenného místa vyhrála roku 1997 kancelář HŠH architekti, která ve spolupráci s Martinem Hradečným a Janou Zlámalovou navrhla celkovou rehabilitaci této lokality. Místa pokrytá asfaltem a betonem nahradila nová řádková žulová dlažba a celou plochu náměstí, včetně přilehlé Vikářské uličky, protkal abstraktní vzor z obdélných ploten, který jasným řádem sjednocuje všechny plochy. Struktura vydláždění svou geometrií navazuje na rastr sousedního III. nádvoří a spolu s jednotlivými staršími fragmenty evokuje abstraktní grafiku. Celkovou úpravu doplnily ocelové lavičky, odpadkové koše, pískovcová lavice před vstupem do bývalého kláštera, a v neposlední řadě původní barokní kašna.

Jon Hale

*29. prosince 1965, Southampton

Studium: Kingston university (Katerina Ruedi Ray)

Architekt v Praze

Po praxi v Londýně a Manchesteru přišel v roce 1991 do Prahy. Zkušenosti získal v ateliéru SIAL Karla Hubáčka v Liberci, na AVU v Praze u profesora Emila Příkryla a posléze i v ateliéru ADNS. Praha ho natolik oslovila, že přešel do zdejší pobočky kanceláře Jestico + Whiles. Teprve potom definitivně zakotvil v ateliéru Chapman Taylor. Po založení pražské pobočky v roce 1998 byl pověřen dohledem nad rozvojem této kanceláře nejen v Praze, ale i v řadě dalších zemí východní Evropy.

The Flow Building, Václavské náměstí 47, Praha 1

Jon Hale, Jan Pokorný, 2018–2020

Moderní vzhled Flow Building vyvolal vášně a srovnání s dalšími ikonickými stavbami, jako jsou Tančící dům nebo Kaplického návrh nové Národní knihovny. V tomto případě byl protest vyvolán demolicí původního nárožního domu, což způsobilo odpor památkářských kruhů. Samotné lehce dekorativně pojaté průčelí z prohýbaných hliníkových prutů před skleněným pláštěm kontrastuje s interiérem vestibulu, který zdobí monumentální stěna z neopracovaného spišského travertinu. Obslužná lávka předskázaná před skleněným průčelím umožňuje obsluhu a čištění obvodového pláště. Celkový vzhled fasády doplňují centrálně ovládané venkovní žaluzie a otevíravá okna osazená trojskly, která zajišťují optimální prostředí v interiérech. Zajímavostí je, že dekorovaný plášť fasády bylo možné uskutečnit pouze s pomocí 3D modelování.

Oleg Haman

*7. dubna 1960, Praha
 Studia: ČVUT (Jindřich Krise)
 Architekt v Praze, předseda OA ČR

Aleš Poděbrad

*7. září 1956, Praha
 Studia: ČVUT (Oldřich Hájek)
 Stavební inženýr v Praze

Oba začali po studiu na ČVUT v PÚ VHMP, kde se setkali u architekta Karla Pragera. V roce 1991 společně založili firmu CASUA, která se profilovala mnoha úspěšnými realizacemi po celé republice i v zahraničí, zejména v oblasti urbanismu, územního plánování a bytové a občanské výstavby. Jsou autory rozsáhlého komplexu bytových a administrativních staveb mezi Hagiborem a Malešicemi a rezidence v Korunní třídě na území bývalé továrny Orion na Vinohradech. V poslední době se v ateliéru zaměřují na provoz a technologii nemocnic, udržitelné environmentální aspekty architektury a urbanismu a technologii dřevěných staveb.

Rezidence Korunní

Korunní 108, č. p. 2569, Praha 2

Oleg Haman, 2010

Obytný blok vznikl východně od bývalého Měšťanského pivovaru na Královských Vinohradech, nedaleko křižovatky Korunní a Benešovské ulice. Stojí prakticky na půdorysu čtverce a evokuje původní vinohradské bloky nájemních domů. Výraz celého komplexu určuje horizontalita, zvýrazněná nároží i ustupující podlaží a horizontálně jsou oddělena i první tři podlaží se zimními zahradami. Hlavní průčelí, směřující ke Korunní ulici, resp. k piazzettě, člení lodžie. K této monumentálnější hmotě přiléhají ostatní drobnější křídla. V parteru nalezneme převážně komerční prostory, ale jinak se v rezidenci nacházejí bytové jednotky a vnitřek bloku vytváří dvůr se zelenými plochami. Na piazzettě se stromy a nepravidelnými zatravněnými homolemi, se nachází obelisk Orionka z hořického pískovce, upomínající na bývalou výrobu čokolády a cukrovinek.

Josef Havlíček

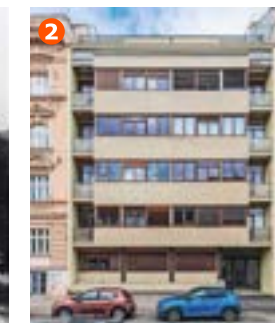
*5. května 1899, Praha

†30. prosince 1961, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Engel, Rudolf Kříženecký), AVU (Josef Gočár)

Architekt a designér v Praze, člen exekutivního výboru CIAM

Po kubistických začátcích (hraniční pylony ČSR) a praxi v ateliéru Josefa Gočára od roku 1928 až do roku 1936 působil ve společném ateliéru s Karlem Honzíkem. Jejich tvorba vyvrcholila stavbou Všeobecného penzijního ústavu. Na konci první republiky postavil Josef Havlíček samostatně obytný blok Molochoch na Letné¹ a obytný dům v Letohradské ulici² a sanatorium v Poděbradech. Poté se dlouhodobě věnoval vizi radikální urbanistické přestavby Nového Města v Praze. Po válce autor sídliště Labská kotlina v Hradci Králové (společně s Františkem Bartošem) a sídliště Rozdělov na Kladně. Významný představitel Le Corbusierova směru v české architektuře.

Všeobecný penzijní ústav

náměstí Winstona Churchilla 2, č.p. 1800, 1839, 1840/XI, Žižkov, Praha 3

Karel Honzík, Josef Havlíček, 1929–1934

Všeobecnému penzijnímu ústavu přestala kapacitně vyhovovat budova na nábřeží, a tak následně zakoupil pozemek na Žižkově. Soutěž, které se zúčastnilo devět kancelářů, vyhráli mladí avantgardní architekti Josef Havlíček a Karel Honzík. Ti navrhli namísto tradiční blokové dispozice budovu na půdorysu kříže. Jako vzory působili Le Corbusier a Auguste Perret, ale Havlíčkův a Honzíkův návrh patřil ke zcela osobitým a originálním dílům českého funkcionalismu. Projekt prošel mnoha úpravami, ale nakonec, roku 1932, došlo na jeho definitivní schválení. Stavba železobetonové kostry započala 1. dubna 1932 a již počátkem listopadu téhož roku byla dokončena. Celá budova se třemi suterény, sestávající z hlavní vysoké deskové hmoty, dvou nižších křídel a dvou obytných domů, je obložena keramickými pásky „Rakodur“ a uvnitř vzniklo přibližně 700 kanceláří, vytápěných systémem Carrier. Na vstupní halu navazuje centrální křížová podesta s hlavním schodištěm a výtahy, odkud jsou přístupná všechna křídla. Do suterénu východní budovy umístili architekti velký sál a ke křížovému půdorysu připojili obytné křídlo u Rajske zahrady a obchodně-obytné křídlo při tehdejší Karlově, dnešní Seifertově ulici.

Karel Hubáček

*23. února 1924, Praha
 †23. listopadu 2011, Liberec
 Studia: ČVUT (Antonín Ausobský, Jan Víšek)
 Architekt v Liberci, zakladatel SIALu

Jeden z nejvýznamnějších českých architektů druhé poloviny 20. století a respektovaná morální autorita oboru. Po praxi během studia v ateliéru R. F. Podzemného a Antonína Tenzera nastoupil do Stavoprojektu v Liberci, jehož podobu svým působením výrazně ovlivnil. Jeho vítězný projekt na televizní věž s hotelem na Ještědu s následnou realizací vyvolal zájem nejmladší generace studentů, kteří vstoupili v době Pražského jara do Hubáčkovy ateliéru. Ten se vyčlenil ze Stavoprojektu a osamostatnil pod názvem SIAL. V něm vyrostli přední architekti další generace (Suchomel, Příkryl, Rajniš, Eisler, Baum, Zavřel, Vokáč aj.). Hubáček tam svou autoritou zajišťoval větší tvůrčí svobodu, než byla běžná jinde i poté, kdy byl v roce 1973 znovu násilně začleněn zpět do Stavoprojektu. Jeho zásluhy byly oceněny Peretovou cenou UIA, Herderovou cenou a čestným doktorátem ČVUT. Byl také autorem vyrovnávací vodárenské věže v Praze na Děvíně, koncertní síně v Teplicích a divadla DAMU Disk v Praze.

Divadlo DISK, Karlova 26, č. p. 223, Praha 1
 Karel Hubáček, Jiří Hakulín, 1996–1999

Divadlo Státní konzervatoře (DISK), které vzniklo ještě před zřízením vysoké školy DAMU, sídlilo do roku 1993 v paláci Unitaria, ale poté muselo využívat Divadlo v Celetné. Nakonec padlo rozhodnutí vybudovat si vlastní scénu uprostřed budovy divadelní fakulty. Projekt vypracovali architekti Karel Hubáček a Jiří Hakulín ze slavného libereckého SIALu. V prostorách novorenesanční budovy vznikl foyer divadla a do vnitrobloku se vestavěla novostavba divadelního sálu. Tento objekt na obdélném půdorysu zastřešili skořepinou, připomínající tvar ponorky, to je jeden z odkazů na mašinstický styl SIALu a jako „Nautilus“ sál nazval i Karel Hubáček. Část střechy sestává ze širokých schodů klesajících až k zemi, určených i pro relaxaci. Jevišťe je flexibilní díky možnosti přemisťování kovových praktikáblů a hlediště navržené pro 150 až 180 diváků tvoří schodištvé stupně s mobilními židlemi.

Radan Hubička

* 5. listopadu 1960, Praha
Studia: ČVUT (Jan Sedláček)
Architekt v Praze

Po studiu získal první zkušenosti v KPÚ Praha (Nováček, Franc, Fenc) a následně v letech 1990–1994 pracoval ve Vídni, z větší části v ateliéru Borise Podrecci. Po návratu do Prahy založil vlastní ateliér přinášející inovativní přístup k problémům bydlení i velkoměstského urbanismu, které vyvolávají permanentně rozporuplnou diskusi a obdiv v hlavním městě. Vedle toho se prosadil realizací svých staveb i v Chorvatsku a Itálii.

Palace Hybernia, Hybernská 1, č.p. 2134, Praha 1 Radan Hubička, Peter Sudá, 2017–2021

Budova sousedí s bývalým kostelem Neposkvrněného početí Panny Marie, později přestavěném na celnici „U Hybernů“. Stojí tedy téměř na západním konci Hybernské ulice, což je velice cenné památkové prostředí. Projekt rekonstrukce vypracovali v letech 2017 až 2019 architekti Radan Hubička s Peterem Sudou a následně proběhla přestavba celého objektu, spočívající především v obnově historických partií. Zachováno zůstalo klasicistní hlavní průčelí se sedmnácti okenními osami a v zadní části vyrostla opticky oddělená věž sloužící jako komunikační uzel se skleněnou fasádou doplněnou obklady z broušeného duralu. V této hmotě, propojené prosklenými krčky, autoři umístili také zasedací místnost. V centru prochází historickým objektem průchod, spojující ulice Hybernskou a V Celnici. V interiéru převládají odstíny černé, šedé, antracitové a bílé barvy v jemném kontrastu k přirozené barevnosti dřeva, železobetonu a broušeného duralu.

Bohumil Hübschmann

* 10. ledna 1878, Praha

† 3. listopadu 1961, Praha

Studia: Státní průmyslová škola Praha, AVU Vídeň (Oto Wagner)

Architekt, urbanista a památkář v Praze, dlouholetý předseda

Společnosti architektů a klubu Za starou Prahu

Autor mnoha veřejných průmyslových a obytných staveb zvláště domu Pohřebního bratrstva Chewra – Kaddischa na Starém Městě a obchodního domu na Národní třídě, mlýna a pekárny v Hostivaři, továrny na dusíkaté látky v Ostravě – Mariánských Horách, vily Alfonse Muchy v Bubenci, vlastní vily ve Střešovicích, a především urbanistického komplexu ministerstev u Palackého mostu v Praze. Významný představitel ochrany historických hodnot pražské architektury.

Nová zástavba pod Emauzy

Palackého nám 4, č.p. 375/II, 376/II, Nové Město, Praha 2

Bohumil Hübschmann, 1923–1931

Regulaci této části Podskalí pod Emauzským klášterem vypracoval roku 1923 Bohumil Hübschmann. Hlavní myšlenky návrhu vycházely z možnosti nalezení vhodného pozadí pro Palackého pomník a zároveň zachování průhledu na klášterní kostel Panny Marie a sv. Jeronýma. Díky tomu zde vyrostly dvě budovy, kde dnes v jedné sídlí Ministerstvo zdravotnictví a ve druhé Ministerstvo práce a sociálních věcí. Mezi nimi vzniklo náměstí Pod Emauzy s pomníkem uprostřed. Obě budovy, vyprojektované Hübschmannem ve stylu moderního klasicismu a částečně obložené travertinem, mají centrální dvůr a směrem k náměstí vybíhají dvojice křídel, tvořící písmeno U. Zdobí je sochy od Jaroslava Horejce. Z centrální dvorany obou budov vedou dvě dvouramenná schodiště. Sloupy dvorany i podlahy mají obklad z leštěného mramoru a detaily kovového zábradlí ochozu i schodiště jsou provedeny ve stylu art deco. Ve vstupním vestibulu č. p. 375 se nachází mozaika Františka Kysely a v č. p. 376 plastika Horníci od Karla Hladíka.

Marek Chalupa

* 16. srpna 1968, Kutná Hora
 Studia: ČVUT (Ladislav Lábus,
 Miroslav Šik)
 Architekt v Praze

Štěpán Chalupa

* 22. října 1973, Praha
 Studia: ČVUT (Ladislav Lábus,
 Vladimír Krátký)
 Architekt v Praze

Marek a Štěpán Chalupové se věnují tvorbě a realizaci návrhů s osobitými koncepty a s výraznou kontextuální vazbou na okolí. Zabývají se návrhy staveb rozličných typologií i měřítek, od drobných architektonických intervencí v historickém prostředí zámku Orlik nad Vltavou, přes například novostavbu hotelu Metropol v pražské památkové rezervaci či ambasádu České republiky ve Washingtonu, D.C. v USA, nebo rekonstrukci viničního altánu na pražských Vinohradech¹, až po centrálu banky ČSOB pro téměř 2000 osob na pomezí městské krajiny a přírodní krajiny v pražských Radlicích.

Hotel Metropol, čp. 1036, Národní 33, Praha 1

Marek Chalupa, Štěpán Chalupa, Tomáš Havlíček, Martin Rusina, 2005–2007

Na tomto místě stála administrativní budova Sportturu, vybudovaná v letech 1967 až 1971, kterou vyprojektoval Jiří Siegel. Nový majitel původně plánoval rekonstrukci, ale nakonec se dospělo k rozhodnutí vybudovat novostavbu a projekt vypracoval ateliér Chalupa architekti, resp. d u m architekti. Hlavní průčelí směřující do Národní třídy je celé prosklené a fasáda se v závislosti na intenzitě slunečního svitu automaticky zastíňuje textilními markýzami poháněnými motory, a tato stínidla se sama zatahují při příliš silném větru. Jednotlivá podlaží nesou mohutné ocelové vazníky, uložené nad volným přízemím do zachovaných betonových štítů původního objektu a díky tomu se parter, využívaný v přední části kavárnou a v zadní restaurací, obejde bez podpěrného sloupu či pilíře. Osmipatrový hotel má přes 60 pokojů, uspořádaných kolem vnitřní schodiškové haly a na střeše se nachází terasa s výhledem nejen na Staré i Nové Město pražské, ale i na Pražský hrad. Díky své architektonické kvalitě hotel dobře zapadl do velice cenného historického prostředí.

David Chisholm

*28. prosince 1960, USA
 Studia: School of Environmental Design & Architecture,
 Pomona, Los Angeles, USA
 Architekt v Praze

David Richard Chisholm je jedním z původních zakladatelů studia CMC ARCHITECTS v Praze. Díky třicetileté praxi David vedl CMCA k získávání prestižních ocenění a soutěží způsobem, který vedl k tomu, že se stala jednou z předních architektonických firem v České republice. Davidovo neustálé hledání originality ve fraktálním přístupu k designu vytvořilo za posledních dvacet let široce publikované jedinečné budovy, například BUTTERFLY KARLÍN, PIANO České Budějovice a CLASSIC 7 Holešovice. Na kontě má několik světových spoluprací s ateliérem Henning Larsen z Dánska, Ateliers Jean Nouvel z Paříže, Gehry Partners z Los Angeles, MVRDV z Rotterdamu, ARUP z Velké Británie a nedávno MIAS z Barcelony.

Vít Máslo

*16. února 1964, Česká republika
 Studia: ČVUT a AVU (Emil Přikryl)
 Architekt v Praze

Vít Máslo je zakládající partner CMC ARCHITECTS a hnací síla profesního úspěchu kanceláře za posledních 20 let. Vystudoval Akademii výtvarných umění a České vysoké učení technické v Praze, podílí se na městském plánování a akademickém vzdělávání. Má bohaté zkušenosti s mezinárodní spoluprací se světovými umělci a architekty, kteří byli klíčem mediálního zájmu o projekty CMC ARCHITECTS, a které vedly k mnoha publikacím, například sídlo J&T Banky, Tee House Resort Čeladná a Vila Andělská hora.

Nové sídlo finanční skupiny J&T

Sokolovská 113 a, č. p. 700/X, Karlín, Praha 8

Vít Máslo, David Richard Chisholm, 2013–2020

Tato administrativní budova stojí na rozhraní pražských čtvrtí Karlín a Libeň, nedaleko areálu Rustonka. Hmotu stavby ve tvaru ležícího hranolu má velice rozčleněná průčelí, kde technickou racionalitu doplnilo nepravidelné členění, které inspirovala díla významných abstraktních malířů a sochařů. Zahrada na střeše s výhledem na centrum Prahy slouží nejen práci, ale též relaxaci. Interiéry doplnila výrazná umělecká výzdoba, kterou navrhli různí umělci. Vstupní halu osvětluje dvacet metrů dlouhé těleso z českého křišťálu. Umělecké svítidlo Stellar Dust je jednou z největších moderních světelných instalací v českém prostředí, celkem 726 křišťálových kapek vyrobili skláři podle návrhu architektů ve sklárně Bomma ve Světle nad Sázavou, a na světelnou vlnu navazuje vlna dřevěná. V kavárně nalezneme velkoformátovou nástěnnou malbu od Michala Škapy a v budově působí také galerie.

Josef Chochol

* 13. prosince 1880, Písek

† 6. července 1956, Karlovy Vary

Studia: ČVUT (Josef Šulc, Jan Koula), AVU Vídeň (Otto Wagner)

Architekt, urbanista, designér a teoretik

Vynikající představitel kubistické generace. Do architektury vstoupil impozantní přestavbou Brožíkovy síně Staroměstské radnice a poté třemi obytnými domy pod Vyšehradem vytvořil památník českého kubismu. Vynikal jako designér nábytku, např. pro Anglický klub v Praze. Krátce po první světové válce jeho dílo inspirovalo puristickou generaci skupiny Devětsil Karla Teigeho a Josefa Havlíčka. Je také autorem řady významných teoretických textů z doby kubismu i poválečného civilismu. Jeho návrh na Osvobozené divadlo byl českou paralelou návrhu Waltera Gropia na Totální divadlo. V oboru urbanismu obhájil doktorát na ČVUT a ve 30. letech se věnoval sociální bytové výstavbě (s Richardem F. Podzemným) na Balabence, luxusním bytovým domům v Holešovicích (U Elektrárny 8-10¹ a Dělnická 21²), návrhům vil (vila docenta Verunáče na Hanspaulce). Jeho poválečné návrhy památníků padlých zůstaly nerealizovány.

Vila Václava Verunáče, Neherovská 1522/10, Praha 6

Josef Chochol, 1931

Po vizionářském návrhu Osvobozeného divadla z roku 1927 navrhl Josef Chochol řadu obytných staveb do Nuslí a Dejvic v čisté puristické formě kubických objemů, z nichž však byla realizována pouze vila pro profesora sociologie a ekonomie na ČVUT Václava Verunáče. Vila je umístěna na atraktivním pozemku na jihovýchodním svahu s výhledem na pražské panorama. Čisté krystalické formy, kterých Chochol používal v době kubismu, vystřídal v době funkcionalismu jazyk kubistických objemů citlivě vsazených do svažitého terénu. Stavba byla v nedávné době doplněna skleněným přístavkem ve vstupní části.

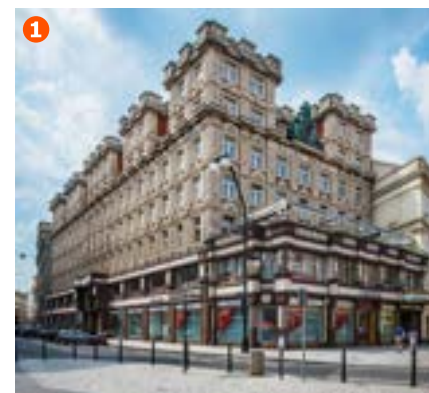
Pavel Janák

* 12. března 1882, Praha

† 1. srpna 1956, Praha

Studia: ČVUT (Josef Schulz), Něm. vysoká škola technická Praha, AVU Vídeň (Otto Wagner) / Architekt, designér a teoretik, profesor Uměleckoprůmyslové školy, předseda Svazu československého díla a od r. 1936 architekt Pražského hradu

Jeden z největších intelektuálů české architektonické scény 20. století, vynikající ve všech tvůrčích oblastech, do kterých zasáhl. Vycházel z tradice Wagnerovy školy ve Vídni a díla Jana Kotěry, aby provázel další vývoj české architektury ve všech fázích kubismu (Fárův dům v Pelhřimově), národního slohu – rondokubismu (krematorium, palác Adria¹), holandského civilismu (umělecká kolonie na Ořechovce), funkcionalismu (hotel Juliš², osada Baba a Husův sbor v Praze) i rekonstrukce významných historických památek (Černínský palác). Prosadil se i jako urbanista a iniciátor stavební výstavy Baba 1932, designér nábytku a uměleckého průmyslu.

Husův sbor, Dykova 1, č. p. 51/XII., Vinohrady, Praha 10

Pavel Janák, 1931–1933

Církev československá si svůj sbor postavila v Dykově ulici vedle sadů, dnes pojmenovaných podle bratrů Čapků, na pozemku poblíž vinohradské vodárny, který zakoupila roku 1925. Pavel Janák vypracoval první návrh již roku 1929, ale teprve až třetí, z roku 1931, se dočkal realizace. Stavební práce provedla firma Bohumila Belady a ke slavnostnímu otevření došlo 1. října 1933. Jde o funkcionalistický komplex plochostropých budov, sestávající z nižší hmoty vlastní modlitebny a vyššího obytného domu, do něhož však sakrální prostor částečně proniká. Volně je připojena věž s vřetenovým schodištěm, zakončená kalichem. Modlitebna, přístupnou z venkovní rampy, osvětlují shedové světlíky a interiér zdobí keramické plastiky od Josefa Znoje, zobrazující Ježíše Krista, starozákonní proroky a Cyrila a Metoděje s představiteli reformátorů církve. Z bývalého duchovního centra s přednáškovou síní v přízemí se stalo díky adaptaci architekta Jiřího Jakuba v závěru třicátých let 20. století jedno z největších kolumbárií u nás a schodiště doplňuje reliéf Poslední soud od Jaroslava Horejce. V obytné části se nachází farní úřad a také byty správce a členů církve. Vedle schodiště na rampu je umístěn pomník Pražskému povstání, neboť z budovy vysílal v květnu 1945 Český rozhlas.

František Jech

*5. dubna 1904, Všetuly u Holešova
 †2. února 1973, Praha
 Studia: ČVUT (Antonín Mendl)
 Architekt v Praze

Po studiu na ČVUT praktikoval v Praze u J. Rösslera a J. Štěpánka a absolvoval stáž v Paříži. Architekt, který se věnoval především studiu standardizace, typizace a prefabrikace v bytové výstavbě. Společně s Adolfem Benšem získal v roce 1935 cenu v Baťově bytové soutěži za dvojdoměk, který byl ve Zlíně postaven. V kolektivu s V. Hilským, R. Jasenským a K. Koželkou realizoval také Pavlačové domy na Renneské ulici v Brně a podobně v Praze na Břevnově na základě úspěchu v soutěžích. Předválečnou etapu jeho tvorby uzavírají obchodní a obytné domy v Jungmannově¹ a ve Václavské ulici v Praze. Během války se věnoval studiu standardizace bytových staveb, které vyústily vydáním knihy Rodinný dům v kooperativní stavbě (1946). V době dvouletek kulminovalo jeho dílo výstavbou sídliště Solidarita ve Strašnicích (s K. Storchem a H. Mayerem) v rámci dvouletého plánu hospodářské obnovy.

Sídliště Solidarita, Strašnice, Praha 10

František Jech a kolektiv, 1947–1951

Jeden z prvních poválečných urbanistických celků vznikl ve Strašnicích a výstavby se zúčastnilo šest bytových družstev a šest průmyslových závodů, které musely zajistit bydlení pro své zaměstnance. Soubor na ploše přibližně 40 hektarů mezi ulicemi Černokosteleckou a V Olšínách vyprojektovali architekti František Jech ve spolupráci s Hanušem Mayerem a Karlem Storchem. Navrhli dva typy obytné zástavby, a to čtyřpatrové nájemní domy a dvoupodlažní nepodsklepené řadové domky se sedlovými střechami, sdružené v podlouhlých blocích. Celý komplex propstuje bohatá zeleň. Byty v adových domcích sestávaly z obytného pokoje, dvou ložnic a kuchyně, ale v nájemních domech se nacházely dvoupokojové a větší třípokojové byty s pracovnou, určenou pro intelektuální pracovníky, nebo s další ložnicí pro rodiny s více dětmi. V areálu nalezneme také dvě nebytové stavby, určené pro výčep a pro mlékárnu. Součástí tohoto souboru se stala i dřevěná mateřská škola od architektů Jaroslava Kumprechta a Karla Lodra z konce čtyřicátých let 20. století nebo kulturní dům, současné Strašnické divadlo, dokončený roku 1961.

Zdeněk Jiran

* 13. března 1959, Brno
Studia: VUT (Milan Moráň)
Architekt v Praze, profesor ČVUT

Během studia na brněnské technice se věnoval objevování zapomenutých hodnot meziválečné architektury, zejména díla Josefa Kranze. Po studiích nastoupil do ateliéru Karla Hubáčka ve Stavoprojektu Liberec a poté do roku 2011 spolupracoval s Michalem Kohoutem. Společně postavili komplex obchodního centra IPS ve Vršovicích, komunitní centrum sv. Prokopa v Nových Butovicích, domy s pečovatelskou službou v Úvalech a městský dům Hraničář v Ústí nad Labem. Věnoval se i rekonstrukcím (radnice v Českých Budějovicích nebo sklářská škola v Železném Brodě) a kritické publicistické činnosti jako autor ročenky Česká architektura 2013–2014.

Michal Kohout

* 8. března 1964, Praha
Studia: ČVUT (Jaroslav Sýkora)
Architekt v Praze, profesor ČVUT

Po studiu na ČVUT nastoupil do ateliéru SIAL Liberec Karla Hubáčka, kde spolupracoval zejména s Alenou Šrámkovou a zde se také potkal se Zdeňkem Jiranem. Patřil ke skupině tzv. Zlatých orlů na konci 80. let, která sebevědomě vstoupila do nové éry po Sametové revoluci. Podílel se na založení časopisu Zlatý řez – teoretické platformy své generace a také na průvodcích po architektuře Prahy, Čech a Moravy. Jako profesor fakulty architektury se profiloval úspěchy v řadě urbanistických soutěží (nádraží Brno) a také výzkumnými studii v oblasti typologie a urbanismu.

Administrativní centrum IPS

Na Hroudě 4, Na vrších, č.p. 1492/XIII, Vršovice, Praha 10

Zdeněk Jiran, Michal Kohout, Lukáš Holub, Lubor Sladký, 1995–1997

Tento komplex, nacházející se vedle sportovního areálu Slavia Praha, si vybudovala společnost Inženýrské a průmyslové stavby (IPS), ale v současnosti zde sídlí Pražská energetika a s. (PRE). Budova sestává z několika různých hmot, které mají administrativní i obytnou funkci. V severní části lokality stojí dvě kancelářské budovy s fasádami doplněnými horizontálními hliníkovými žaluziemi, propojené v nižších podlažích krčkem nad atriem. Zadní bytový dům s lodžii a asymetricky umístěná obytná věž mají červený keramický obklad. Oba administrativní bloky mají uprostřed dispozice komunikační halu osvětlenou shora střešním světlíkem, a k hale jsou připojena výtahová i instalační jádra. Po celém obvodu půdorysu jsou umístěny kanceláře. Před areálem je umístěna replika světelně kinetické plastiky od Zdeňka Pešánka. Celou stavbu lze charakterizovat jako mimořádně kvalitní příklad novodobé české architektury ovlivněné minimalismem.

Eva Jiříčná

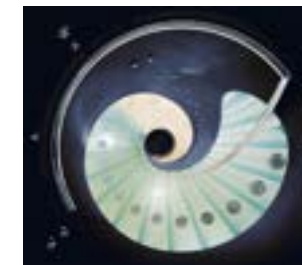
*3. března 1939, Zlín
Studia: ČVUT (František Cubr, Jiří Štursa), AVU (Jaroslav Fragner)
Architektka a designérka v Londýně a v Praze,
profesorka Vysoké školy uměleckoprůmyslové

Petr Vágner

*16. září 1970, Praha
Studia: ČVUT (Arnošt Navrátil)
Architekt v Praze

Brzy po absolutoriu AVU odjela Eva Jiříčná v létě 1968 na praxi do Londýna, kde se definitivně usadila. Po praxi v Greater London Council a v kanceláři Louis de Soissons Partnership (přístav Brighton), načerpala zkušenosti u Richarda Rogerse. Pozornost vzbudila na počátku 80. let interiéry luxusních obchodů Joseph v centru Londýna a skleněnými vřetenovými schodišti. Po Sametové revoluci se stala profesorkou UMPRUM a založila studio AI-Design, v němž se roku 1999 stal partnerem Petr Vágner. Kancelář realizovala oranžerii v Královské zahradě Pražského hradu, hotel Joseph na Starém Městě a komplex univerzitního a kongresového centra.

Hotel Josef, Rybná 20, č.p. 693/I, Staré Město, Praha 1

Eva Jiříčná, Petr Vágner a kol., 1999–2002

Hotel Josef stojí v západní části Starého Města pražského a zaujímá parcelu v Rybné ulici, na pohledově exponovaném místě, viditelném z celé Masné ulice. Průčelí tohoto domu člení prakticky jen šikmé sluneční trojdimenzionální zavětrované clony nad pravouhlymi okny, podpírané ocelovými nosníky, pouze parter je celý prosklený. Vstup kryje markýza. Nejvyšší podlaží mají terasy. Hotel sestává ze dvou budov, spojených proskleným krčkem, a centrální dvorany. Zde se nachází zahrada. V interiéru nalezneme foyer, z něhož vede do suterénu typické točité schodiště ze skla a oceli. Interiéry také svým designem prozrazují autorský rukopis, který pracuje s barevnou kombinací béžové a šedé s občasným prvkem červené a oranžové, a vytváří tak typickou přívětivou atmosféru. Tu doplňují křesílka Balleri, stoly z lesklé nerezové oceli a skříně i postele z lakované MDF. Koupelny v pokojích mají stěny celé ze skla a pojednané vápencovým obložením. Hotel Josef je typickým příkladem novodobé architektury, která nenásilně zapadla do historického prostředí.

Jan Kaplický

* 18. dubna 1937, Praha

† 14. ledna 2009, Praha

Studia: UMRUM (Pavel Smetana,)

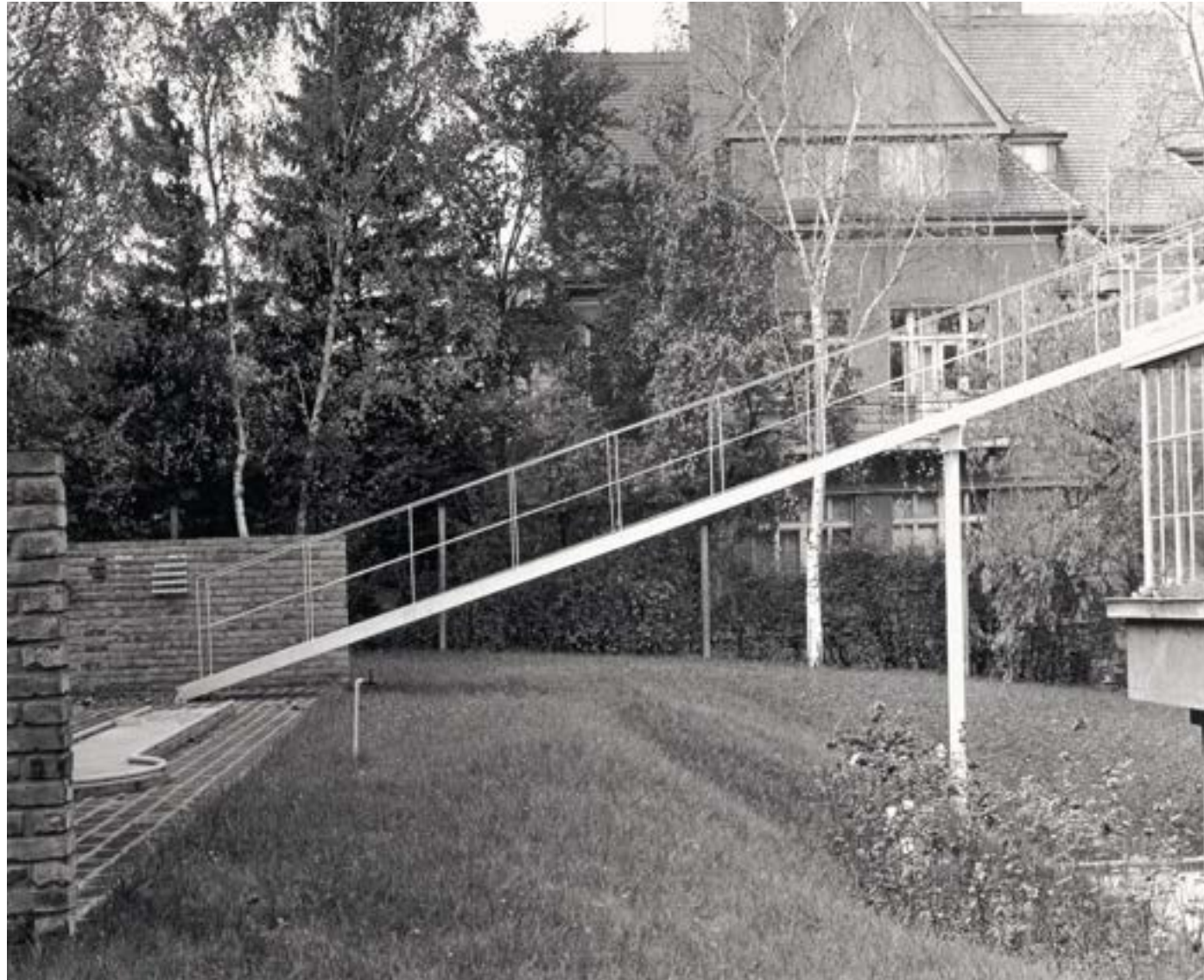
Architekt v Praze a Londýně

Mezinárodně uznávaný vizionář moderní architektury a designu, který i z londýnského exilu ovlivňoval architektonickou debatu v Čechách. Před odchodem do Anglie postavil rodinný dům s ateliérem v Braníku a přistavěl elegantní vnější ocelové schodiště k domu dramatika Jaroslava Dietla. V Londýně spolupracoval na návrhu Centre Pompidou (Piano a Rogers) a poté pracoval ve studiu Normana Fostera. V roce 1979 založil s Davidem Nixonem studio FUTURE SYSTEMS, v němž společně se svou druhou ženou Amandou Levete realizoval řadu projektů, které mu vynesly světové uznání (NatWet Media Centre Londýn 1994, obchodní dům Selfridges Birmingham 1999 a další). Jeho vítězný návrh na novou budovu Národní knihovny v Praze na Letné (2007) v organických formách nebyl zatím realizován.¹

**Přestavba domu a zahrady pro Jaroslava Dietla,
Cukrovarnická 41, Ořechovka, Praha 6
Jan Kaplický, 1965**

V průběhu studií si Jan Kaplický založil malý architektonický ateliér. Fakulta architektury na UMRUM, kde studoval, měla oproti větší a známější architektuře na ČVUT jednu přednost. Její absolventi měli nárok vstoupit do Českého spolku výtvarných umělců. Se členstvím ve spolku se pojal titul „akademický architekt“, který Kaplickému umožňoval pracovat nezávisle na státních organizacích. Jeho „kancelář“ tvořily tři stoly a telefon v jeho rodném domě na Ořechovce a první zakázkou byla realizace interiéru pro grafika Vladimíra Suchánka. Po té musel nastoupit na vojnu. Po návratu do civilu ze základní vojenské služby v letech 1962–1964 navrhl přestavbu rodinného domu televizního scenáristy Jaroslava Dietla. Pozoruhodným prvkem domu byla elegantně vyprojektovaná ocelová rampa vedoucí ze zahrady k balkonu v prvním patře, zakončená odvážnou konzolou. Ve spolupráci se sochařem Karlem Hladíkem vytvořili také pamětní desku Franze Kafky umístěnou na činžovní dům U věže, na náměstí Franze Kafky 5, v němž spisovatel přišel na svět.

Vladimír Karfík

*26. října 1901, Idrija, Slovinsko

†6. června 1996, Brno

Studia: ČVUT (Antonín Engel, Josef Fanta, Rudolf Kříženecký)

Architekt ve Zlíně, Bratislavě, v Brně a na Maltě, profesor Slovenské vysoké technické v Bratislavě a University of Malta

Po krátké praxi v ateliéru Le Corbusiera v Paříži a čtyřletém pobytu v USA (kancelářích Holabird a Root a Franka Lloyda Wrighta), byl od dubna 1930 vedoucím architektem firmy Baťa, pro kterou postavil řadu obchodních domů (Brno, Liberec, Praha-Žižkov¹, Piešťany, Mariánské Lázně, Olomouc, Amsterdam aj.), společenské domy ve Zlíně a Otrokovicích, průmyslové město East Tilbury u Londýna a mrakodrap firmy Baťa ve Zlíně. Po válce postavil ve Zlíně ještě sídliště Obeciny, městské lázně, okresní úřad a později v Bratislavě budovy chemické, ekonomické a farmaceutické fakulty a sídliště Vistra a Biely kríž. Během pobytu na Maltě navrhl vilu prezidentky Agathy Barbary v Ta Pinu na ostrově Gozo a stadion ve Vallettě. Byl také autorem knihy „Administrativné budovy“, jejíž polský překlad vyšel ve Varšavě.

Palác Valdek, náměstí Míru 1, Jugoslávská 29, , č.p. 620, Praha 2

Vladimír Karfík, Antonín Belada 1927–1930

Architekt Vladimír Karfík po návratu ze skautského tábora v Anglii nastoupil do stavební firmy Antonína Belady a zde se podílel na návrhu obchodního a obytného Paláce Valdek, zaujímavějšího nároží náměstí Míru a Jugoslávské ulice. Železobetonovou konstrukci vyprojektoval inženýr Jaroslav Wimmer. Plány paláce pro Hanu Staňkovou, podepsané Antonínem Beladou, pocházejí z roku 1927 a ke kolaudaci došlo v červenci 1930. Sedmipatrový funkcionalistický dům má nad vylehčeným proskleným parterem průčelí tvořená omítkovou fasádou s velkými arkýři a okny s šambránami. Nejvyšší 7. patro ustupuje a má terasu se zábradlím. Uvnitř paláce, postaveného z železobetonu s cihlovou výplní, se nacházela kavárna, bufet, v suterénu kino a vyšší podlaží byly určeny pro byty. V současnosti parter užívá banka.

Petr Keil

*30. ledna 1943, Louny
 Studia: VŠUMPRUM (Adolf Benš)
 Architekt v Praze, profesor na VŠUMPRUM

Po studiu pracoval v architektonickém družstvu A13, kde se zabýval vývojem prefabrikovaných systémů. Na počátku 80. let na sebe upozornil ubytovnou zaměstnanců ČKD v Praze – Hostivaři² a vilou s ateliérem Jana Měšťana¹ v Praze-Záběhlicích, v níž reflektoval. Následně se v administrativní budově Okresní správy silnic v Jindřichově Hradci přiblížil tendenci neofunkcionalismu americké skupiny „New York Five“. Po Sametové revoluci se stal profesorem na UMPRUM a postavil v atraktivní lokalitě Pod Bruskou hotel Hoffmeister jako ukázkou postmoderní architektury.

Hotel Hoffmeister, čp. 144, Chotkova 2, Pod Bruskou 7, Praha 1
 Petr Keil, 1990–1991

Na místě staršího domu, historicky doloženého už v 17. století a mnohokrát přestavovaného, navrhl architekt Petr Keil novostavbu hotelu v postmoderním stylu. Hlavní dvoupatrová budova stojí ve svahu na nároží ulic Chotkovy a Pod Bruskou a k hotelu byly také připojeny sousední domy čp. 142 a 143. Hlavní budově s vyřiznutým pláštěm a proskleným nárožím dominuje postava Atlanta od Štefana Milkova, podírající vyšší podlaží s ukázněnější fasádou, členěnou obdélnými okny. Komplex, postavený z monolitického železobetonu, završuje mansardová střecha s rozličně tvarovanými štíty. V západní části, před zadním křídlem umístěným pod Chotkovou ulicí, se nachází terasa. Interiéry navrhl také Petr Keil. Hotel Hoffmeister představuje doklad počátku devadesátých let, ale také počátek odchodu postmoderny z českého architektonického prostředí.

Josef Kittrich

*4. prosince 1901, Bernartice nad Odrou

† 12. října 1968, Praha

Studia: ČVUT (Rudolf Kříženecký, Josef Fanta, Antonín Ausobský, Antonín Engel)

Architekt a designér nábytku v Praze, profesor ČVUT

Byl předním reprezentantem skupiny architektů Levé fronty a Svazu československého díla. Během dlouholeté spolupráce s Josefem Hrubým (1930–1948) spolu navrhli školu v Březnici, Husův sbor v Ostravě-Zábřehu, vilu a řadový rodinný dům v Příbrami, a především, po vítězné soutěži, největší obchodní dům republiky – Bílou labuť v Praze. V obytném domě Čekan na Vinohradech oba architekti našli svůj domov. S manželkou Emanuelou Kittrichovou navrhl také mnoho bytových a obchodních interiérů a výstavních instalací Svazu československého díla. Po válce postavil s Josefem Hrubým radnici v Miroticích a s Emanuelou Kittrichovou školu tamtéž.

Obchodní dům Bílá labuť Praha

Na poříčí 23, č.p. 1068/II, Nové Město, Praha 1

Josef Kittrich, Jan Hrubý, 1937–1939

Na místě současné stavby stály předchůdci s doloženými názvy „U stříbrné labutě“, „U labuťů“, „U bílé labuti“ a „Bey weisen Schwan“, a na podobě posledně jmenovaného domu se podílel i slavný barokní architekt Jan Blažej Santini-Aichel. Společnost Brouk a Babka vypsalá soutěž s úmyslem na jeho místě vybudovat první velký pražský obchodní dům. Demolice proběhla v létě 1937 a téhož roku projekt vypracovali Josef Kittrich a Josef Hrubý. Funkcionalistický obchodní dům se veřejnosti otevřel 19. března 1939. Jedná se o řadovou stavbu skeletové konstrukce. Parter se vstupy do vnitřních obchodních prostor kryje markýza, nad níž tvoří průčelí prosklená fasáda z tabulí thermolux. Vše završuje věž s markýzou, zdobená neonovou labutí, navrženou výtvarníkem Božidarem Leiserem. V interiéru se nacházely obchodní haly a ve vyšších podlažích kanceláře. Fungoval zde první vnitřní eskalátor v Praze. Starší pohyblivé schody, ale venkovní, jezdily od roku 1926 z nábřeží na Letnou.

Petr Kolář

* 24. října 1967, Praha
 Studia: VŠUMPRUM (Martin Rajniš)
 Architekt v Praze

Aleš Lapka

* 17. září 1970, Praha
 Studia: VŠUMPRUM (Martin Rajniš)
 Architekt v Praze

Po absolutoriu Vysoké školy umělecko-průmyslové získali oba praxi nejprve v DA Studiu Martina Rajniše a zejména v londýnském ateliéru Evy Jiříčné. V roce 1996 založili společný ateliér ADR, který funguje dodnes. Ateliér se profiloval zejména v oblasti rekreačních (Red Head, Nové Skotsko – Kanada) Scotia, sportovních (Veslařský klub Slavia, Golf klub Hostivař, Český dům na olympijských hrách v Londýně) a obytných staveb (Na Kozinci). Jsou také autory hotelových resortů na Maledivách a v Karibiku.

Golf klub Hostivař
 U Golfu, č.p. 865, Praha 10
 Petr Kolář, Aleš Lapka, 2002–2007

Areál Golf Hostivař, přejmenovaný roku 2022 na Galerie Golf Hostivař, vznikl 2002 roku v Horních Měcholupech, tedy ve čtvrti, která se nachází ve východní části Prahy. Projekt vypracovali Petr Kolář a Aleš Lapka. Hlavní budova, orientovaná severojižně, sestává ze severní hmoty, obsahující odpalovací halu, obložená přírodními prkny, a jižní části s administrativou i Bistrem Green. Na fasádě jsou kombinovány prosklené partie s obkladem z cembolitových desek. Terasa a bar v prvním patře jsou přístupné přímo z terénu zvláštními venkovními schody. Výraznou dominantu nad terasou restaurace v 1. nadzemním podlaží představuje lehká střešní konstrukce, připomínající zastřešení, které vytvářel německý architekt Frei Otto. Tato partie navazuje na odpaliště. Samotné hřiště je celkově osmnáctijamkové, ale může se hrát i v menších sektorech.

Václav Kopecký

* 10. září 1892, Kvílice

† 17. září 1981, Praha

Studia: ČVUT, AVU (Jan Kotěra)

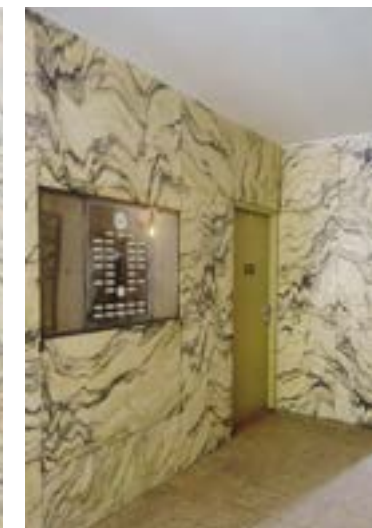
Architekt v Praze

Po studiích si založil vlastní architektonickou kancelář a zabýval se i prováděním staveb. Je autorem několika obytných domů na Vinohradech a na Starém Městě a adaptací řady dalších domů zejména na Vinohradech. Byl také významným aktérem spolkového života české architektonické komunity jako zakladatel a dlouholetý předseda Sdružení architektů (absolventů AVU a UMPRUM) a šéfredaktor jednoho z nejznámějších odborných časopisů meziválečné éry „Stavitel“. V době Pražského povstání v květnu 1945 sehrál klíčovou úlohu v obsazení budovy rozhlasu. Po znárodnění v roce 1948 působil jako sekretář mnoha architektonických soutěží Svazu architektů.

Obytný dům, Londýnská 28, Praha 2

Václav Kopecký, 1938–1939

Od poloviny 30. let až do počátku války vznikla v Praze řada luxusních obytných domů v prolukách blokové zástavby s hlubokými parcelami na Vinohradech, na Letné, v Holešovicích a jinde. Jedním z nich je i vlastní obytný dům Václava Kopeckého v Londýnské ulici, který je vybaven nejvyšším technickým standardem doby. Obsahuje byty různé velikosti od garsoniér až po třípokojové byty s halou. Šatny, sanitární vybavení a prosklené haly jsou situovány do středního traktu. V západním průčelí je kombinován okenní pás se zimními zahradami a lodžii a průčelí je obloženo umělým kamenem, v přízemí travertinovými deskami. Vestibul je reprezentativně obložen krásným italským mramorem. Stavba byla prezentována na výstavě „Za novou architekturu 1940“ v Praze a v roce 1947 na reprezentativní výstavě Československé moderní architektury v Londýně.

Karel Kotas

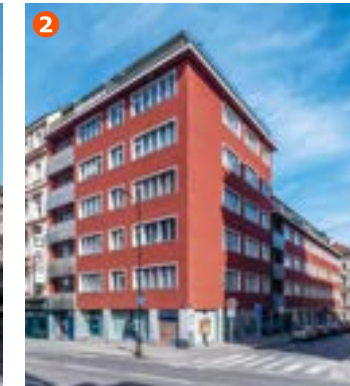
*20. ledna 1894, Olomučany

†24. dubna 1973, Praha

Studia: Státní průmyslová škola v Brně,
AVU Vídeň (Leopold Bauer), AVU Praha (Jan Kotěra)

Architekt a urbanista v Brně, Ostravě a Praze

Kariéru začal v Brně, kde pracoval na plánování Masarykovy univerzity a je autorem městských rodinných domků v Maloměřicích či vlastní vily v Obranech. Poté přesídlil do Ostravy, kde dozoroval stavbu Nové radnice profesora Vladimíra Fischera a kde se brzy prosadil i stavbami Městské spořitelny, Obchodního domu Brouk a Babka a pobočky pojišťovny Riunione Adriatica di Sicurtà. Po roce 1931 působil v Praze a pro tuto pojišťovnu zde postavil řadu činžovních domů (Ječná ¹, Žitná ², Perlová, Černý pivovar na Karlově náměstí a Újezd). Projektoval také mnoho staveb v lázních Teplice nad Bečvou, nebo vily na Ostravici a v Bystřici pod Hostýnem.

Nájemní dvojdům

čp. 464, Sokolská 27, 29, Praha 2

Karel Kotas, 1936–1937

Tři nájemní domy čp. 1458, 1410 a 464, prakticky na hranici Nového Města pražského, vznikly v 19. století a na místě těchto staveb pak vedle už stojícího Lékařského domu vystavěla společnost Riunione Adriatica di Sicurtà funkcionalistický nájemní dvojdům podle projektu architekta Karla Kotase. K schválení plánu došlo roku 1936 a stavbu provedl do roku 1937 stavitel Jan Matoušek. Dům se obrací hlavním průčelím s loubím do Sokolské ulice, ale druhá část se otáčí velkorysým obloukem do ulice Na Bojišti. Nejvyšší podlaží má terasy se zábradlím. Texturu průčelí vytváří keramický obklad s rastrovými diagonálně kladených cihlíček, ale zadní průčelí je nečleněné a fasáda třípatrového dvorního křídla má hrubou omítku. Ve vestibulech nalezneme původní dřevěné domovní schránky. Do pater vedou trojramenná schodiště s kovovým drátěným zábradlím, umístěná směrem do dvora. Konstrukce celého domu tvoří železobetonový skelet.

Patrik Kotas

* 1. září 1964, Praha

Studia: ČVUT (Věkoslav Pardyl a Vladimír Suske)

Architekt v Praze

Po stáži na škole architektu ve Versailles pracoval v Metroprojektu, kde se soustředil na problematiku dopravních staveb a design transportních systémů. V této činnosti pokračoval od roku 1993 i ve vlastním ateliéru. Je autorem řady stanic metra (Rajská zahrada, Lužiny, Střížkov), tramvajové trati Hlubočepy – Barrandov, designu garnitur metra, tramvajů a trolejbusů. Jeho tvorba v oblasti dopravních systémů pronikla i do řady dalších měst (Hradec Králové, Mariánské Lázně, Karlovy Vary a další). Od roku 1990 vyučoval na fakultě architektury ČVUT.

Stanice metra Střížkov

Vysočanská, Praha 8

Patrik Kotas, 2004–2008

Při prodloužení metra trasy C vznikla na sídlišti Prosek také stanice Střížkov, navržená Patrikem Kotasem. Po vyhloubení stavební jámy došlo k vystavění železobetonového nástupiště, výstavbě ocelové konstrukce, vztyčení dvou mohutných obloukových nosníků a zastřešení prosklenou střechou. Podzemní nástupiště jsou boční, ale díky třem mostům, umístěným ve dvou úrovních, je umožněno cestujícím přecházet z jednoho nástupiště na druhé a v prostorách stanice se také nacházejí obchodní plochy. V plastickém vyjádření konstrukce odeznívá vliv mnoha dopravních staveb Santiaga Calatravy, jímž se autor snažil vytvořit akcent jednotvárného prostoru náměstí sídliště Prosek.

Jan Kotěra

* 18. prosince 1871, Brno

† 17. dubna 1923, Praha

Studia: Státní průmyslová škola Plzeň, AVU Vídeň (Otto Wagner)

Architekt, designér a teoretik v Praze, profesor

Uměleckoprůmyslové školy a AVU, dlouholetý předseda S.V.U. Mánes

Svým talentem a charismatem získal Kotěra už od mládí, po svém příchodu z Vídně, pozici vůdce české moderny. Jako pedagog vchoval dvě generace úspěšných architektů – na Uměleckoprůmyslové škole generaci kubismu a na Akademii výtvarných umění generaci funkcionalismu. Jeho první stavby se nesou v duchu secese. Toto první období vyvrcholilo Národním domem v Prostějově. Ve druhém období vyvinul vlastní modernistický styl cihelné architektury, který vyvrcholil Muzeem v Hradci Králové. V třetím období, až do své smrti, inklinoval k umírněnému klasicismu, který reprezentuje Právnická fakulta i dům Vítkovického těžářstva. Věnoval se také urbanismu a problému výstavby zahradních měst, která uskutečnil v železniční kolonii v Lounech a bytových osadách Bařova Zlína. Pečoval i o průmyslový a nábytkový design – jeho dílem je pražská tramvaj nebo Bowle na světové výstavě v Saint Louis 1904.

Právnická fakulta

nám. Curieových 7, Dvořákovo nábř. 6, 17. listopadu 7, č.p. 901, Praha 1

Jan Kotěra, Ladislav Machoň, 1921–1931

Janu Kotěrovi zadal projekt nové budovy právnické fakulty Univerzity Karlovy bez soutěže rektor Univerzity Jaroslav Hlava roku 1907. Kotěra v náčrtcích a plánech, vypracovaných v letech 1907 až 1909, budovu koncentroval nejprve kolem jedné, později podle dvou dvoran ve stylu pozdní secese. Dominantním prvkem se měla stát oválná kupole nad vstupní částí, evokující „chrám vědění“ ale roku 1913 architekt navrhl civilnější výraz budovy, která již připomínala realizovanou podobu. Také se plánovala protější zrcadlová budova německé univerzity. Roku 1921 se musel Kotěra zúčastnit veřejné soutěže, kterou většina českých architektů ze solidarity ignorovala. Po jeho smrti roku 1923 převzal projekt Kotěrovův spolupracovník Ladislav Machoň, který vytvořil prováděcí plány. Budova má půdorys protáhleho lichoběžníku se zaobleným prohnutím a hlavnímu průčelí při náměstí Curieových dominuje rizalit završený tympanonem s reliéfy Josefa Kaplického. Centrální prostor tvoří velká dvorana s proskleným stropem.

Martin Kotík

*26. října 1943, Praha

Studia: ČVUT (Josef Kittrich, Věkoslav Pardyl, František Čermák)

Architekt v Praze

První zkušenosti získával na zahraničních praxích ve Vídni a západním Berlíně a po dokončení studia v ateliéru manželů Machoninových. Později spolupracoval s Ivo Obersteinem v ateliéru PÚ VHMP (ateliér Alfa) na urbanistických projektech pro jihozápadní část Prahy. Po Sametové revoluci, již ve vlastním ateliéru Omicron-K, postavil administrativní budovu na nároží Anglické a Bělehradské ulice - pojišťovnu Generali¹. Dále Burzovní palác HOLAN, stadion Slavia v Eden a budovu IBC Těšnov².

Fotbalový stadion SK Slavia Praha

U Slavie, Vršovice, Praha 10

Martin Kotík, Daniel Dvořák, Leoš Zeman, 2001–2008

Jeden z nejvýznamnějších českých sportovních klubů Slavia Praha se do vršovického Edenu přestěhoval v padesátých letech 20. století a roku 1953 došlo k otevření předchozího stadionu. Ten byl zbořen roku 2003 a na jeho místě vyrostl nový víceúčelový sportovní stánek na půdorysu obdélníku se zaoblenými rohy. Komplex ohraničuje na západě ulice U Slavie, na severu Vladivostocká, na východě komplex dalších slavistických sportovišť a na jihu probíhá železniční trať. Ačkoliv se jedná o mohutnou hmotu, stadion nepůsobí jako solitér, ale spíše jako městotvorný prvek s palácovým výrazem. Plášť s řadami oken na třech stranách je pokryt kombinací červenohnědých lamel a omítaných ploch. Nejpozoruhodnější prvek, zastřešení tribun, se vznáší nad místy pro diváky a celkově přesahuje 30 metrů směrem k hrací ploše. Toto řešení, umožňující výhled na hřiště bez rušivých podpěr, zajišťuje konstrukce složená ze středních sloupů a kovových táhel. Z hlediska kapacity autoři navrhli přibližně 20 000 míst pro diváky fotbalových zápasů nebo kulturních akcí, přičemž stadion neslouží jen čistě sportovnímu provozu, ale nacházejí se zde i obchody, restaurace, hotel a kanceláře. Tato stavba patří k nejlepším stadionům i v evropském měřítku, a to jak z hlediska sportovního, tak architektonického.

Roman Koucký

* 14. června 1959, Plzeň

Studia: ČVUT (Věkoslav Pardyl)

Architekt, urbanista, profesor ČVUT, dlouholetý vedoucí metropolitního plánu hlavního města Prahy

Talented architect, who worked from learning a craft to the position of chief urbanist of the city of Prague and a leading representative of the group known as „Golden Orbits“, which entered the architectural discussion at the end of the 80s and significantly influenced the professional debate after the Velvet Revolution. Specialist in bridge construction, author of the Mariánský most in Ústí nad Labem, Dlouhý most in Českých Budějovicích, Trojský most in Prague and a planned bridge in Ostrava. Also the author of the renovation of the square in Slavonicích or the factory in Hostomice.

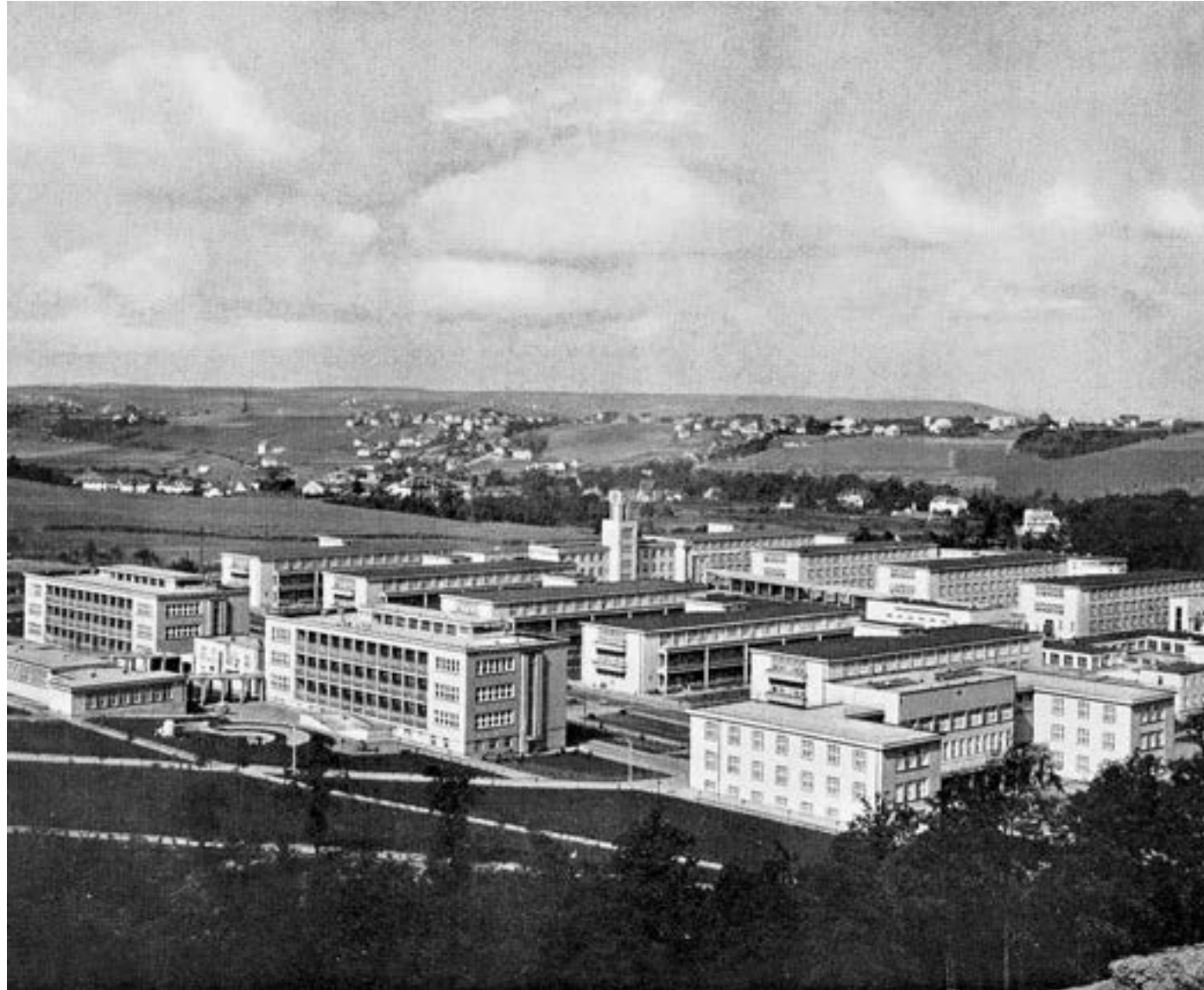
Trojský most

Holešovice – Troja, Praha 8

Roman Koucký, Libor Kábrt, 2006–2014

Jeden z nejmladších pražských mostů přes řeku Vltavu, spojující Holešovice s Trojou, vznikl na základě soutěže, kterou vypsal Magistrát hlavního města Prahy roku 2005. Následujícího roku zvítězili Roman Koucký a Libor Kábrt, kteří navrhli architektonické řešení, konstrukční a statickou část projektu vypracovali Jiří Petrák a Ladislav Šašek. Stavba započala roku 2010 a 4. října 2014 došlo k jejímu zprovoznění. Trojský most, dlouhý přes 200 metrů, se klene přes řeku bez podpory a je tvořen plochým ocelovým síťovým obloukem, vysokým 20 metrů. Stal se součástí severozápadní části Městského okruhu a je díky křižovatce za trojským břehem napojen přímo na Bubenečský tunel. Střed mostu, širokého 35,25 metru, využívají tramvaje, vedle probíhají dva jízdní pruhy na každé straně a na krajích se nacházejí cesty pro pěší i cyklisty.

Bohumír Kozák

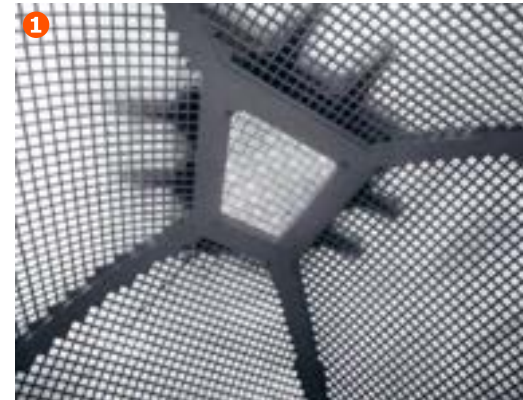
*4. prosince 1885, Velká Lhota u Dačic

† 1. dubna 1978, Praha

Studia: ČVUT (Josef Schulz, Jan Koula)

Architekt, urbanista a kreslíř v Praze

V mládí získal zkušenosti v ateliérech Josefa Schulze, Jana Kouly, Osvalda Polívky a Antonína Balšánka a samostatnou projekční činnost zahájil již před druhou světovou válkou. Jeden z nejproduktivnějších architektů meziválečné éry, jehož tvorba se vyvíjela od dekorativismu přes cihelnou architekturu až funkcionalismu. Je autorem Živnobanky v Kolíně, sociálních ústavů města Prahy (dnes Thomayerova nemocnice), paláce Luxor¹ na Václavské náměstí, pošty v Košicích, sociálních bytů na Zelené lišce na Pankráci, paláce Broadway na Příkopech,¹ řady obytných staveb a sborů českobratrské církve. Po válce byl dlouholetým předsedou Klubu za starou Prahu a historickou architekturu Prahy zachytil v několika knihách svými kresbami.

Thomayerova nemocnice

Vídeňská 5, 7, č. p. 800/XIV, 816/XIV, Krč, Praha 4

Bohumír a Ladislav Kozákovi, 1926–1940

Areál původně sociálního ústavu projektovali ve dvacátých letech 20. století v puristickém stylu bratři Bohumír a Ladislav Kozákovi. Ke slavnostnímu výkopu stavby došlo 10. července 1926, k jejímu předání do užívání 26. října 1928, ale výstavba probíhala až do roku 1940, kdy postupně vznikly Ústav mateřství a Dětská karanténa, navržené Ladislavem Kozákem. Ústřední zaopatřovací ústav měl na starosti péči o sociálně slabé občany, a proto zde bylo postaveno sedm starobinců včetně jednoho pro manželské dvojice a čtyři chorobince. Po 2. světové válce došlo ke zrušení ústavu a vznikla zde Thomayerova nemocnice. Bohumír Kozák vytvořil de facto malé město, včetně ulic a náměstí. Za vstupní bránu navrhl hlavní budovu, členěnou polopilíři obloženými režným zdivem a završenou hodinovou věží. Za touto stavbou se nachází „náměstí“, které obklopuje loubí, tvořené pilíři z režného zdiva. Do areálu Kozák umístil také kapli.

Václav Králíček

*6. července 1945, Praha
 Studia: ČVUT (Jindřich Krise), AVU (František Cubr)
 Architekt v Praze

V roce 1968–69 absolvoval stáž na škole architektury v Rennes (Francie), po studiích nastoupil do ateliéru Karla Hubáčka SIAL – Liberec a posléze působil v ateliéru 7, PÚ-VHMP. V druhé polovině 80. let vedl – opět v SIALu – projekt na Divadlo Husa na provázku v Brně a krátce nato s kolektivem (s T. Brixem, V. Krátkým a M. Melenou) realizoval divadlo v Jihlavě. Podílel se také na návrhu Národní technické knihovny společně s architektonickým ateliérem Projektíl. Budova Metrostavu (ve spolupráci s E. Příkrylem) byla oceněna jako stavba roku 1998.

Administrativní budova Metrostavu

Thámová 18, č.p. 166, Praha 7

Václav Králíček, Emil Příkryl, Břetislav Lukeš, Zdeněk Korch, 1996–1998

Stavební firma Metrostav si v letech 1996 až 1998 vybudovala sídlo v karlínské Thámově ulici na návrh vzešlý z vyzvané anonymní architektonické soutěže. Tu vyhrál Václav Králíček s dalšími spolupracovníky. Hlavní průčelí tvoří souvislá předsazená bodově kotvená skleněná fasáda, po obou stranách lemovaná schodišťovými věžemi. Ve vzduchové mezeře mezi skleněným a částečně otevíratelným pláštěm Schüco, jsou instalovány žaluzie, ovládané slunečními senzory. Do přízemí autoři navrhli vedle recepce i obchodní místnosti a prostory pro gastronomii, do vyšších podlaží kancelářské prostory. Stropy těchto administrativních pater nese šest dvojic kruhových sloupů. V nejvyšších partiích jsou umístěny mezonetové byty. Ve vnitrobloku se pak nachází zadní křídlo a podélný dvorek.

Vladimír Krátký

*29. dubna 1952, České Budějovice
 Studia: ČVUT (Jan Sedláček)
 Architekt v Praze, profesor ČVUT

Praxi absolvoval v ateliéru Martina Kotíka, od roku 1994 pracuje ve vlastní architektonické kanceláři. Od poloviny 70. let se angažoval (společně s Josefem Pleskotem, Ladislavem Lábusem aj.) v diskusi o postmoderní vlně, podílel se na regeneraci vinohradských obytných bloků a poté, co si získal reputaci citlivou rekonstrukcí rodného domu Gustava Mahlera v Kalištích, se prosadil i řadou obytných a administrativních staveb v Praze.

Enterprise

Pirktova 1a, 5. května 1b, č.p. 1737, Praha 4
 Vladimír Krátký, 2014–2016

Podoba budovy s oficiálním názvem Enterprise Office Center na Pankrácké pláni prošla určitým vývojem, některým návrhům dominovala náročná věž, než se ustálila na výsledné tvaru. Budova postavená v letech 2014 až 2016 firmou Strabag navazuje západním křídlem, které má pochozí střechu se zelení, na komplex Gemini od stejného autora, ale nejpůsobivější partie směřuje k severovýchodu. Zaoblené průčelí elegantně kopíruje trasu severojižní magistrály, resp. třídy 5. května. Opláštění budovy je tvořeno rámovou hliníkovou konstrukcí v pásovém uspořádání. Nosný systém třináctipodlažní stavby je kombinovaný. Vodorovné konstrukce jsou monolitické, ale svislé sestávají z kombinace monolitických a prefabrikovaných prvků, například výtahových jader. Vstupní halu zdobí kámen Plano z chorvatského Trogiru. Mezi křídly se nachází malý parčík, vytvářející intimní prostředí v kontrastu s ruchem nedaleké magistrály.

Jaromír Krejcar

*25. července 1895, Hundsheim, Rakousko

† 5. října 1949, Londýn

Studia: Státní průmyslová škola a AVU v Praze (Jan Kotěra)

Architekt a designér v Praze a v Moskvě (1933–35), pedagog VUT v Brně a Architectural Association v Londýně, československý delegát CIAM

Jeden z nejvýznamnějších architektů meziválečné avantgardy. Během krátké spolupráce v ateliéru Josefa Gočára (Legiobanka) přeložil Le Corbusierovy manifesty a vydal společně s Karlem Teigem sborník „ŽIVOT II“ (1922), který inicioval hnutí konstruktivismu a purismu v české architektuře. Navrhl vilu spisovatele Vladislava Vančury na Zbraslavi a Gibiánovu vilu¹ v Bubenči. Obchodní dům s pasáží Olympic byl prvním příkladem radikálního funkcionalismu v pražském centru. V domě Jednoty soukromých úředníků na Vinohradech, který navrhl, si zřídil ateliér a byt se svou ženou Milenou Jesenskou, který byl centrem styků s Bauhausem. Po dokončení sanatoria Machnáč v Trenčianských Teplicích odešel do Moskvy, kde pracoval s Mojsejem Jakovlevičem Ginzburgem na sanatoriu v Kislovodsku. Po návratu do Prahy zvítězil v soutěži na státní pavilon v Paříži 1937. Po válce krátce vyučoval na VUT v Brně a po komunistickém puči emigroval do Londýna, kde vyučoval na Architectural Association.

**Spolkový dům Jednoty čl. soukromých úředníků,
Francouzská 4, č.p. 75, Praha 2
Jaromír Krejcar, 1927–1931**

Jednota československých soukromých úředníků vypsala soutěž na novostavbu domu ve Francouzské ulici, který nahradil starší stavbu s hostincem Kuchynka. V soutěži zvítězil návrh architekta Jaromíra Krejcar z roku 1927, který navrhl fasádu s balkóny střídavě umístěnými v okenních osách. Později, na plánech datovaných 28. dubnem 1930, architekt projekt přepracoval, funkcionalistické členění průčelí redukoval a balkóny odstranil. Sedmipatrová budova se dvěma suterény má při ulici plochou fasádu členěnou chicagskými okny, přízemí i 1. patro zasklené výkladními tabulemi a vchod kryla předsazená rovná markýza. V přízemí se nacházela kavárna a restaurace a v suterénu dvorního křídla společenský sál, který byl navržen ve tvaru oválu. Do posledního patra domu si architekt Krejcar nechal umístit ateliér a vlastní byt, do kterého se nastěhoval se svou ženou, spisovatelkou Milenou Jesenskou, a zde se také scházely umělci a intelektuálové.

Ivan Kroupa

* 19. září 1960, Kolín

Studia: ČVUT (Dagmar Rybářová)

Architekt a designér v Praze, profesor VŠUMPRUM

Architekt, který získal hned po studiích zkušenosti v Londýně, Paříži, Barceloně a Stuttgartu a v 90. letech se brzy prosadil mezi výrazné tvůrce nastupující generace. Nejprve designem nábytku a interiéry (České centrum v Paříži, ambasáda v Madridu aj.), později vilami v Praze a okolí, tiskárnou Karmášek v Českých Budějovicích nebo Hemodialyzačním centrem Bulovka B. Braun aj. Poslední realizovanou prací, která vyvolala kontroverzi s památkovým dohledem, je druhá budova Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze – Mikulandské ulici.

Centrum současného umění DOX

Na Výšinách 1, č.p. 793/VII, Holešovice, Praha 7

Ivan Kroupa, Martin Rajniš, Petr Hájek 2005, 2016, 2018

Toto kulturní centrum vzniklo konverzí bývalé továrny Rossmann a Kühnemann z roku 1901, kterou roku 1928 koupila a následně rozšířila firma Antonín Páv. Hlavní iniciátor Centra DOX Leoš Válka získal pro tento projekt další investory a návrh multifunkčního prostoru s výstavní plochou, kavárnou, knihovnou a obchodem vypracoval Ivan Kroupa. Z původní továrny s bíle pojednanými cihlovými lizénami vystupuje věž. Hlavním motivem se stala promenade architecturale, provádějící návštěvníka jednotlivými výstavami a vyznačující se kultivovaným minimalismem. Roku 2016 přibyla na střeše Vzducholoď Gulliver od Martin Rajniše, Leoše Války a Davida Kubíka, která má sloužit jako místo setkání současného umění a literatury. Poslední architektonický počín představují dvorní vestavby experimentálního tanečního a hudebního sálu a taneční zkušebny stojící na šikmých podpěrách. Fasády upomínají na čalounění nábytku. Tyto části DOXu navrhl Petr Hájek.

Ladislav Kuba

*26. července 1964, Brno
Studia: VUT, AVU (Emil Příkryl)
Architekt v Brně

Tomáš Pilař

*11. října 1963, Brno
Studia: VŠUMPRUM (Petr Kail)
Architekt v Brně

Brněnská architektonická dvojice založená v 2. polovině 90. let. Do povědomí veřejnosti vstoupila stavbou knihovny filozofické fakulty Masarykovy univerzity oceněnou Grand Prix architektů. Od té doby velkorysími koncepty ovlivňovala architektonický diskurz a obohatila zdejší tvorbu řadou obytných staveb (palác Omega v Brně, bytový dům Ostravská brána v Ostravě, supermarket v Jihlavě, univerzita v Pardubicích).

Fakulta humanitních studií

Pátkova 5, č. p. 2137/VIII, Libeň, Praha 8

Ladislav Kuba, Tomáš Pilař, Martin Klimecký, 2010–2020

Původně zde stálo torzo nedokončeného areálu univerzitního kampusu od Karla Pragera, sestávajícího z menzy a dvou výškových budov kolejí. Návrh přestavby, který vypracoval ateliér Kuba & Pilař architekti, zachoval vnější tvar a proporce původní menzy. Fasádu tvoří předsazený celoprosklený plášť, navržený jako akustická ochrana proti hluku. Ze vstupu do budovy je možno dosáhnout jednotlivých podlaží díky dvěma různým jednoramenným schodištím. Uvnitř vytvořila centrální prostor dvorana, osvětlená horním světlem, pronikajícím mezi nosníky světlíku. Dvorana funguje jako společenské centrum fakulty, ale současně umožňuje prostorové propojení všech tří podlaží a po obvodu se nacházejí galerie s přístupem do seminárních místností i pracoven vyučujících. Také zde nalezneme dvojici výtahů a úniková schodiště. Do nejnižší úrovně dvorany pak autoři umístili aulu, velké posluchárny, děkanát a knihovnu.

Zdeněk Kuna

*25. dubna 1926, Plzeň

† 5. července 2019, Praha

Studia: ČVUT (Oldřich Starý, Oldřich Štefan)

Architekt v Praze, profesor UMPRUM
a předseda svazu českých architektů

První zkušenosti získal u J. Havlíčka. Poté pracoval v ateliéru Z. Pokorného a F. Cubra ve Stávoprojektu, kde postupem času vznikl kolektiv Kuna-Stupka-Honke-Houfek. V tomto kolektivu vypracovali projekt na výškovou budovu Strojimport, která symbolizovala českou reflexi poválečného modernismu v USA a západní Evropě. Následovala dostavba čelní tribuny spartakiádního stadionu na Strahově, zastupitelský úřad v Miláně a další administrativní budovy – Omnipol¹ v Nekázance a Motokov na Pankráci. Přední představitel české architektury 60. až 80. let.

Strojimport

Vinohradská 184. Votická 5, č.p. 2396/XII, Vinohrady, Praha 10

Zdeněk Kuna, Olivier Honke-Houfek, Zdeněk Stupka, 1962–1971

Jedná se o jeden z nejlepších a nejtypičtějších příkladů internacionálního stylu v Praze. Projekt, který vypracovali roku 1962 Zdeněk Kuna, Olivier Honke-Houfek a Zdeněk Stupka realizovala v letech 1968 až 1971 italská firma Feal z Milána pro podnik zahraničního obchodu Strojimport. Interiéry pocházejí od Bohuslava Rychlinka. Vzorem stavby se stal newyorský mrakodrap Seagram postavený v letech 1954 až 1958, který navrhl slavný architekt Ludwig Mies van der Rohe. Budova Strojimportu sestává z horizontální podnože a vysoké budovy, kde se na střeše od roku 2003 nacházejí anténní nástavce. Fasády tvoří závěsné hliníkové stěny a konstrukce je ocelová. V nižší budově je umístěna vstupní hala a společenská část s bufetem, restaurací a kuchyní. Výšková stavba obsahuje modulové sestavy kancelářských buněk a jednotlivá patra propojuje vertikální dopravní jádro s pěti výtahy.

Pavel Kupka

*5. července 1936, Opava

†22. května 2019, Praha

Studia: ČVUT (František Kittrich, Otakar Štěpánek, František Čermák)

Architekt a památkář v Praze

Architekt, který zasvětil svou profesionální dráhu obnově významných historických objektů v Praze: je autorem rekonstrukcí Hartigovského paláce, Lichtenštejnského paláce, Anenského kláštera, Toskánského paláce a Nostického paláce. Většinu těchto prací doprovázela spolupráce s jeho kongeniálním přítelem, sochařem Karlem Neprašem. Vedle toho se Kupka podílel na dostavbě okolí Národního divadla, kde je jeho rukopis čitelný v obou zadních objektech za Malou scénou. Svou vlastní architektonickou invenci prokázal ve stavbě obřadní síně ve Svitavách.

Restaurační a provozní budova ND

Ostrovní 3, 1, č.p. 1435, 225, Praha 1

Pavel Kupka, 1976–1980

Současně s rekonstrukcí hlavní budovy Národního divadla se také řešil problém nové zástavby. Původně tu měla vyrůst stavba podle projektu Bohuslava Fuchse, ale po jeho smrti realizaci převzal Pavel Kupka ze Státního ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů, a vypracoval plány schválené roku 1976. Měly vzniknout tři objekty, provozní budova divadla při Ostrovní ulici, restaurace v centru a přímo u Národní třídy samostatná budova se společenským sálem. Kupka nejprve vyprojektoval všechny tři objekty s piazzettou v centru, z nichž dva s výraznými žulou obloženými bloky a zavěšenými skleněnými fasádami se realizovaly. U objektu při Národní třídě však kvůli změně náplně z polyfunkční stavby na komorní divadelní scénu došlo k úpravě projektu. U Kupkovy restaurační a provozní budovy nad půdorysně zmenšeným přízemím pokračují svislé stěny přibližně do dvou třetin celkové výšky a další část má podobu komolého jehlance, krytého plochou střechou.

Ludvík Kysela

*25. dubna 1883, Kouřim
 † 10. února 1960, Praha
 Studia: ČVUT (Josef Schulz)
 Architekt v Praze

Bratr designéra Františka Kysely vstoupil do povědomí krátce před první světovou válkou svými kubistickými domy v Karmelitské ulici na Malé Straně. Po válce pracoval ve stavebním oddělení magistrátu a byl autorem řady významných obchodních paláců v centru města – Lindtův dům, Pojišťovna Praha (později Dětský dům), pasáž Alfa a obchodní dům Baťa¹ –, které vzbudily mezinárodní pozornost.

Obchodní dům Lindt

Václavské nám. 4, č. p. 773/II, Nové Město, Praha 1

Ludvík Kysela, 1925–1927

Dům na místě dvou starších staveb vybudoval obchodník a továrník August Lindt podle projektu architekta Ludvíka Kysely. Vedle paláce Olympic se jedná o jeden z prvotních příkladů funkcionalistických domů v Praze. Na mimořádně působivé hlavní fasádě, obrácené do Václavského náměstí, se nad sebou střídají pásová okna s parapety z černého opaxitu a před 1. patrem probíhá balkon. Na střeše se nacházejí kaskádovitá okna, která osvětlovala fotografický ateliér, a velké pásy oken má také průčelí v Jungmannově náměstí. Sedmipatrový řadový dům s několika suterény tvoří železobetonová monolitická konstrukce se spojitými nosníky a křížem armovaných desek. Parterem prochází krátká pasáž, vedoucí na Jungmannovo náměstí, vedle níž je v centru dispozice umístěno schodiště, a v 1. patře se nacházela slavná kavárna Astra.

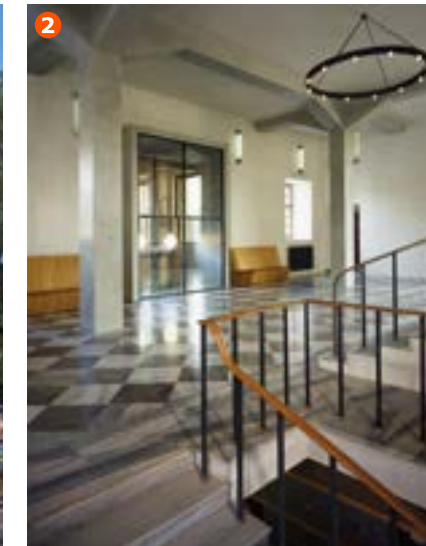

Ladislav Lábus

*21. listopadu 1951, Praha)
 Studia: ČVUT (Jaroslav Paroubek)
 Architekt v Praze, profesor ČVUT

Autor obchodního centra na Lužinách, domu pečovatelské služby v Českém Krumlově, hotelu Karlov v Benešově, řady rodinných domů v Praze a okolí, a především zdařilých rekonstrukcí – obytného domu Na Smetance, obchodního a obytného domu Langhans, Paličkovy vily na Babě, vily Lídy Baarové na Hanspaulce, Edisonovy transformační stanice ¹ a Jízdárny Pražského hradu ².

Rekonstrukce paláce Langhans

Vodičkova 37, č.p. 707/II, Nové Město, Praha 1
 Ladislav Lábus a kolektiv, 1996–2002

V domě mezi ulicí Vodičkovou a Františkánskou zahradou sídlilo fotografické centrum Langhans. V původní stavbě, navržené roku 1870 stavitelem Tesařem, založil Jan Langhans roku 1880 fotografický ateliér a posléze celý objekt koupil. Počátkem 20. století dům upravil architekt Alois Dryák, který mu vtiskl secesní podobu. Projekt rekonstrukce vypracovali mezi lety 1996 a 2000 architekti Ladislav Lábus, Pavla Burešová, Lenka Dvořáková, Zdeněk Heřman a David Mareš, a ti využili původní hloubkovou parcelu. V letech 2001 až 2002 proběhly samotné stavební práce, spočívající mj. v nástavbách na střeších původní stavby, jejichž inspiraci představovaly lehké fotografické ateliéry. Dále došlo k vybudování novostavby v zadní části parcely. V přízemí, suterénu a mezipatře navazuje na slavnou fotografickou tradici domu významné fotografické centrum a výše se nacházejí kanceláře a byty. Do posledního objektu umístil architekt galerii. Palác Langhans představuje kvalitní skloubení starší a nové architektury.

Jiří Lasovský

* 15. května 1926, Olomouc

Studia: Střední průmyslová škola dřevařská ve Valašském Meziříčí (Josef Místecký, Jaroslav Hlaváč) a Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (Jan Sokol, Otto Rothmayer)

Architekt a urbanista v Praze

Po studiích nastoupil do Pražského projektového ústavu, kde jako spoluautor od počátku 60. let ovlivnil podobu významných pražských sídlišť – Invalidovny, Pankráce a Jižního Města. V nich se projevila snaha o navázání na poválečný vývoj v západní Evropě připojením obchodních pavilonů s pěšími zónami a řádkovou zástavbou v zeleni. Na počátku 70. let společně s Ladislavem Vrátníkem navrhl skupinu rodinných domů U Palaty na svahu pod Strahovem, půvabně vloženou do terénu a sledující skandinávské vzory. Jde o jeden z nejlepších příkladů individuální skupinové bytové výstavby té doby.

Řadové domky U Palaty

Na Hřebenkách 90-110, U Palaty 1-13, č.p. 2779-2796, Praha 6

Jiří Lasovský, Ladislav Vrátník, Václav Baroch, 1968–1973

Na svažitém území pod strahovským návrším a nad usedlostí Horní Palata, mezi ulicemi U Palaty a Na Hřebenkách, postavilo družstvo stavebníků dvě řady patrových rodinných domů, ovlivněných skandinávskou architekturou. Projekt vypracovali Jiří Lasovský, Ladislav Vrátník a Václav Baroch. Lokalitu ve tvaru ležícího písmene D rozděluje střední obslužná komunikace. Na osmnácti domcích s pultovou střechou, stojících na půdorysu písmene L, se výrazně uplatňuje režné pohledové zdivo, které doplňují skleněné a dřevěné prvky. Obývací pokoje se nacházejí v patře a kuchyně s ložnicemi v přízemí. Součástí areálu jsou také malé zahrady i garáže a celek sjednocuje plot, na kterém se také uplatnil pohledový beton.

František Albert Libra

*8. dubna 1891, Český Herálec

†30. června 1958, Praha

Studia: Německá technika v Praze, ČVUT v Praze

Architekt v Praze

Po studiu a vojenské službě se angažoval ve výstavbě zahradních a hornických kolonií v Praze (družstvo Svěpomoc, Hradešinská ulice), a v severních Čechách (Bílina, Lom a Záluží). V roce 1925 absolvoval studijní pobyt ve Francii a po návratu šel rychle k funkcionalistickému stylu. V centru jeho zájmu byly stavby škol (obchodní akademie Rakovník), peněžních domů (spořitelny Rakovník, Louny), sociálního bydlení (Vršovice, Holešovice¹ a Zelená Liška na Pankráci a jiné). Vyvrcholením jeho tvorby bylo sanatorium TBC Vyšné Hágy (společně s Jiřím Kánem, architektem lotyšského původu zavražděným v Osvětimi). Po válce se vrátil k tématu dělnických kolonií v Příbrami, Jílovém a ve východních Čechách (Úpice, Malé Svatoňovice). Po roce 1948 ve Stavoprojektu navrhl v Ostravě dům Energetiky a v Praze správní budova Energovodu. Byl také autorem znaku Autoklubu Československé republiky a byl vynikajícím violoncellistou, kterého navštěvoval David Oistrach.

Administrativní budova továrny AGA

Kolbenova 38, č.p. 609, Praha 9

František Albert Libra, 1938–1939

Tovární areál pro výrobu svářecího plynu, tzv. disusplynu (dissous plyn), postavila v letech 1938 až 1939 stavební firma Františka Smlsala podle návrhu architekta Františka Alberta Libry. Funkcionalistická administrativní budova stojící při vstupu do areálu má obdélný půdorys a z jednoduše hmoty stavby předstupuje na západní straně rizalit, nesený dvěma sloupy. Fasáda budovy je v přízemí obložena keramikou, výše probíhají na hlavním bílém průčelí dlouhá pásová okna a ve 2. patře vystupuje z kraje okenního pásu malý balkón. V interiéru železobetonové stavby spojuje podlaží hlavní středové schodiště s dřevěným zábradlím. Od tohoto schodiště vedou dvě chodby. Do přízemí navrhl architekt místnosti pro jednání se zákazníky, do patra kanceláře a v nejvyšším patře, přístupném z přízemí zvláštním schodištěm, osvětleným luxferovou stěnou ve dvorní fasádě, se nacházel byt ředitele. Jedná se o architektonicky mimořádně kvalitní stavbu umístěnou v převážně industriálním území.

Evžen Linhart

*20. března 1898, Kouřim

†29. prosince 1949, Praha

Studia: ČVUT (Rudolf Kříženecký, Josef Fanta, Antonín Engel)

Architekt a designér v Praze

Skromný, ale významný představitel poetismu skupiny Devětsil. Upozornil na sebe již prezentací puristických projektů studentů pražské techniky v roce 1921. Po absolutoriu ČVUT pracoval jako architekt ve stavebním oddělení pražského magistrátu. Vlastním domem uvedl do praxe lingvistiku Le Corbusierovy architektury. Na výstavě Baba 1932 přispěl obytným domem navrženým společně s Antonínem Heythumem. V polovině 30. let zvítězil v soutěži na Benešovo gymnázium v Dejvicích¹, jímž znovu prokázal svůj mimořádný talent. Po válce pracoval jako ministerský rada na ministerstvu školství a národní osvěty. V roce 1946 společně s Václavem Hilským zvítězil v soutěži na kolektivní dům v Litvínově, čímž byl uskutečněn sen meziválečné levicové avantgardy.

Vlastní vila Evžena Linharta

Na Viničních horách 46, č.p. 774/XIX, Dejvice, Praha 6

Evžen Linhart, 1927–1929

Tento funkcionalistický rodinný dům s ateliérem si postavil architekt Evžen Linhart podle projektu z roku 1927. Stojí na půdorysu písmene L, přičemž k hlavní obytné patrové části domu přiléhá křídlo s ateliérem. Vila se vyznačuje bílými fasádami, prolomenými různě velkými okny, a plochými střechami s pochozími terasami. Z patra na střechu vede příznané exteriérové schodiště, obdobné tomu, které užil slavný švýcarsko-francouzský architekt Le Corbusier na sídlišti Cité Frugès ve francouzském Pessacu. Konstrukci tvoří monolitický železobeton. V přízemí vyšší hmoty se nachází hala, náznakově rozdělená různou úrovní podlah na obývací pokoj a jídelnu. Do patra umístil Linhart ložnice a koupelnu. Na této stavbě došlo k prvnímu důslednějšímu uplatnění zásad Le Corbusiera v českém prostředí, a to nejen užitím zmíněného „pessacovského“ schodiště.

Dirk Lohan

* 14. února 1938, Rathenow

Studia: IIT Chicago (Ludwig Mies van der Rohe)

Architekt v Chicagu

Dirk Lohan vystudoval architekturu u svého dědečka Ludwiga Miese van der Rohe, u něhož poté pracoval na projektu Národní galerie v Berlíně, mrakodrapu IBM v Chicagu a Toronto Dominion Centre. Ve svém díle věrně navazuje na rodinný odkaz a stal se také expertem na renovace Miesových staveb. Československo poprvé navštívil v lednu 1969 u příležitosti výstavy Ludwiga Miese van der Rohe v Domě umění v Brně a první konference k obnově vily Tugendhat.

Charles Square Center

Karlovo náměstí 10, č. p. 2097, Praha 2

Dirk Lohan, Jiří Buček, Radim Kousal, James Goettsch, 2001–2002

Na nároží Karlova náměstí a Resslovy ulice stál dům U Šálků, zdemolovaný roku 1938, později tu vznikla stanice metra trasy B a z roku 1988 pochází studie Aleny Šrámkové a Tomáše Novotného určená pro Tuzex. Další studii zpracoval Ladislav Lábus. Roku 1997 vyhráli soutěž na „Skandinávské centrum“ Jiří Javůrek, Václav Králíček a Jana Palusková. Následujícího roku ovšem proběhla další soutěž a poté projekt vypracoval liberecký SIAL ve spolupráci s americkou architektonickou kanceláří Lohan Associates. Na hlavní hmotu, členěnou rastrovými obdélnými okny, dosedá nárožní věž. Budova působí, i díky svému monotónnímu výrazu, v historickém prostředí poměrně cizorodě, ale na druhou stranu zástavbu na místě dlouho zanedbávané proluky lze chápat jako pozitivum. Uvnitř je umístěno velké atrium a nacházejí se tu obchodní prostory i kanceláře.

Adolf Loos

* 10. prosince 1870, Brno

† 23. srpna 1933, Kalksburg

Studia: Státní průmyslové školy v Brně (Germano Wanderley) a Liberci,

Vysoká škola technická v Drážďanech

Architekt, designér, teoretik a esejista ve Vídni, Paříži, Plzni a Praze

Klíčová osobnost ve vývoji české i evropské moderní architektury. Svou dráhu začal ve Vídni jako žurnalista esejemi v „Die Neue Freie Presse“, poté interiéry pro intelektuální vrstvu, a teprve potom stavbami – vila Karma na Ženevském jezeře a obchodní dům Goldman a Salatsch, v nichž demonstroval svou bezozdobnou architekturu. Provokativní přednáškou a esejí „Ornament je zločin“ vyvolal diskusi v celém evropském prostoru. Originálním přínosem byl i jeho Raumplan, v němž navrhoval komponovat prostory s kubaturou, odpovídající jednotlivým funkcím mezi sebou propojeným. Tento princip završil v Müllerově vile v Praze. Je také autorem vily Tristana Tzary v Paříži a řady interiérů v Plzni. Teoretické stati shrnul v knize „Ins Leere gesprochen“.

Müllerova vila

Nad Hradním vodojemem 14, č. p. 642/XVIII, Střešovice, Praha 6

Adolf Loos, Karel Lhota, 1928–1930

Vila Františka Müllera je jedna z nejnámějších vilových staveb nejen v Praze, ale i v celé České republice. Stavební podnikatel František Müller, spoludávatel firmy Kapsa–Müller, koupil svažitý pozemek mezi ulicemi Nad Hradním vodojemem a Strašnickou a zadal projekt svého domu Adolfu Loosovi. Smlouvu podepsali již 30. října 1928, výstavba započala koncem tohoto roku, ale dodatečné stavební povolení bylo uděleno až 14. června 1929. Loos ve spolupráci s Karlem Lhotou vytvořili koncept „Raumplanu“. Vstup se nachází v horní jihozápadní partii. Poměrně strohé fasády prolomují různě velká obdélná okna a na jihovýchodní straně je zavěšen arkýř. Průčelí v severovýchodní partii má tři velká vertikální okna a nad nimi se nachází balkon. Dům završuje plochá střecha s pochozí terasou. Ústřední prostor interiéru představuje obývací pokoj, či spíše hala. V principu „Raumplanu“ se další místnosti, například jídelna nebo dámský budoár, nacházejí v různých výškových úrovních.

Věra Machoninová

*27. září 1928, Strakonice)
 Studia: ČVUT (Josef Kittrich)
 Architektka a designérka v Praze

Přední česká architektka druhé poloviny 20. století. Od poloviny 50. let se společně se svým manželem začala odklánět od doktríny socialistického realismu, jehož byl Vladimír Machonin jako šéfredaktor časopisu „Sovětská architektura“ původně jedním z čelných propagátorů. Po vítězství v soutěži na kulturní dům v Jihlavě nastoupili cestu k návratu k moderní tradici české architektury a k hledání souvislostí se světovým vývojem. Jejich následující stavby – festivalové kino a hotel Thermal v Karlových Varech, obchodní dům Kotva a dům bytové kultury na Pankráci ¹, velvyslanectví ČSSR v Berlíně, vila režiséra Otomara Krejčí v Bubenči a vlastní dům na Hřebenkách – jsou významným dokladem ohlasu Pražského jara v architektonické tvorbě.

Obchodní dům Kotva
 náměstí Republiky 656/8, Staré Město, Praha 1
 Vladimír Machonin, Věra Machoninová, 1969–1975

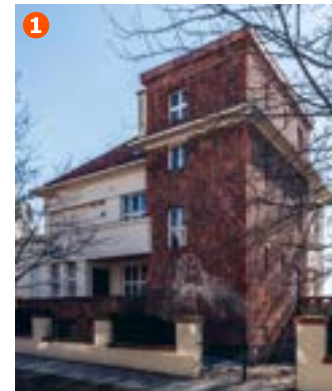
Projekt obchodního domu na hranici Starého Města vypracovali Vladimír a Věra Machoninovi z ateliéru Alfa na přelomu šedesátých a sedmdesátých let. Lokalita měla bohatou historii, v minulosti zde stál například kostel sv. Benedikta a komenda řádu německých rytířů. Stavbu obchodního domu realizovala v letech 1971 až 1974 švédská firma SIAB a otevřel se roku 1975. Celou budovu vytváří nepravidelná struktura dvaceti osmi sexagonů, které v přízemí, v 5. patře a zřetelněji v 6. patře ustupují. Parter obepínají podél celého domu skleněné výkladce. Výše umístěná tři patra jsou převážně obložena hliníkovými tmavě eloxovanými panely se svislým rýhováním, ale členění ustupujících pater je většinou vodorovné. Interiér tvoří prakticky volný nedělený prostor, členěný pouze pilíři železobetonového skeletu s typickou šesticí podpůrných ramen. Stavba ambiciózně včlenila novotvar do historického prostředí a tím vyvolala diskuzi o vztahu staré a nové architektury na přelomu 60-tých a 70-tých let.

Ladislav Machoň

*28. dubna 1888, Praha
 22. prosince 1973, Praha
 Studia: ČVUT (Josef Schulz a Josef Fanta),
 Uměleckoprůmyslová škola (Jan Kotěra)
 Architekt, urbanista, památkář a designér

Kotěrovův žák, který delší dobu vedl kancelář svého učitele, po jehož úmrtí dokončil stavbu Právnické fakulty. Na počátku vlastní tvorby vytvořil kubistickou továrnu Materna v Holešovicích, ve 20. letech autor veřejných staveb v Pardubicích, bytových staveb (vila brň Čapků – Vinohrady, vila sochaře Španiela na Ořechovce, vila v Dykové ulici¹) a zahradních měst (kolonie Domov na Žižkově). Velkým počinem v jeho tvorbě byla rekonstrukce Klementina pro národní a technickou knihovnu. Od konce 20. let se jeho tvorba vyvíjela směrem k funkcionalismu (Československý pavilon ve Filadelfii, pošty v Luhačovicích a v Praze na Letné², sokolovna v Hostivaři, vily na Babě a v Jevanech). Byl také autorem interiéru populárního automatu Koruna a v neposlední řadě Komenského památníku v Naardenu. Autor velké výstavy „Architektura v českém národním dědictví“ v paláci U Hybernů v Praze 1953.

Vila bratří Čapků

Bratří Čapků 28, 30, č. p. 1853, 1854, Praha 2
 Ladislav Machoň, 1923–1924

V meziválečném období vyrůstaly vilové kolonie, ovlivněné teorií zahradních měst. Na Královských Vinohradech v tomto období pokračovala výstavba poblíž bývalých usedlostí Horní a Dolní Stromka, navazující na starší západně položenou vilovou čtvrť, založenou už v dobách rozkvětu monarchie. Lokalitu v tehdejší Úzké ulici, konkrétně na malém náměstí, si vybrali také bratři Josef a Karel Čapkovi, kteří do té doby bydleli na Kampě, a obydli si postavili v rámci družstva Všeúřednické besedy. Architekt Ladislav Machoň vyprojektoval dvojdom, ovlivněný částečně „národním stylem“, ale především pozdní tvorbou slavného Jana Kotěry. Spisovatel Karel s otcem užíval pravou část domu a malíř Josef levou část, kde si v podkroví zřídil ateliér. Na hranolovou hmotu kryje valbová střecha s vikýřemi a jako součást domu sloužila také rozsáhlá zahrada, navržená Karlem Dudychem. Na domě se nachází pamětní deska, připomínající oba významné umělce.

Jana Mastíková

*31. srpna 1987, Pardubice
 Studia: VUT Brno (Pavel Jura)
 Architektka v Praze

Studia na VUT v Brně si doplnila stáží na polytechnice ve Valencii (ETSA UPV). Po 5leté praxi v různých architektonických ateliérech, kde získala cenné zkušenosti a rozšířila své architektonické dovednosti, nastoupila v roce 2014 do týmu LOXIA, kde se později stala hlavní architektkou a klíčovou členkou společnosti. Ve spolupráci se svým týmem se podílí na vývoji a realizaci různých projektů (rodinné domy, bytové a polyfunkční domy, objekty občanské vybavenosti a veřejné prostory). Kromě práce pro ateliér má za sebou už i několik zcela vlastních projektů, zejména z oblasti bydlení.

Radnice Prahy 12
 Generála Šišky 6, č.p. 2375, Praha 12
 Jana Mastíková, 2019–2021

Původní modřanská historická radniční budova zanikla v osmdesátých letech 20. století, a proto si Městská část Praha 12, spojená z pražských čtvrtí Modřany a Lhotka, hledala místo pro své nové sídlo. Rozhodnutí padlo na pozemek u třídy Generála Šišky a radnici, vybudovanou v letech 2019 až 2021, navrhla architektka Jana Mastíková. Jelikož Modřany proslavila výroba cukru, protože v letech 1861 až 2005 tu fungoval cukrovar, tak se tento fakt podepsal i na tvaru i barvě radniční budovy. Sestává ze tří bílých hmot připomínajících kostky cukru. Představené průčelí, obrácené k jihu, vychází z vysokého řádu, dále tu pak nalezneme i loubí a piazzettu před budovou. Dominantu vytvářejí dvoje velké radniční hodiny, umístěné těsně pod plochou střechou. Budova, tvořená železobetonovým sloupovým skeletem, je založena na vrтанých pilotech zasazených do břidlic. Vedle úřadu se v radnici nacházejí také kavárna, obchody a další služby.

Antonín Mendl

* 1. září 1890, Ždánice

† 26. prosince 1944, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Balšánek, Josef Fanta)

Architekt v Praze, profesor a děkan ČVUT

Po krátké praxi u stavební firmy Záruba-Pfeffermann, kde se podílel na projektu Výzkumného ústavu cukrovarnického na Ořešovicích, se stal jedním z nejvýznamnějších meziválečných pedagogů na fakultě architektury a pozemního stavitelství, kde vychoval celou řadu předních architektů mladší funkcionalistické generace (E. Kovařík, M. Koněrna, K. Janů, J. Voženílek a další). Společně s V. Šantrůčkem navrhl a postavil několik sokoloven, divadlo v Poličce a samostatně mnoho bytových staveb v Praze a na Moravě. Navrhl také regulační plán ve Zvoleni, kde postavil školu pro ženská povolání s kinem a obchodními provozy Živena.

Soubor vil na Hanspaulce

Praha 6 – Dejvice

Antonín Mendl, 1929–1935

Vilová čtvrť Hanspaulka, pojmenovaná podle usedlosti, zažila největší rozkvět v meziválečném období a v této době zde několik staveb navrhl mimořádně významný architekt Antonín Mendl. Rodinný dům Dr. Opočenského na nároží ulic Na Kodymce a Na Míčánce č. p. 964 z roku 1929 má ještě stanovou střechu, ale další se již vyznačují puristickým, resp. funkcionalistickým tvaroslovím. V letech 1931 až 1932 si postavil vilu podle Mendlova návrhu státní úředník a politik Otakar Fischer ve Fetrovské ulici č. p. 910³. Další vilu navrhl roku 1932 pro generálního konzula Antonína Škoupou v ulici na Fišerce č. p. 1045². Pro oba domy nakreslil střešní markýzy. V letech 1932 až 1933 vznikla vila doktora Otto Sommera v ulici Na Pahoubce č. p. 1510.¹ Z hlediska architektury je mimořádně hodnotná vila č. p. 1918/XIX. v ulici Na Míčánce, kterou si nechali postavit v letech 1934 až 1935 Vasil a Ema Škrachovi.

Karel Mrázek

* 11. října 1958, Most
 Studia: ČVUT (Jiří Němec)
 Architekt a urbanista v Praze

Absolvent Fakulty architektury Českého vysokého učení technického, který roku 1988 stál u zrodu kanceláře Kaama, transformované roku 2001 na Architektonický atelier Kaama, s.r.o. Karel Mrázek, od roku 1993 člen České komory architektů, se zaměřuje nejen na solitérní stavby, ale i na urbanismus a zastavovací plány. K velkým projektům patří soubor Velká skála v Praze 8 (1994–1996) a dále projektoval obytné celky Kavčí Hory 1 (1999–2001), Kavčí Hory 2, postavený v letech 2000 až 2004, nebo Rezidenci Záběhllice (2007–2009). Nejvíce se zabývá urbanistickým rozvojem Proseku, kam navrhl například Autocentrum Auto Bohemia (1994–1998), v letech 2000 až 2003 vznikla obytná skupina Nový Prosek, dále Starý Prosek (2003), roku 2004 bytové domy Prosecká nebo administrativní centrum Prosek Point (2006–2008).

Rodinný dům s ateliérem

Karel Mrázek (Kaama), 1999–2003

U Školské zahrady 2, č.p. 1821/VIII, Kobylisy, Praha 8

Výjimečný rodinný dům, či spíše vilu, si postavil architekt Karel Mrázek na okraji pískovcové terasy, a díky tomu se z této lokality otevírá pozoruhodný pohled na Prahu. Jedná se o třípodlažní hranol s plochou zelenou střechou. Na domě autor užil tradiční i netradiční materiály jako pohledový beton, corten nebo cembonit. Průčelí, směřující do ulice, prolamují jen velice úzká vertikální a horizontální okna, ale směrem do pobytové zahrady má fasáda nepravidelně odstupňovaná velká okna, probíhající přes více podlaží. Také zde nalezneme vykonzolanou terasu s bazénkem. Konstrukci tvoří stěny z termobloků a monolitické stropy. Schodiště probíhá prakticky středem dispozice, tedy je od ní mírně jihovýchodně posunuté. Obytné místnosti se nacházejí v přízemí, kde je hala, jídelna, obývací pokoj a kuchyň. Do patra architekt umístil ložnice, dětské pokoje, koupelny a šatny, naproti tomu atelier vložil do polozapuštěného suterénu a zde je také garáž a technická místnost. Obě části mají samostatné vstupy. Vila jasně ukazuje, že i tento typ na přelomu 20. a 21. století může získat mimořádně působivou podobu.

Ernst Muhlstein

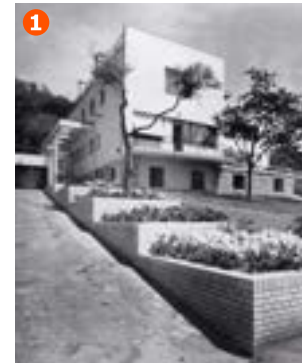
*11. června 1893, Praha

†4. července 1968, Melbourne, Austrálie

Studia: Německá vysoká škola technická Praha a AVU Praha (Jan Kotěra)

Architekt v Praze a v Melbourne

Jeden z nejvýznamnějších absolventů německé techniky v Praze. Po studiu založil úspěšnou architektonickou kancelář s Viktorem Fürthem. První z nich – v Bubenci, byla ještě poplatná klasicizujícím vzorům, brzy však dospěl k funkcionalistickému výrazu, který vyústil nejprve v realizacích vily Schück v Troji¹ (později obydlí A.Dubčeka a následně i G.Husáka) a dalších vilách v Podolí, Karlových Varech a České Kamenici, později i městských obytných a obchodních domů na Vinohradech, v Holešovicích, na Letné (fragment Molochova), v Jungmannově ulici (obchodní dům TeTa) a na Masarykově nábřeží. Nevyhýbal se ale ani romantizujícímu pojetí ve vilách v Dejvicích a v Cortině d' Ampezzo. Před válkou uprchl do Melbourne v Austrálii, kde pod jménem Milston spolupracoval s architektem D.H.Fultonem.

Obchodní dům TeTa

č. p. 747, Jungmannova 28, Praha 1

Ernst Muhlstein, Victor Fürth, 1933

Na místě staršího komplexu se složitým vývojem postavila firma Ehrmann-Steuer podle projektu Ernsta Muhlsteina a Victora Fürtha pro Artura Meissnera nový funkcionalistický obchodní dům. V sedmdesátých letech 20. století proběhla přestavba pro Dům sportu s reklamním nápisem od Martina Líbala a z této doby zůstala zachována mříž do Františkánské zahrady od stejného autora. V letech 1995 až 1997 vznikla v zadní části přístavba podle projektu Zdeňka Hölzela a Jana Kerela. Hlavní fasádu šestipatrového obchodního domu s plochou střechou prolamují pásová okna, rozdělená sloupky do čtyř os, přičemž dvě v centru mají snížený parapet a nejvyšší podlaží je ustupující. Výkladce parteru kryje mohutná markýza nesoucí nápis TeTa. Domem prochází pasáž do zmíněné zahrady ve vnitrobloku. Konstrukce domu je pilířová železobetonová. Schodiště má stěny obložené umělým kamenem a zachovalo se i funkcionalistické zábradlí, vedoucí do 1. patra.

Martin Němec

*7. ledna 1957, Praha
 Studia: ČVUT (Jan Sedláček), AVU (Marian Bělohradský)
 Architekt v Praze

Petr Dvořák

*8. března 1964, Česká Lípa
 Studia: Vysoká škola architektury a stavitelství HAB Weimar (Gerd Zimmermann)
 Architekt v Praze

Skupina mladých architektů z různých škol se setkala v ateliéru Stavoprojektu Liberec – SIAL architekta Karla Hubáčka. V roce 1991 založili společnou architektonickou kancelář ADNS (Václav Alda, Petr Dvořák, Martin Němec, Ján Štempel), která se rychle prosadila několika administrativními budovami na Vinohradech a Novém Městě – úřední domy na Balbínově a Anglické ulici a dále dostavbou bloku Českého rozhlasu² a nároží Legerovy a Rubešovy ulice. V poslední době se stali autory Vysoké školy Škoda auto v Mladé Boleslavi (M. Němec, P. Dvořák, J. Sonlajtner), komplexu obytných a administrativních domů v Karlíně¹ aj.

Praga Studios, č.p. 697, Pernerova 35, Praha 8
Petr Dvořák, Martin Němec, 2008–2019

Na místě bývalých strojírenských hal továrny Praga v Pernerově ulici vyrostl komplex budov, který dokončuje příčné propojení dvou karlínských tříd. Duch původních závodů Paláce Praga dnes setrvává v podobě zachovávané průčelní stěny dokládající existenci prvorepublikového industriálního charakteru čtvrti. Nový kancelářský dům ukončuje urbanistický prostor a navazuje na ducha této pražské industriální čtvrti. Autoři sledovali ideu prolomení bloku, kterou inicioval Richardo Bofill. Stavba je příspěvkem k regeneraci této lokality, v níž došlo k povodním na přelomu století.

Jean Nouvel

* 12. srpna 1945, Fumel, Lot-et-Garonne, Francie

Studia: École nationale supérieure des beaux-arts, Paříž (Claude Parent)

Architekt v Paříži

Po studiu spolupracoval s Claudem Parentem a významně se prosadil ve francouzské architektonické debatě 70. let. Stavbou Institutu arabského světa na nábřeží Seiny se stal mezinárodně známým. V roce 1991 se zúčastnil semináře o budoucnosti urbanismu Prahy pořádaném Václavem Havlem. Následovalo jeho angažmá v prostoru Anděla na Smíchově. Z jeho rozsáhlé tvorby vyniká dále koncertní síň v Luzernu, přístavba opery v Lyonu, koncertní síň v Kodani, filiálka muzea Louvre v Abu Dhabi a mnoho dalších. Je nositelem ceny Agha Khan, Pritzkerovy ceny, Praemium Imperiale (Japonsko) a jiné.

Zlatý anděl

Nádražní 23-27, č.p. 344/XVI, Smíchov, Praha 5

Jean Nouvel, 1994–2000

Významná smíchovská křižovatka nesla jméno po domě s freskou anděla. Při přestavbě této části Smíchova zaujímá dominantní místo novostavba od Jeana Nouvela. Tento francouzský architekt vypracoval postupně několik variant, ale stavební povolení úřad udělil až na projekt z roku 1998. Budova s obchodní i administrativní funkcí sestává z několika hmot, o různých výškách a tvarech. Nejvýraznější část tvoří dynamická partie na nároží u křižovatky, která svojí kaskádovitou skleněnou fasádou přináší do tohoto místa dynamický pohyb. Průčelí zadní budovy nese nápisy, citující české spisovatele a básníky, Kafku, Apollinaira, Rilkeho, Biebla, Ortenu, a Meyrinka. Na nároží se „vznáší“ silueta anděla z kultovního filmu Wima Wenderse Nebe nad Berlínem (Der Himmel über Berlin), provedená technikou serigrafie. Parter zaujímají převážně obchody, restaurace a také zde nalezneme vstup do stanice metra Anděl. Vyšší podlaží obsahují hlavně kanceláře.

Zdenka Nováková

*20. listopadu 1939, Jičín
 Studia: ČVUT (František Cubr)
 Architektka a malířka v Praze

Po studiu nastoupila nejprve do ateliéru Karla Pragera v Krajském projektovém ústavu a upozornila na sebe vítězným soutěžním návrhem na budovu Energetiky ve Vršovicích (společně s Dagmar Šestákovou), který byl následně realizován jako sídlo společnosti Chemapol. Od roku 1966 působila jako asistentka prof. F. Cubra nejprve na ČVUT a od roku 1968 na AVU, kde se stala v roce 1981 docentkou. Angažovala se v prostorovém řešení a novém využití přesunutého kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Později se věnovala interiérové a malířské tvorbě.

Chemapol

č.p. 1441, Kodaňská 46, Kavkazská 9, Praha 10
 Zdenka Nováková, Dana Šestáková, 1967–1969

Vítězný projekt architektonické soutěže vypracovaly Zdenka Nováková a Dana Šestáková. Se stavbou v internacionálním stylu se započalo v květnu 1967 a financovala ji společnost Chemapol. Hlavním dodavatelem se stala italská firma FEAL z Milána. Realizaci zbrzdil vstup vojsk Varšavské smlouvy do Prahy v srpnu 1968 i požár v dubnu 1969. K dokončení došlo v listopadu 1969. Roku 2000 získala stavba nový plášť, a díky tomu částečně ztratila původní výraz. Nejprve měla závěsné stěny „curtain wall“, skládající se z dvojitého skla typu „thermopane“ a hliníkových ráků „duranodic bronzo“, ostatní partie fasády tvořil obklad z travertinových desek. Komplex na trojúhelníkové parcele sestává ze tří výškově i tvarově odlišných hmot, přičemž desetipodlažní budova A sloužila administrativě vedení společnosti a objekt B měl komerčně-provozní účel. Třetí šestipodlažní budova C byla určena pro mechanizaci a výpočetní techniku. Veřejné prostory zdobila dlažba z mramoru. V době přípravy publikace Chemapol ohrožovala demolice.

Otakar Novotný

* 11. ledna 1880, Benešov

† 4. dubna 1959, Praha

Studia: Státní prům. škola a Uměleckoprůmyslová škola Praha (Jan Kotěra)
Architekt, designér a teoretik, profesor Uměleckoprůmyslové školy v Praze
a dlouholetý předseda S.V.U. Mánes

Po studiu průmyslové školy a praxi v ateliéru Josefa Schulze na stavbě Umělecko-průmyslového muzea absolvoval školu Jana Kotěry na Uměleckoprůmyslové škole a poté byl vůdčím spolupracovníkem v kanceláři svého učitele. Od roku 1904 měl vlastní ateliér. Projevil se významně v době secese, racionalistické moderny, kubismu a národního slohu i osobitě notě funkcionalismu. V závěru života se věnoval i teorii a vydal zásadní knihu o svém učiteli „Jan Kotěra a jeho doba“. Svůj pohled na teorii shrnul v knize „O architektuře“. Třetí z triumvirátu generace Gočár, Janák, Novotný. Byl autorem řady obchodních, obytných a sportovních staveb v Hradci Králové, východních Čechách, Benešově, Rakovníku, Zbraslavi, Znojmě, Lounech a v Praze (učitelské domy na Starém Městě ¹, Státní vystěhovalecká stanice ve Vysočanech ²).

Budova S.V.U. Mánes

Slovanský ostrov 1, č.p. 250/II, Nové Město, Praha 1

Otakar Novotný, 1927–1930

Spolku výtvarných umělců Mánes se postupně podařilo získat pozemky s bývalými Šitkovskými mlýny mezi tehdejším Riegerovým nábřežím a Slovanským ostrovem. Spolek projektem pověřil roku 1927 Otakara Novotného, demolice mlýnů proběhla roku 1928 a téhož roku se započalo se stavbou. Železobetonovou konstrukci provedla firma Karla Skorkovského, a přestože k dokončení stavby došlo již roku 1930, tak kolaudace proběhla až v prosinci 1934. Funkcionalistická budova s plochou střechou se klene nad ramenem Vltavy a u návodní strany zůstala zachována renesanční Šitkovská věž jako vertikální protipól horizontální stavby. Uliční průčelí, směřující k nábřeží, je pětiosé a v přízemí má široké výkladce, ale v patře obdélná okna. Od nábřeží probíhá směrem na ostrov na jižní straně krytá cesta, zakončená schodištěm, vyrovnávajícím různé výškové úrovně terénu. Na ostrově se budova otevírá pěti velkými okny. Původní fasádu prolamují v nižší partii menší obdélná okna, výše větší okenní otvory, a při krajích se nacházejí velké prosklené plochy. Uvnitř nalezneme velký výstavní sál, osvětlený přímo proskleným stropem. Dále do interiéru architekt umístil malý výstavní sál, restauraci, kavárnu, spolkové místnosti a kanceláře.

Oskar Oehler (Olár)

*8. ledna 1904, Přerov

†26. května 1973, Vídeň

Studia: Německá vysoká škola technická v Brně a v Praze, ČVUT

Architekt v Brně, Ostravě a Praze

Po praxi v ateliérech Bohuslava Fuchse, Jindřicha Kumpošta a Karla Kotase v Brně a v Ostravě se prosadil se svou ženou Elly Oehlerovou jako originální tvůrce zvláště v průmyslové výstavbě. Je autorem vil v Praze (Střešovice a Bohnice¹), Teplicích nad Bečvou, Lipníku, obytného domu Zejda v Přerově, továren v Přerově a Holešově a hotelu Bílý kříž v Beskydech. Přestavěl také zámek Václava Diviše „Vysoký Hrádek“ v Březi u Týna nad Vltavou. Po válce byl vedoucím projektantem v Báňské a hutní společnosti a navrhl několik obytných domů v Praze, hrudkovnu v Ejpovicích, přehrady na Kličavě a architektonickou úpravu Žďákovského mostu.

Vila Antonína a Marie Markových čp. 820, Na Bateriích 13, Praha 6 Elly a Oskar Oehlerovi, 1931–1932

Funkcionalistický rodinný dům, který na svažitém pozemku ve Střešovicích postavil podle projektu architektů – manželů Elly a Oskara Oehlerových stavitel František Strnad, hmotově graduje od jihu k severu. Vila s plochou střechou má na nižších hmotách pochozí terasy. Uliční severní průčelí je v přízemí prolomeno obdélnými okny a vyšší partie je slepá. Jižní část se zimní zahradou propojuje otevřeným schodištěm dům se zahradou. Na západě je připojena úzkým zastřešeným průchodem garáž. V přízemí domu se nachází prostorná hala s výhledem na Hradčany a do severní části domu architekti umístili jídelnu, přípravnu jídel a místnosti pro služebnictvo. Společenskou halu bylo možno rozdělit posuvnou skleněnou stěnou. Ve vyšších podlažích nalezneme ložnice a pokoje pro hosty. Konstruktivně se jedná o železobetonový skelet a dispozičně o dvoutrakt.

Jaroslav Otruba

* 11. listopadu 1916 Olomouc

† 5. února 2007, Praha

Studia: ČVUT (Oldřich Blažíček, Alois Mikuškovice, Antonín Mendl)

Architekt, designér a malíř v Praze

Po praxi během války v ateliéru Františka Stalmacha a Jana Hanuše Svobody dokončil studia až v roce 1945 a působil jako asistent v ústavu profesora Františka Čermáka, kde v roce 1953 obhájil doktorát z technických věd. Na přelomu 40. a 50. let realizoval budovu nádraží v Prostějově. V roce 1956 získal druhou cenu v soutěži na Národní divadlo v Brně a brzy nato i cenu v mezinárodní soutěži na náměstí Národů v Ženevě. Během politických prověrek na konci 50. let byl nucen fakultu opustit, avšak brzy poté zvítězil v soutěži na Vřídelní kolonádu v Karlových Varech. Od 60. let si vydobyl významné postavení v oboru dopravních a inženýrských staveb (úřední budova Ministerstva dopravy na Žižkově, administrativní budova na Kubánském náměstí¹). Především se však stal hlavním architektem pražského metra, jehož koncepci i výtvarnou podobu ovlivnil – zejména populární puklice na trase metra A. Ve volných chvílích se věnoval i malířské tvorbě.

Pražské metro

Jaroslav Otruba, Evžen Kyllar, 1966–1985

Idea pražského metra vznikla už v 19. století, ale reálných obrysů nabyla až v šedesátých letech 20. století. Roku 1966 byl založen Státní ústav dopravního projektování, z jehož části se roku 1971 stal Metroprojekt. Jako hlavní architekt tu působil Jaroslav Otruba a později Evžen Kyllar. Nejprve se začala budovat trasa C, jejíž první úsek zahájil provoz roku 1974, dále trasa A roku 1978, a poté přibyla trasa B, otevřená roku 1985. Každá stanice měla vlastního architekta. Typický obklad trasy A ve tvaru různě barevných plechových puklic navrhl Jaroslav Otruba s grafikem Jiřím Rathouským. Na výtvarné podobě metra se podílelo několik umělců, například od Václava Ciglera pocházel skleněný Světelný objekt na stanici Náměstí Míru nebo výzdoba stanic Náměstí Republiky a Křižíkova. Tato díla bohužel buď zanikla nebo došlo k jejich přesunu na jiná místa, kromě obkladů druhé jmenované stanice ve formě skleněných čoček.

Jaroslav Paroubek

* 16. června 1921, Domažlice

† 26. září 1997, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Ausobský, Jan Víšek, Josef Kittrich)

Architekt v Praze, profesor ČVUT

Již během studia se prosadil v několika veřejných architektonických soutěžích a stal se asistentem profesora Kittricha. V 60. letech se vypracoval mezi výrazné osobnosti ovlivňující, jak svými soutěžními úspěchy, tak i pedagogickou a spolkovou činností tehdejší architektonickou debatu. Po vítězství v soutěži na kulturní dům v Litvínově v roce 1960, získal v roce 1962 druhou cenu v soutěži na stadion Na Maninách a v roce 1969 v téže lokalitě zvítězil se svým kolektivem v soutěži na olympijský stadion. Společně s Františkem Čermákem, Gustavem Paulem a Janem Čejkou byl autorem stavební fakulty ČVUT (1964–1970). Vedle družstevních domů ČVUT na Kocínce byl vedoucím kolektivu, který navrhl hotel Praha (1975–1981)¹, zbořený v roce 2014. Jako pedagog se specializoval na typologii sportovních staveb.

Družstevní domy ČVUT

Zengrova 2, Na Kocínce 8, 5, č.p. 1741, 1740, 2139, Praha 6

Jaroslav Paroubek, Arnošt Navrátil, Jiří Turek, 1968–1971

Komplex tří výškových staveb s plochou střechou se nachází na úpatí svahu, stoupajícímu do horních partií Dejvic poblíž náměstí Na Santince, pojmenovaného podle bývalé usedlosti, přičemž dvě budovy jsou solitérní a jedna se stala součástí staršího bloku. Obytné domy navrhli pedagogové Českého vysokého učení technického pro družstvo zaměstnanců ČVUT, jelikož tato významná vysoká škola sídlí nedaleko. Ke starší dvojici budov přibyla později třetí a nižší objekt se službami. Působivý architektonický výraz domy získaly nejen díky abstraktně-geometrické estetice, ale také díky kombinaci režného pohledového zdiva a pohledového betonu. Navíc jsou hmotově rozčleněny vystupujícími rizality, do kterých autoři umístili lodžie. Stavby mají montovanou skeletovou konstrukci. Byty se vyznačovaly nadstandartní úrovní.

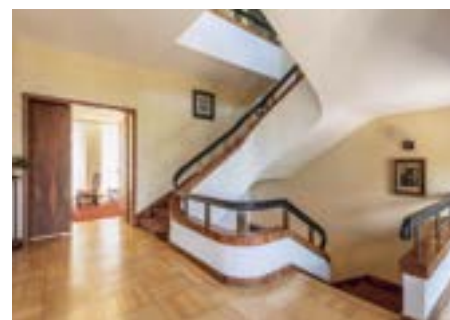
Bruno Paul

* 19. ledna 1874, Seiffhennersdorf

† 17. srpna 1968, Berlín

Studia: Kunstakademie Dresden,
Akademie der Bildenden Künste München (Paul Hoecker),
Architekt, designer a pedagog v Berlíně, významný představitel secese a moderny

Po studiu malířství se projevil nejprve jako karikaturista v okruhu mnichovských časopisů *Simplicissimus* a *Jugend*. Společně s Richardem Riemerschmidem, Hermanem Obristem a Bernhardem Bankokem se podílel na založení mnichovských uměleckořemeslných dílen. V roce 1907 spoluzakládal *Werkbund* a přesídlil do Berlína, kde se brzy prosadil jako designer nábytku a později jako architekt a ředitel státní školy pro volné a užité umění. V jeho ateliéru začínal Ludwig Mies van der Rohe. Je autorem řady interiérů obytných staveb, a především mrakodrapu v Berlíně – *Schönebergu*, ale také interiérů parníků. Po roce 1933 byl zbaven funkce a žil v ústraní. Krátce po válce postavil ještě úřední dům v Kolíně nad Rýnem.

Traubova vila

Pod Hradbami 17, č.p. 658/XVIII, Střešovice, Praha 6

Bruno Paul, 1928–1929

Rodinný dům s plochou střechou ve stylu klasicizující moderny si vybudoval v letech 1928 až 1929 majitel koželužny v Podbabě Edmund Traub podle projektu berlínského architekta Bruna Paula. Čtyřpodlažní vila ve formě protáhlého hranolu má fasády pokryté kamenným obkladem a završuje ji tmavší střešní nástavba. Nad suterénem či spíše zahloubeným přízemím se při ulici nachází podlaží s velkými obdélnými okny a nad nimi probíhá řada čtvercových oken. Ve východní partii vystupuje menší rizalit na obdélném půdorysu. Zahradní průčelí v zásadě opakuje uliční část, ale díky terénnímu rozdílu se dalo z velkých oken vystoupit rovnou na přilehlou zahradu. Do té Traub umístil dvě sochy od Bernarda Redera, které si s Brunem Paulem vybrali přímo v sochařově ateliéru. Suterén měl vstupní halu a šatny, výše architekt umístil obývací pokoj s krbem, jídelnu a zimní zahradu. V prvním poschodí se nacházely ložnice majitelů i jejich tří dcer, a tato podlaží propojilo trojramenné schodiště. Nejvýše byly hostinské pokoje a místnosti pro personál.

Josip (Jože) Plečnik

*23. ledna 1872, Lublaň

†7. ledna 1957, Lublaň, Slovinsko

Studia: AVU Vídeň (Otto Wagner)

Architekt ve Vídni, Praze a Lublani, profesor na UMRUM
a na Univerzitě v Lublani

Josip Plečnik ve své tvorbě propojil moderní tradici Wagnerovy školy s klasickou tradicí italské architektury antiky a renesance a vernakulární tradice své slovinské vlasti. Po úvodní etapě ve Vídni, kde postavil Zacherlův dům a kostel sv. Ducha, dostal v Praze příležitost velkoryse přestavět komplex Pražského hradu jako sídla prezidenta Masaryka, jemuž dodal dnešní podobu. V závěrečné etapě v rodné Lublani transformoval historické centrum města v moderní, s klasickým odkazem spojenou metropolí. Jako profesor Uměleckoprůmyslové školy v Praze (1911–1921) vychoval pět desítek českých architektů a později na univerzitě v Lublani celou poválečnou generaci slovinských architektů.

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně

náměstí Jiřího z Poděbrad, Vinohrady, Praha 3

Josip Plečnik, 1927–1933

Na nový vinohradský kostel byla roku 1919 vypsána soutěž, ale nakonec po delším vyjednávání zadavatelé projekt svěřili Josipu Plečnikovi. Ten vypracoval několik návrhů, ale ty Spolek pro vybudování druhého katolického chrámu Páně na Královských Vinohradech zamítl. V polovině prosince 1927 Plečnik projekt dopracoval do fáze, že jej mohl počátkem příštího roku poslat do Prahy. K položení základního kamene došlo v říjnu 1928 a po necelých čtyřech letech mohl arcibiskup Karel Kašpar kostel 8. května 1932 vysvětit. Z podélné hmoty chrámu, pokryté keramickým obkladem a vystupujícími hranolky, připomínajícími hermelínový plášť, vyrůstá věž s velkým proskleným hodinovým ciferníkem. Vše korunuje královské jablko s křížem. Ústřední prostor jednolodní stavby má kazetový strop, nesený důmyslnou kovovou konstrukcí ve střeše, a loď osvětlují vitrážová okna, umístěná pod stropem. Podlaha se vyznačuje kruhovými motivy. Uvnitř věže probíhá systém ramp, působící funkcionalistickým dojmem, vedoucí až k vrcholu. V podzemí se nachází krypta se zlomky katedrály sv. Víta. Na výzdobě kostela se podíleli mimo mnoha dalších umělců a řemeslníků sochaři Damian Pešan a Bedřich Stefan.

Josef Pleskot

*3. prosince 1952, Písek
 Studia: ČVUT (Svatopluk Voděra)
 Architekt a urbanista v Praze

Jedna z vůdčích osobností generace, která začala studia v extrémně těžkých podmínkách na počátku normalizace, nicméně se pokusila vyvolat v 70. letech odbornou diskusi. Pleskot poté zklamán opustil pozici asistenta na ČVUT a v praxi, pod vedením Fragnerova žáka Zdeňka Edela, probudil svůj talent, který měl možnost vyrůst teprve ve svobodných podmínkách po Sametové revoluci. Autor radnice v Benešově, tunelu v Jelením příkopu na Pražském hradě, ústředí banky ČSOB v Praze-Radlicích ¹, konverze industriálního komplexu v Ostravě-Vítkovicích, úpravy náměstí a obytných domů v Litomyšli, vinařského domu v Popicích aj. v posledním čtvrtstoletí silně ovlivňoval svou tvorbou architektonickou diskusi a reprezentoval naši architekturu i mezinárodně.

Průchod valem Prašného mostu
 Jelení příkop, Hradčany, Praha 1
 Josef Pleskot, 1996–2002

Bývalý český prezident Václav Havel přišel s myšlenkou propojit areál Pražského hradu s Klárovem, resp. Malou Stranou. Vedle zprůchodnění Jeleního příkopu a výstavby cesty k Chotkově ulici se nejdůležitějším stavebním zásahem stalo vybudování tunelu skrze val Prašného mostu. Průchod, dlouhý celkově 84 metrů, kopíruje trasu bývalé Tereziánské štoly, kterou vedl potok Brusnice, a z tohoto důvodu cesta mírně klesá k východu. Ražený tunel s pravouhlými portály má délku 78 metrů a vejčitý tvar. Chodník tvoří zčásti betonové prefabrikáty a zčásti ocelové rošty, kryjící potok Brusnice, ale nejpozoruhodnějším prvkem je vnitřní obložení, tvořené na výšku kladenými tmavě červenými ostře pálenými cihlami. Na okraj je třeba zmínit, že vyzdění prováděli havíři. Tato de facto technická stavba ukazuje, že i tento typ může být pojat jako velice kvalitní a působivá architektura.

Richard Ferdinand Podzemný

* 16. března 1907, Křivé

† 17. ledna 1987, Praha

Studia: Státní průmyslová škola dřevařská Valašské Meziříčí (Josef Místecký),

Uměleckoprůmyslová škola v Praze (Pavel Janák)

Architekt a urbanista v Praze, pedagog v UMPRUM

Po praxi v kanceláři Pavla Janáka zahájil svoji architektonickou dráhu úspěchy v soutěžích na malý rodinný dům na Babě (společně s Kamilem Ossendorfem) a na sociální byty v Praze (společně s Antonínem Tenzerem a Kamilem Ossendorfem). Během 30. let postavil několik vil v Louňovicích, Českých Budějovicích, Praze-Kobylisích, Čisovicích a letní dům s ateliérem v Mnichovicích, a především luxusní obytný dům Zemské banky v Praze-Dejvicích, jedním z ikonických příkladů českého funkcionalistického bydlení. Po válce realizoval v kolektivu s Václavem Hliským a Antonínem Tenzerem novou výstavbu Lidic, s Antonínem Tenzerem první etapu klinické nemocnice v Motole, samostatně plavecký stadion v Praze-Podolí a polikliniku v Břevnově.

Skleněný palác

náměstí Svobody 1, č. p. 728/XIX, Bubeneč, Praha 6

Richard Ferdinand Podzemný, 1936–1937

Ředitelství Zemské banky vypsalu užší soutěž, kterou vyhrál architekt Richard Ferdinand Podzemný. Stavební povolení úřad udělil 12. prosince 1936 a prakticky za rok proběhla kolaudace. Trojkřídlá funkcionalistická stavba s bytovou i obchodní náplní dominuje náměstí Svobody, kam se obrací hlavní průčelí, nižší křídla se stáčí do přilehlých ulic. Fasádu, rozčleněnou zapuštěnými lodžie, prosklenými plochami a pásovými okny, tvoří světlý keramický obklad, sestavený z mrazuvzdorných obkladaček Alit. Na střešní terase nájemníkům sloužily „sluneční lázně“, sprchy a rostla zde i zeleň. Leptané obrazy nad vstupními partiemi, zobrazující zvěř, ptactvo a ryby, vytvořil Jan Bauch. Ve vestibulu nalezneme sochu klečící ženy s dítětem a reliéfy ženských postav, pocházející od Jana Laudy. Dále se zde nacházejí kabiny s telefonními automaty a původní poštovní schránky. Byty mají dva až čtyři pokoje a celý dům vytápěl ústřední systém Crittall. Podzemní garáže osvětlují na dvoře sklobetonové desky.

Karel Prager

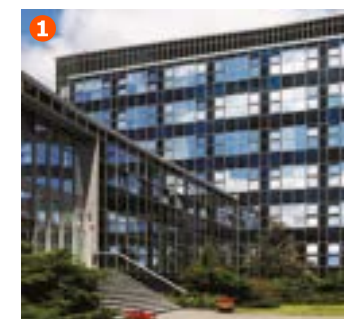
*24. srpna 1923, Kroměříž

†31. května 2001, Praha

Studia: Státní průmyslová škola Brno (Adolf Erben, Jaroslav Oplť),
ČVUT (Antonín Ausobský, Oldřich Starý)

Architekt a designér v Praze

Architekt, který byl eminentním průkopníkem technologických inovací v architektuře druhé poloviny 20. století. Začátek jeho kariéry ho zastihl v době socialistického realismu, ze kterého se brzy vymanol a ve stavbě Makromolekulárního ústavu AV ČR¹ navázal na soudobé směry americké architektury. Dalším jeho významným počinem byla nástavba bývalé pražské burzy pro parlament (dnes druhá budova Národního muzea), kde konstrukce z vierendeelových nosníků byla vynesena hydraulicky nad střechu původní budovy z konce 30. let. Krátce na to vyvolal pozornost futuristickým návrhem zástavby Košíř. Na přelomu 70. a 80. let dokončil přestavbu okolí Národního divadla tzv. Novou scénou, jejíž objem je komponován ze skleněné mozaiky velkoprostorových tvarovek Stanislava Libenského. V 60. letech ovlivňoval pozitivně podobu časopisu „Architektura ČSR“.

Budova Federálního shromáždění

Vinohradská 1, Wilsonova 2, č. p. 52/XII, Vinohrady, Praha 1

Karel Prager, Jiří Albrecht, Jiří Kadeřábek, 1966–1974

Roku 1966 se konala soutěž na sídlo Národního shromáždění, kterou vyhrál Karel Prager a projekt vytvořili společně s Jiřím Albrechtem a Jiřím Kadeřábkem. K budově bývalé Pražské burzy od Jaroslava Rösslera přistavěli další hmoty a připojili nástavbu ve smyslu „domu nad domem“, která se stala hlavním principem novostavby. Karel Prager spolupracoval se statikem Josefem Zemanem a následně s Jiřím Kozákem a Jurajem Izákem. Budova sestává z původní burzy, nového křídla se závěsovými stěnami při Vinohradské ulici a z kancelářské nástavby nad burzou, nesenou čtveřicí zdvojených pilířů. Strop nad hlavním sálem vyzdobila Alice Kuchařová. Později zde působil Rádiová Svobodná Evropa a od roku 2009 budovu využívá Národní muzeum. Před budovou stojí sousoší Vincence Makovského Nový věk a Palachův pylon, doplněný bronzovou plastikou od Miloslava Chlupáče. Přestože celý objekt vyvolával a dodnes vyvolává kontroverze, zčásti bezesporu oprávněné, nelze mu upřít technickou krásu.

Emil Příklad

*28. prosince 1945, Bílovec

Studia: ČVUT (František Cubr) a AVU (František Cubr)

Architekt v Liberci (SIAL) a Praze, profesor AVU

Po studiích, kde ho na obou školách nejvíce ovlivnil profesor Cubr, nastoupil do „školky“ ateliéru Karla Hubáčka v Liberci. Po užší soutěži postavil v Praze-Troji vilu Věry Chytilové. Patřil k výrazným postavám liberecké „školky“ v Hubáčkově SIALu. Ihned po Sametové revoluci se stal profesorem Akademie výtvarných umění, kde po tři desetiletí výrazně ovlivňoval výchovu českých architektů. Autor rodinných domů v Bílovci, obchodního domu Uran v České Lípě a dostavby galerie Benedikta Rejta v Lounech, spoluautor obytného domu na výstavě IBA v Západním Berlíně (s J. Eislerem a J. Suchomelem).

Vila filmové režisérky Věry Chytilové

Pod Havránkou 22, č.p. 619/VIII, Praha – Troja

Emil Příklad, 1970–1975

Na svahu směřujícím k západu se nachází vila známé české režisérky Věry Chytilové a jejího muže, kameramana Jaroslava Kučery. Zadání, které se dle pamětníků dostalo do Sialu díky herci a režisérovi Janu Schmidovi z legendárního divadla Ypsilon, znělo v tom smyslu, že by nemělo jít „ani o chatu, ani o bunkr, ani o trafostanici“. Projekt domu se stal náplní čtvrtého cvičení slavné Školky v polovině roku 1970. Stavebníci nejprve vybrali návrh Stanislava Švece, připomínající americkou haciendu, a poté Jiřího Špikly s terasovým atriem a výtahovou věží, ale volba nakonec padla na Emila Příklada. Navíc rodině nejvíce vyhovovalo členění interiéru s velkým prostorem, probíhajícím celou hmotou. Jde o vyzdvanou cihlovou konstrukci se železobetonovými stropy. Dvoupodlažní objekt se suterénem ve dvou úrovních hmotově postupně klesá vlivem svažitosti terénu. Jako stěžejní prvky exteriéru působí arkýř, vystupující ze západního průčelí, a komínové těleso u severní stěny. Centrem domu se pochopitelně stala velká místnost s arkýřem, členěná různými úrovněmi podlah. Dále se v domě nacházejí ložnice majitelů a dětí a ateliér.

Martin Rajniš

* 16. května 1944, Praha

Studia: ČVUT (Jindřich Krise) a AVU (František Cubr)

Architekt v Praze, profesor UMPRUM a TU v Liberci,
zakladatel Hutě architektury

Byl jeden ze zakladatelů „školy“ SIALu v Liberci. Společně s Miroslavem Masákem a Johnem Eislerem postavil obchodní dům Máj na Národní třídě. Na konci 70. let založil první soukromé architektonické studio a na světové výstavě ve Vancouveru navrhl pavilon dopravy. Po Sametové revoluci byl zvolen jedním z trojice předsedající Obci architektů (Masák, Rajniš, Šrámková). V 90. letech se věnoval převážně regeneraci Smíchova a později se orientoval k udržitelným formám ve výstavbě. Za své dílo obdržel v Paříži v roce 2014 cenu Global Award for Sustainable Architecture. V roce 2016 obohatil galerii DOX nad terasami se vznášející vzducholodí Gulliver, která má evokovat vysněný svět mládí.¹

Včelín, Galerie

Galerie Golf Hostivař, Horní Měcholupy, Praha 10

Martin Rajniš, David Kubík, Tomáš Kosnar, Zbyněk Šrůtek, 2021

Prvotní idea pro vznik této malé, ale užitečné stavby, vzešla roku 2014 od spolku Hradčanské včely, který zamýšlel postavit včelín v Petřínských zahradách. Mělo se jednat o převýšenou lamelovou kupoli na osmibokém půdorysu, vzdáleně připomínající obdobný prvek na florentském Dómu Santa Maria del Fiore. Záměr se však nepodařilo realizovat, naopak se povedlo postavit věž Ester v Jeruzalémě, inspirovanou původním návrhem včelího příbytku. Předmětný včelín, prezentovaný v této publikaci, se stal nejprve exponátem na výstavě Česká moderní architektura od secese k dnešku, která se konala roku 2021 v Jízdárně Pražského hradu. Zde stál na nejčestnějším místě u vstupu do expozice. V listopadu téhož roku se včelín přesunul do Galerie Golf Hostivař, kde jej umístili na kopeček poblíž vjezdu do areálu. Stavba o průměru 3,5 metru a výšce 6,5 metru má dřevěnou lamelovou konstrukci.

Mojmír Ranný

*8.8. 1953, Rakovník
 Studia: ČVUT (Jiří Turek)
 Architekt a designer nábytku v Praze

Po studiu se orientoval na design interiérů, kde našel větší možnosti pro aktivitu ve svobodném povolání. Tato úspěšná činnost provází celou jeho tvorbu, v níž dosáhl řady ocenění. Po roce 2000 se prosadil i několika stavbami oceněnými cenou Stavba roku – Business centrum Léčiva, za rekonstrukci Zámečku Rothschild ve Vítkovicích a posléze i administrativní budovou Zentivy (2008)¹ a Proton Therapy Centre na Bulovce. Paralelně projektuje mnoho významných úkolů v oblasti interiérů pro soukromé klienty a podnikatelskou sféru.

Proton Therapy Center, Budínova 1a, č.p. 2437, Praha 8
Mojmír Ranný – Pavlína Pospíšilová, Vasil Sobota, Zdeněk Pelinka,
Jaroslav Němeček (Helika), 2009–2012

Protonové centrum v Praze vzniklo v areálu Fakultní nemocnice Bulovka. Technologickou část vypracovala společnost Helika a architektonické řešení interiérů navrhl Mojmír Ranný, který působil též jako architektonický konzultant projektu. Centrum využívající metodu protonového záření, je určeno pro léčbu pacientů s nádorovým onemocněním. Hlavní průčelí s velkými prosklenými plochami se obrací do ulice V Holešovičkách, přičemž nejvyšší patro ustupuje, a na postranní východní fasádě je umístěn velký nápis Proton Therapy Center. Pětipodlažní budova s plochou střechou, zapuštěná do svahu, je konstrukčně rozdělena na protonovou část s technologií protonového urychlovače, vedení protonového svazku a na ozařovny, kde dochází k samotnému léčebnému procesu pacientů.

František Roith

* 16. července 1876, Pardubice

† 5. září 1942, Voznice

Studia: ČVUT (Josef Schulz), Německá vysoká škola technická Praha (Josef Zítek) a AVU Vídeň (Oto Wagner)

Architekt a urbanista v Praze

Významný pražský architekt, jehož dílo se vyvíjelo od vídeňské secese Wagnerovy školy, postupně k monumentalizujícímu a klasicizujícímu projevu. Před první světovou válkou autor jezů u Mělníka a v Nymburce, vily v Černošicích a vlastního domu v Praze u Palackého náměstí. Po válce postavil poštovní ředitelství v Brně, Masarykův most v Kolíně a podílel se na regulaci ministerských budov podél nábřeží Vltavy, kde realizoval ministerstvo zemědělství. Poté se prosadil významnými stavbami poštovního a šekového úřadu na Václavském náměstí (dnešní Komerční banka), ministerstva financí, Městské knihovny a bývalé Živnostenské (dnes České národní) banky ¹ s pasáží ² v Praze.

Městská knihovna

Mariánské nám. 1, Žatecká 1, Valentinská 2, č.p. 98/I, Staré Město, Praha 1
František Roith, 1923–1929

Pražská obec vypsalala roku 1923 užší soutěž na návrh městské knihovny, které se zúčastnili Josef Sakař, Bohumil Hübschmann, Antonín Ausobský, Pavel Janák a František Roith, jenž poté projekt vypracoval. Do roku 1929 budovu vybudovaly firmy Václav Nekvasil a bratři Kavalírovi. Novoklasicistická budova se hlavním průčelím, obloženým travertinem, obrací do Mariánského náměstí a po stranách z něj vystupují dva rizality s podloubím. Nad monumentálním pětiosým vstupem v centru průčelí stojí šest soch od Ladislava Kofránka a vchody zdobí mříže od Karla Štipla. Uvnitř se nacházejí knihovní sály, čítárny, přednáškové sály, šatny a divadlo. Ve východní partii zaujímají 1. a 2. patro reprezentační prostory primátora, vyzdobené ve stylu art deco. Na nimi je ložnice primátora. V nejvyšším podlaží, přístupným z Valentinské ulice, sídlí Galerie hlavního města Prahy, resp. její výstavní sály, osvětlované ze stropu.

Eugen Rosenberg

*24. února 1907, Topolčany
 †21. listopadu 1990, Londýn
 Studia: VUT, AVU (Josef Gočár)
 Architekt v Praze a Londýně

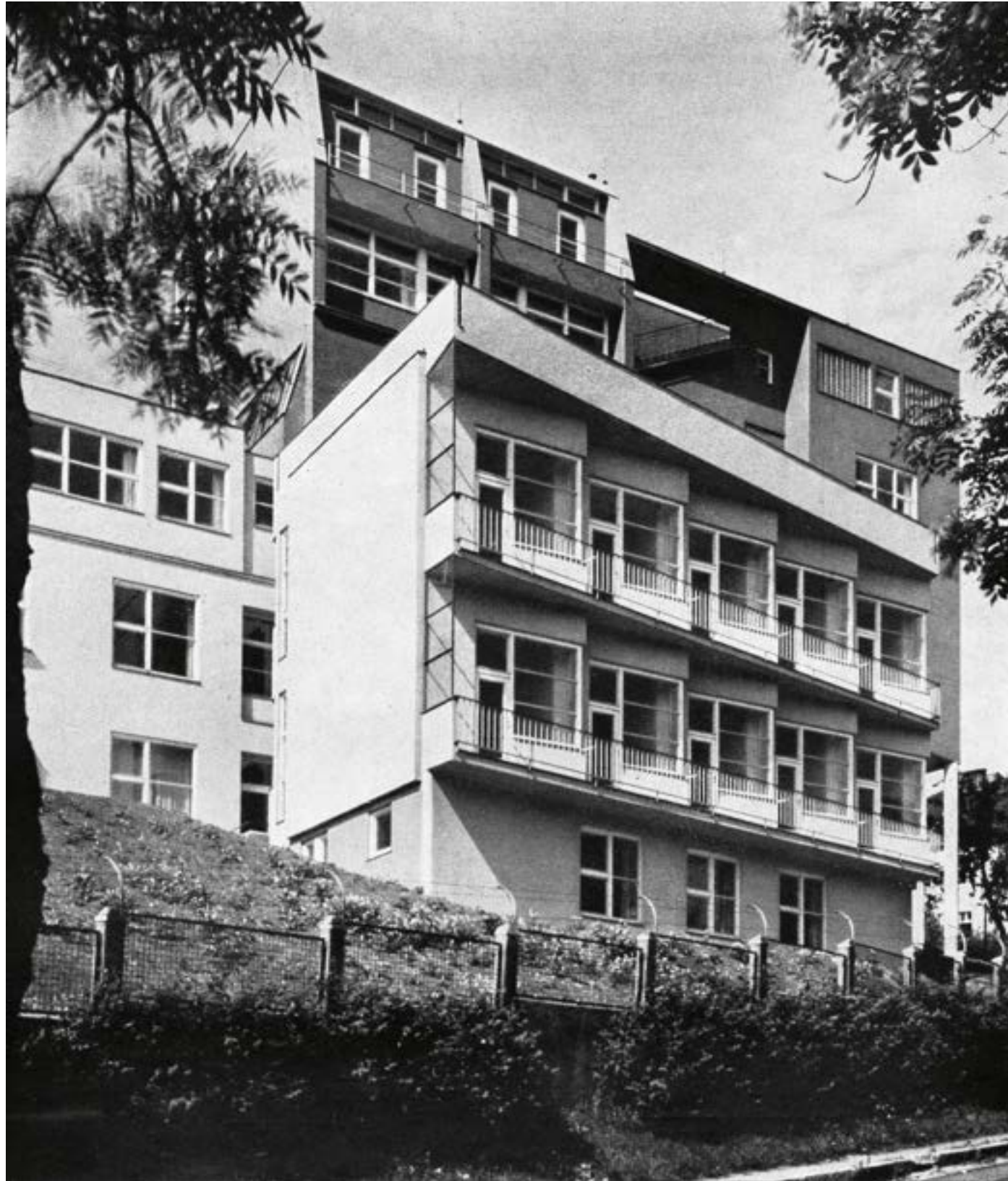
Po studiích v Brně a Praze získal zkušenosti v ateliéru Le Corbusiera v Paříži. Poté, co se vrátil do Prahy se stal úspěšným architektem řady luxusních obytných domů na Letné¹, v Holešovicích a na Novém Městě v Praze². Před nacismem uprchl do Londýna, kde v roce 1944 založil společně s F. R. S. Yorkem a Cyrilem Mardallem architektonickou kancelář YRM, jednu z neúspěšnějších kanceláří Spojeného Království, která navrhla terminál letiště Gatwick, nemocnici v Crawley, elektrárnu v Cottemu, Nemocnici Johna Radcliffa v Oxfordu, Warwick University nebo nemocnici sv. Tomáše v Londýně a mnoho dalších staveb v celém Commonwealthu.

Nájemní dvojdom bratří Böhmů
 Antonínská 4, 6, č.p. 422, 423, Praha 7
 Eugen Rosenberg, 1936–1937

Na nově vytýčených parcelách, naproti budově Elektrických podniků, postavila pro firmu Bratři Böhmové dva funkcionalistické domy Českomoravská stavební, akciová společnost. Oba projekty jsou prakticky shodné, jen mají drobné odchylky. Z každého šestipatrového domu vystupuje arkýř s pásovými okny, který lemují balkóny s perforovaným kovovým zábradlím, tedy signifikantním Rosenbergovým prvkem, uplatněným i na jeho dalších realizacích. Krajní osy mají prakticky čtvercová okna lemovaná kovovými rámy. Nejvyšší ustupující podlaží má terasy. Konstrukci tvoří železobetonový skelet. Veřejné prostory domů získaly hodnotnou úpravu stěn s dýhovým obkladem i další kvalitní vybavení, ve dvoře se nacházejí garáže. Do každého patra byly umístěny dva nadstandartní byty s předsíní, halou, pokoji, koupelnou a zmíněnými balkóny.

Jan Rosůlek

*4. dubna 1900, Plzeň
 †27. listopadu 1990, Praha
 Studia: ČVUT (Antonín Engel)
 Architekt v Praze, člen Devětsilu,
 později katolický kněz v Praze-Podolí

Po absolutoriu ČVUT pracoval jako architekt na městském stavebním úřadu v Praze (v kolektivu s Eugenem Linhartem, Vladimírem Frýdou a Václavem Kolátorem) a krátce se angažoval v Devětsilu. Postavil městský obytný dům v Radlicích a na konci 20. let vlastní vilu na Hanspaulce. Jeho vrcholným dílem byl Dermatovenerologický pavilon městské nemocnice na Bulovce. Koncem 30. let vstoupil do katolického semináře, vystudoval na kněze a architektuře se věnoval pouze skicami sakrálních staveb.

Dermatovenerologický pavilon nemocnice Na Bulovce
 Bulovka 3, č. p. 67/VIII, Libeň, Praha 8
 Jan Rosůlek, 1935–1936

Komplex nemocnice Na Bulovce, dnes Fakultní nemocnice Bulovka, vznikl v Libni od přelomu prvního a druhého desetiletí 20. století na základě popudu ředitele zdravotní služby v Praze MUDr. Ladislava Procházky, a na výstavbě se podílelo několik architektů. Z tohoto důvodu zde nalezneme pozdně historizující, secesní, puristické i funkcionalistické stavby, ale z architektonického hlediska je bezesporu nejhodnotnější dermatovenerologický pavilon, určený pro pacienty s kožními chorobami. Funkcionalistická budova sestává z několika hmot s plochou střechou, vyšší hlavní budovy, nižšího podlouhlého západního křídla a jižního křídla, které je nejpozoruhodnější. Stěžejním motivem této stavby na prudkém svahu je pilovitý motiv uplatněný na jižním průčelí této stavby, a díky tomu se okna obracejí ke slunci. Fasády se vyznačovaly výraznou barevností.

Kamil Roškot

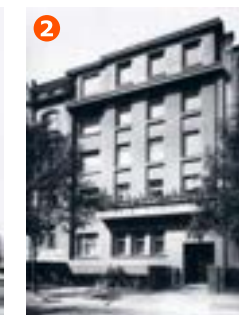
*29. dubna 1886, Vlašim

† 12. července 1945, Paříž

Studia: Univerzita Karlova (filozofie), Německá vysoká škola technická (Zdenko Schubert), ČVUT a AVU (Max Švabinský, Jan Kotěra)

Architekt a urbanista v Praze, předseda Asociace akademických architektů

Výrazná osobnost meziválečné architektury, generačně zařazený mezi generaci kubistů a funkcionalistů. Od Kotěrovského vlivu přes inspiraci holandskou architekturou (obytný dům v Čechově ulici²) dospěl k originálnímu pojetí vlastní tvorby se smyslem pro monumentalitu a respekt k historickému prostředí. I když byl úspěšný v řadě urbanistických soutěží (vyhledání místa pro parlament v Petřské čtvrti, Columbův maják v San Domingu), realizoval jen několik málo staveb mimořádné kvality (státní pavilony v Miláně, Chicagu a New Yorku, divadlo v Ústí nad Orlicí). Také uspěl v soutěžích na parlament a ministerstva na Letné a navrhl společně s Janem Zázvorkou a Josefem Kalousem budovu ministerstva vnitra (1935–1939). Málokdo ví, že průčelí k ulici Milady Horákové je komponováno ve tvaru písmena H, které symbolizovalo jméno jeho ženy Heleny.¹ Důkazem jeho kompetence zvládat historický kontext je brilantní úprava hrobky českých králů v kryptě katedrály sv. Víta.

Obnova hrobky českých králů

Katedrála svatého Víta, Václava a Vojtěcha, Pražský hrad, Hradčany, Praha 1
Kamil Roškot, 1928–1935

Ve dvacátých letech 20. století došlo při dokončování dostavby pražské katedrály také k důstojné úpravě podzemní hrobky českých králů. Kamil Hilbert vytvořil rozvržení hrobky i nový přístup a Kamil Roškot spolu se sochařem Ladislavem Kofránkem navrhli nové výtvarné řešení tohoto prostoru. Hrobku slavnostně vysvětil pražský arcibiskup Karel Kašpar 2. listopadu 1935. Sarkofág českého krále a císaře Karla IV., který zaujímá stěžejní místo, má téměř aerodynamický tvar. Před ním se po stranách nacházejí sarkofágy Jiřího z Poděbrad a Ladislava Pohrobka, vedle Karla IV. spočívají ostatky všech čtyř jeho manželek a na druhé straně ostatky Václava IV. V zadní části nalezneme sarkofágy Jana Zhořeleckého, prvního Karlova syna Václava, Rudolfa II., Rudolfa Habsburského a Marie Amálie Habsbursko-Lotrinské. Stěny a klenba byly pokryty tóny žlutých, šedozelených a oranžových pásků bez ornamentů, ale podlahu vytvořily mramorové desky, jejichž ornament vychází z tvaru jednotlivých sarkofágů.

Otto Rothmayer

*29. dubna 1886, Vlašim

†28. února 1892, Praha –24. září 1966, Praha)

Studia: Uměleckoprůmyslová škola v Praze (Jože Plečnik)

Architekt v Praze

Po studiu krátce spolupracoval s Ladislavem Skřivánkem a Josefem Gočárem, jemuž dozoroval provádění Československého pavilonu na mezinárodní výstavě v Lyonu (1920). Poté definitivně zakotvil na Pražském hradě jako nejbližší spolupracovník Jože Plečnika, na jehož koncepty navazoval. Na hradě se zapsal především tzv. Rothmayerovým sálem a klínovou chodbou¹ a úpravami Starého paláce v Tereziánském křídle s vřetenovým schodištěm. Vynikl i designem půvabného sedací nábytku, který zvětšil fotograf Josef Sudek. Navrhl také pomník padlým v Ondřejově (1928), vlastní vilu ve Střešovicích² a letní vilu Otakara Hátleho. V letech 1946–1951 byl profesorem UMPRUM.

**Vřetenové schodiště na Hradě
Pražský hrad
Otto Rothmayer, 1937–1952**

Tereziánské křídlo Pražského hradu, u něhož byla ve třicátých letech 20. století sнесena střecha, získalo současnou podobu roku 1951 díky Otto Rothmayerovi. Nejpůsobivějším prvkem se stalo samonosné vřetenové schodiště, propojující vertikálně Starý královský palác od románských hradeb, přes zmíněné Tereziánské křídlo až po vyhlídku v gotické Václavově věži. Přestože projekt architekt předložil už roku 1937, tak se dokončení tohoto prvku protáhlo až do roku 1952. Schodiště sestává ze středního žulového sloupu, na který nasedají jednotlivé stupně z požárské žuly. Spodní část je ukryta ve válcovitém tělese z červených, bíle spárovaných cihel a jednotlivá patra jsou přístupná vějířovitými podestami s dřevěnými prosklenými dveřmi. Ve vyšších partiích schody obepíná kovová síť, nesoucí i zábradlí. Na vrcholu schodiště, kde se stává samostatným výrazně pohledově uplatněným exteriérovým architektonickým prvkem, celek zakrývá kulatá měděná stříška s paprčitými žebry.

Bedřich Rozehnal

*2. června. 1902, Třebětín

† 11. června. 1984, Brno

Studia: VUT Brno (Adolf Liebscher, Jaroslav Syříš, Oldřich Králík, Jiří Kroha)

Architekt a scénograf v Brně, profesor VUT

Autor v mládí ovlivněný Le Corbusierem se brzy specializoval na oblast nemocničních staveb a navrhl v letech 1935-1950 řadu moravských nemocnic – Domu útěchy v Brně (spolu s Vladimírem Fischerem), nemocnice v Novém Městě na Moravě, Kyjově, Kroměříži, Dačicích a Hodoníně. Jeho vrcholným dílem je dětská nemocnice v Brně v Černých polích. V době komunismu nespravedlivě vězněn v Basoprojektu v Praze na Pankráci, kde navrhl drůbežárny v Xaverově, Ústav jaderného výzkumu v Běchovicích, obchodní centrum v Praze-Hloubětíně a vládní rekreační centrum na Orlíku. V roce 1968, částečně rehabilitován, se na krátkou dobu vrátil na VUT, odkud byl v době normalizace znovu odstraněn. Vedle B. Fuchse nejvýraznější postava brněnské školy architektury.

Obchodní centrum

Mochovská 535, Hloubětín, Praha 9

Bedřich Rozehnal, 1960

Po odsouzení v roce 1959 navrhoval obchodní centrum v Hloubětíně obsahující obchodní prostory úřadovny a kavárnu, které koncipoval ve stylu navazujícím na jeho projekty moravských nemocnic. Železobetonový skelet obou křídel komplexu je traktován jednotným modelem a kulatými sloupy a na levé straně je v souboru přiřazen kruhový objekt kavárny. Příklad navázání na tradice meziválečné avantgardní architektury po odeznění socialistického realismu.

Josef Karel Říha

* 1. června 1893, Rokycany

† 10. února 1970, Praha

Studia: ČVUT (Josef Fanta, Antonín Balšánek)

Architekt a urbanista v Praze

Po absolutoriu ČVUT v letech 1917–1918 pracoval – než se stal zaměstnancem Státní památkové péče, v ateliéru Jana Kotěry. Od roku 1923 působil jako samostatný architekt. Realizoval řadu obytných staveb na Podkarpatské Rusi, v Plzni, Ostravě a zejména v Praze – Dejvicích.¹ Jeho nejvýznamnějším dílem je palác Báňské a hutní společnosti s pasáží mezi Vladislavovou a Jungmannovou ulicí a divadlem Vlasty Buriana v suterénu. Jeho vlastní vila v ulici Nad Santoškou byla velmi často publikována jako vzorný příklad moderního bydlení s vyšším standardem. V 30. letech rozšířil svůj zájem i na oblast urbanismu, angažoval se v Ústavu stavby měst Masarykovy akademie práce a jeho studie v tomto oboru vyústily krátce po válce v knize „Země krásná, kniha o přírodě, civilizaci a plánování“ (1948). Po vítězné soutěži realizoval motolské krematorium. Zaujímal také kritický postoj k tezi Karla Taigeho, že architektura je vědou. Byl členem Klubu architektů a Umělecké besedy, do jejichž časopisů také přispíval.

Budova Báňské a hutní společnosti

čp. 15, Lazarská 1, Vladislavova 2, Jungmannova, Praha 2

Josef Karel Říha, 1928–1930

V jižní části dlouhého domovního bloku mezi Jungmannovou a Vladislavovou ulicí stály starší domy čp. 15 a čp. 16. V letech 1928 až 1930 vybudovala funkcionalistickou novostavbu podle plánů architekta Josefa Karla Říhy stavební firma Rudolfa Stockara, konstrukce vyprojektoval profesor Stanislav Bechyně a provedla je mostárna v Karolínině Huti. Schodiště ve 2. patře prošlo úpravami roku 1938 a další stavební práce proběhly za 2. světové války i ve druhé polovině 20. století. Působilo tu také divadlo Vlasty Buriana. Nýtovaná kovová jádra pilířů jsou uvnitř zalita betonem a obezděna. Budova na obdélném půdorysu, kterou prochází pasáž, má mezi Lazarskou a Jungmannovou ulicí zaoblené nároží, připomínající tvorbu Ericha Mendlesohna, a fasádu člení obdélná okna. Uvnitř se nacházejí v parteru obchodní prostory, výše kanceláře a v suterénu Divadlo Komédie.

Jan Schindler

*4. února 1968, Západní Berlín
 Studia: ČVUT (Vladimír Šlapeta)
 Architekt v Praze

Po praxi v předních architektonických kancelářích v Berlíně (Prof. Baller, Baumann, Takenaka), založil v Praze kancelář 4a architekti (společně s Ludvíkem Sekem, Petrem Hudákem a Leighem D'Agostinem), jejímž pokračováním je dnešní ateliér Schindler Seko architekti. Na počátku dráhy vystavěl půdní byt režiséra Jiřího Menzela. V Dejvicích (PPF Gate a Telehouse¹) a Na Hřebenkách (Sacre-Coeur I a II+III) vytvořil pozoruhodné enklávy s respektem k okolní zástavbě. Patří k nejproduktivnějším architektů současné generace.

Kunsthalle

U Bruských kasáren 3, Pod Bruskou 2, č.p. 132, Praha 1

Jan Schindler, Ludvík Seko, Zuzana Drahotová, Martina Bílková, 2014–2022

Zengerova transformační stanice tu vyrostla podle návrhu Viléma Kvasničky v letech 1929 až 1934. Trafostanice ve stylu moderního klasicismu sestává z několika různě vysokých hmot. Projekt adaptace této technicistní stavby na galerii vypracovala v letech 2014 až 2021 kancelář Schindler Seko architekti. Většina původních konstrukcí musela být díky kontaminaci olejem a rtuťí i použitím hlinitanového cementu odstraněna a zachován zůstal pouze pečlivě restaurovaný obvodový plášť. Ke vstupu od ulice vede rampa a nahoře na budově vznikl nový prostor galerie, který nahradil původní technologickou střešní terasu. Uvnitř se uplatňuje prostorové uspořádání vycházející z tzv. Raumplanu s různě umístěnými podlažími. Na stěny použili autoři pemrlovaný pohledový beton, evokující technický charakter stavby. V suterénu stále funguje měnárna, ale jinak v Kunsthalle nalezneme kromě rozsáhlých výstavních prostor, také designový obchod, bistro i kavárnu s terasou.

Jiří Siegel

* 5. března 1927 Praha

† 16. června 2012 Praha

Studia: ČVUT (František Čermák)

Architekt v Praze

Po studiu praktikoval v ateliérech Josefa Havlíčka a Antonína Tenzera. Jejich vliv se projevil ve stavbě Společenského domu na Kubánském náměstí (1957–1961)¹. Hudební zájmy ho přivedly do společnosti avantgardního divadla a jazzu – proto navrhoval byt Jiřímu Šlitrovi a vilu Karlu Gottovi ve Strašnicích. Od 60. let pracoval ve Sportprojektu, kde se převážně věnoval sportovním stavbám, navazující na svou sportovní minulost (člen basketbalového týmu na OH v Londýně 1948). Realizoval řadu staveb v Krkonoších (dům pro horskou službu ve Špindlerově Mlýně, hotelový areál v Peci pod Sněžkou, Českou boudu v Jilemnicích) a Sporthotel v Zadově na Šumavě. Tvorba se sportovní tematikou vyvrcholila halou Folimanka v Praze. Byl činný i publicisticky v novinách a kulturních revuích a vydal knihu „Dům a jeho architekt“.

Sportovní hala Folimanka

čp. 2490, Na Folimance 2, Praha 2

Jiří Siegel, 1973–1977

Na pozemcích bývalé usedlosti Folimanka vyrostla brutalistní sportovní hala, určená pro basketbal, kterou navrhl architekt Jiří Siegel ze Sportprojektu. Park, ve kterém se nachází, vznikl po vybudování Nuselského mostu, překlenujícího stejnojmenné údolí. Stavba ve tvaru komolého čtyřbokého jehlanu s plochou střechou má fasády ze skla a černé břidlice. Jedná se o ocelovou rámovou konstrukci založenou na pilotách. Vstupy jsou umístěny v ose průčelí a v interiéru se vedle velké basketbalové haly s kapacitou 1200 diváků, přístupné dvojicí ocelových schodišť ze vstupní haly, dále nacházejí prostory bufetu, šaten, sauny, posilovny, klubovny i administrativy. Exteriér zdobí emblém sovy od Karla Pekárka a před halou stojí socha Basketbalisty od Zdeňka Němečka.

Pavel Smetana

*25. února 1900, Zákupy

†8. června 1986, Praha

Studia: UMPRUM (Pavel Janák), AVU (Josef Gočár)

Architekt v Praze a profesor VŠUMPRUM

Po absolutoriu UMPRUM patřil k první generaci Gočárových žáků na akademii. S Gočárem absolvoval v roce 1934 exkurzi do Holandska. V roce 1926, po úspěchu v soutěži na školy v Bratislavě (společně s Karlem Seifertem) vstoupil do Děvetsilu. Další úspěch zaznamenal v roce 1927 v soutěži na kostel sv. Václava ve Vršovicích (společně s Aloisem Wachsmannem). Od roku 1931 byl členem SVU Mánes. Inspirativní byly jeho válečné návrhy – oceněný návrh ze soutěže na přístavbu Uměleckoprůmyslového muzea a futuristické návrhy na okolí pražské magistrály. Po válce se stal profesorem na UMPRUM a v letech 1949–1954 byl jejím rektorem. V té době také upravoval palác ve Stromovce pro sjezdy KSČ.

Vila Na Ladronce

Maštěřovského 8, Kopeckého 24, U Ladronky 31, č.p. 1334, Praha 6

Pavel Smetana, 1938–1939

Funkcionalistickou vilu si v Břevnově nechali postavit podle projektu architekta Pavla Smetany manželé František a Marie Šajnovy, ale později se do vily nastěhovali dr. Petr Pícha a manželé František Miška s Ludmilou Píchovou-Miškovou. V současnosti dům slouží Kanceláři Poslanecké sněmovny. Konstrukce je železobetonová rámová s cihelnou a termobetonovou vyzdívkou. Dům je omítnut bílou vápennou omítkou a na severním průčelí stoupá do patra působivé vnější schodiště, vedle kterého probíhají nízké okenní pásy. V suterénu se nacházel byt domovníka, prádelna, kotelná, sklad uhlí i garáž a v přízemí dva byty s pokoji orientovanými na jih, na severu byly umístěny malé kuchyně, lázně, WC a pokoj služky. V patře byl v jižní části třetí byt s velkým obývacím pokojem a jídelnou, ale ložnice, šatna, lázeň, WC, kuchyně a pokoj pro služku opět zaujímaly severní trakt. Z jídelny byla přístupná terasa s pergolou. Vřetenovým schodištěm se lze také dostat do malého solária na ploché střeše domu, ke kterému přiléhá prostorná sluneční terasa.

Jan Sokol

*25. května 1904, Roudnice

†27. září 1987, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Engel), AVU (Josef Gočár)

Architekt v Praze, profesor a rektor UMPRUM

Po studiu na ČVUT absolvoval studijní pobyt u Le Corbusiera v Paříži (1928–1929) a také kratší pobyt v Holandsku a Anglii, poté pracoval jako architekt pro ministerstvo veřejných prací a na Pražském hradě u Pavla Janáka. Od roku 1936 vyučoval na UMPRUM a za války byl jejím rektorem. V období protektorátu byl také členem plánovací komise pro hlavní město Prahu a okolí. Velké úsilí věnoval sakrální architektuře a jeho návrhy na kostely v Praze – Strašnicích (1935) a ve Zlíně (1940) vyvolaly velkou pozornost. Na konci 30. let si postavil skromný vlastní rodinný dům na Ladronce. Po komunistickém převratu musel v roce 1951 vysokou školu opustit a dále pracoval v Státním ústavu pro rekonstrukci památkových měst a obcí. Vedl rekonstrukci Strahovského kláštera, zúčastnil se prací na rekonstrukcích Chebu a provedl úpravy Přemyslovského paláce v Olomouci. V katedrále sv. Víta navrhl skleněný relikviiář pro lebku sv. Vojtěcha (1947), chrámová vrata Zlaté brány (1956–1966) a oltářní stůl – menzu – směrem k věřícím. Pro fresku Václava Vavřince Reinera postavil v Duchcově pavilon (1966). Byl také autorem několika náhrobků (Jana Patočky a Josefa Šusty v Praze, Josefa Cibulky v Ústí nad Orlicí, básníka Jana Zahradníčka v Uhřínově aj.).

Úprava Katedrály sv. Víta Pražský hrad

Jan Sokol, 1951–1959, 1972

Již v meziválečném období se architekt Jan Sokol se sochařem Josefem Wagnerem zúčastnili soutěže na hrob sv. Vojtěcha v Katedrále sv. Víta a za druhé republiky na hrob sv. Václava tamtéž, v obou případech ale neúspěšně. Po 2. světové válce byly vypsané soutěže – architektonická i sochařská, na dveře do Zlaté brány u této katedrály a Jan Sokol s Josefem Wagnerem navrhli dveře i zádveří.

Do kamenného orámování vložili samonosnou kovovou konstrukci, která vytvořila dovnitř zasklenou stěnu zádveří a navenek zárubeň pro křídla dveří, které sestávají z krátkých diagonálních prken ve dvojité vrstvě, vzájemně proplátovaných a spojených šroubovými svorníky. Plastickou výzdobu dveří zdobí přituchy – madla ve formě dvojice lvů. Dále roku 1972 Sokol vytvořil nový oltářní stůl z vápencové desky posazené na šestici kovových pozlacených noh ve tvaru I-profilu. Sokolovy zásahy důstojně doplnily gotický interiér i exteriér nejvýznamnějšího českého metropolitního chrámu.

Viktorie Souček

*30. září 1974, Praha
 Studia: VŠUMPRUM (Eva Jiříčná)
 Architektka v Praze a v Londýně

Po dlouholeté praxi v kanceláři Normana Fostera v Londýně přenesla svou činnost do Prahy, kde se v roce 2012 stala součástí Bogle Architects. Je autorkou laserového centra ELI Beamlines v Dolních Břežanech, Šáreckého dvora ve Vokovicích¹ a nyní dokončuje návrhy budov lékařské a farmaceutické fakulty univerzity v Hradci Králové a mnoha dalších residenčních, farmaceutických a komerčních a vzdělávacích projektů.

ELI Beamlines

Za Radnicí č.p. 835, Dolní Břežany
 Viktorie Součková, 2012–2015

Vědecké výzkumné centrum ELI Beamlines, také Laserové centrum Dolní Břežany, vzniklo na místě bývalého zemědělského zázemí dolnobřežanského zámku. Projekt vypracoval architektonický ateliér Bogle Architects, který vyhrál mezinárodní soutěž, přičemž areál, koncipovaný jako výzkumný kampus, sestává ze čtyř samostatných budov – kanceláří, laboratoří, multifunkčního prostoru s přednáškovým sálem, kavárnou a masivním betonovým „boxem“, ve kterém je umístěna samotná laserová hala. Atrium překrývá lehká „vznášející se“ střecha, jejíž žaluzie v létě stíní, ale rovněž v zimě umožňují pronikání slunce, tedy osvětlení a vyhřívání atria. Monolitická konstrukce laserové budovy s vysoce citlivými laserovými zařízeními je izolována od běžné stavby, aby odolávala vnějším vibracím. Areál disponuje čtyřmi ultraintenzivními laserovými systémy s různými vlastnostmi umožňující ve vzájemné součinnosti vědeckým týmům provádět důležité experimentální projekty.

Mart Stam

* 5. srpna 1899, Purmerend, Nizozemsko

† 21. února 1986, Goldach, Švýcarsko

Studia: Rijksnormaalschool for Teekenonderwijzers

Nizozemský architekt, urbanista a nábytkový designér v Rotterdamu, Curychu, Berlíně a Sovětském svazu, profesor na AVU v Drážďanech

Bez architektonického školení získal praxi v kanceláři Granpré Molière v Rotterdamu a v roce 1922 přesídlil do Berlína, kde pracoval u Maxe Tauta. Tam se začlenil do avantgardního hnutí v Německu a brzy si vytvořil síť mezinárodních kontaktů i ve Švýcarsku v Sovětském svazu. Společně s Hansem Schmidtem a El Lissitzkým založili časopis ABC. Je považován za jednoho z iniciátorů návrhu a produkce židlí z kovových trubek. V ateliéru Brinkman & Van der Vlugt se podílel na návrhu továrny Van Nelle v Rotterdamu. Na přelomu 20. a 30. let postavil ve Frankfurtu sídliště Hellerhof. V letech 1931–1934 pracoval v SSSR na projektech v Magnitogorsku a dalších městech. Po návratu do Nizozemska architekt a člen CIAMu v Rotterdamu. Po válce krátce profesor akademie v Drážďanech. Závěr života prožil ve Švýcarsku.

Paličkova vila

Na Babě 9, č. p. 1779, Praha 6

Mart Stam, 1931–1932

V rámci výstavby kolonie Baba si vybuildovali funkcionalistický rodinný dům stavební inženýr Jiří Palička s jeho manželkou Emilií Paličkovou-Mildeovou, významnou textilní výtvarnicí a krajčářkou. Vilu s příznanou subtilní železobetonovou konstrukcí navrhl holandský, resp. nizozemský architekt Mart Stam, který (oproti starším názorům) projektoval i dodatečné úpravy, a postavila ji firma MOK. Vilu roku 2002 zakoupil nový osvětlený majitel Rudolf Břínek, mecenáš a znalec umění, který pověřil následnou rekonstrukcí Ladislava Lábuse a Norberta Schmidta. Při nákupu, resp. obnově pomáhali jako poradci i oba autoři této publikace. K obývacímu pokoji přiléhá terasa, přístupná schodištěm ze zahrady. Terasu, neumístěnou tradičně na střeše, ale v přízemí, kryje patro nesené pilíři, s prostory budoáru, pracovní, ložnice a šatny. Před tímto podlažím probíhá balkon s drátěným pletivem v zábradlí. Paličkova vila patří k nejvýznamnějším funkcionalistickým stavbám nejen v pražském prostředí, ale i v českých zemích.

Oldřich Starý

* 15. března 1884, Praha
 † 3. listopadu 1971, Praha
 Studia: ČVUT (Josef Schulz, Jan Koula)
 Architekt v Praze, profesor a rektor ČVUT
 a předseda Klubu architektů

Významný aktér meziválečného i poválečného dění v československé architektuře. Rozsáhlou manažerskou a organizační činností ve funkci předsedy Klubu architektů a místopředsedy Svazu českého díla doprovází skromnější soubor architektonických prací. Nejvýznamnější stavbou je Dům uměleckého průmyslu na Národní třídě, vzniklý za spoluúčasti Františka Kavalíra a Františka Zelenky. Vedle toho postavil tři vily na Babě (zejména pro designéra Ladislava Sutnara¹ a pro ilustrátora Cyrila Boudu²) a několik dalších vil v Praze. Šéfredaktor časopisu „Stavba“ (1922–1938) a později časopisu „Architektura ČSR“ od roku 1939 až do své smrti.

Dům Svazu československého díla
 Národní 36, Charvátova 10, č. p. 38, 39/II, Nové Město, Praha 1
 Oldřich Starý, František Zelenka, 1934–1938

Původní dům „U tří červených zvonků“ získal Svaz československého díla spolu s nakladatelstvím Družstevní práce patrně roku 1929. Definitivní plány vypracoval roku 1934 nový předseda svazu Oldřich Starý. Stavbu prováděla firma Freiwald-Böhm, která dokončila křídlo při Národní třídě roku 1936. V letech 1937 až 1938 následovalo křídlo v Charvátově ulici, na němž se podílel architekt František Zelenka. Funkcionalistický dům, stojící na půdorysu písmene L, má hlavní průčelí s proskleným parterem a prakticky celoskleněnou fasádu vyšších pater. Před ustupujícím 7. patrem má dům terasu. Průčelí v Charvátově ulici má nad vchodem do pasáže velké okno a výše tři pásová okna. Parterem procházela pasáž do Charvátovy ulice a v zadní části tohoto průchodu měla dvorana zčásti odsouvatelnou střechu. V třípodlažním suterénu se nacházel výstavní sál. V obou křídlech domu mají schodiště funkcionalistická drátěná zábradlí s dřevěnými madly.

Jaroslav Stockar

* 8. května 1890, Doloplazy u Nezamyslic
 † 29. července 1994, Praha
 Studia: ČVUT (Josef Schulz)
 Architekt v Brně a v Praze

Jaroslav Stockar pracoval po studiu pro knížete Lichtenštejna ve Vídni a během války byl povolán jako inženýr na ministerstvo války, do projekčního oddělení vzduchoplavby. V roce 1916 obhájil doktorát technických věd. Po válce působil jako architekt v Brně a realizoval na Moravě řadu staveb pro průmyslové a státní podniky. V roce 1935 přešel do Prahy jako hlavní inženýr Národní banky. Ve spolupráci s Gočárovým žákem Jaroslavem Šolcem realizoval obytný blok s kinem Oko na Letné, sanatoria v Rájeckých Teplicích apod.

Josef Šolc

* 15. prosince 1905, Borová u Poličky
 † 6. února 1977, Praha
 Studia: Státní průmyslová škola Brno (Jaroslav Syříště),
 AVU (Josef Gočár)
 Architekt v Brně a v Praze

Josef Šolc se již během studií u profesora Gočára podílel na návrzích řady obytných domů stavitele Václava Dvořáka v Brně a kavárny Convalaria architekta Oscara Pořízky v Brně. Posléze měl zásadní podíl na stavbách pro penzijní fond Národní banky společně s J. Stockarem (bio Oko). V 50. letech byl nespravedlivě odsouzen a uvězněn v Basoprojektu na Pankráci, kde navrhl banku v Blansku a řadu dalších staveb. Na konci života se podle jeho konceptu postavilo nádraží Praha-Holešovice. Vedle toho se věnoval i malířské tvorbě.

Kino Oko

čp. 455, 456, 457, 460, 461, 462, 481, Františka Křížka 17, 15, 13, 11,
 Milady Horákové 20, 22, 24, Heřmanova 45, 43, 41, Praha 7
 Josef Šolc, Jaroslav Stockar-Bernkopf, 1937–1940

Blok sedmi obytných výrazně hmotově pročleněných domů, nacházející se na mírném svahu, zasahuje svým průčelím do tří ulic: Milady Horákové, tehdy Belcrediho třídy, ulice Františka Křížka a Heřmanovy ulice. Celý komplex stojí na téměř symetrickém půdorysu s mírně natočenými postranními křídly. Pro Pensijní fond zaměstnanců Národní banky Čech a Moravy jej navrhli architekti Josef Šolc a Jaroslav Stockar-Bernkopf. Fasády člení pásová okna i lodžie a výrazným prvkem je zaoblené nároží při ulici Milady Horákové s lodžie, které celý komplex výrazně dynamizuje. Parter je částečně prosklený a část zdobí černý obklad, ale výše mají fasády světlé omítky. Nejvyšší patro s terasami doplňuje parníkové zábradlí. Konstrukce jižního a středního křídla je železobetonová, ale část při Heřmanově ulici je tvořena klasickým cihelným zdivem. V ulici Františka Křížka, prakticky v centru dispozice, se nachází v ustupující hmotě kino Oko, určené původně pro 735 diváků.

Vladimír Syrovátka

* 17. listopadu 1919, Praha
 † 1 březen 2012, Montréal, Kanada
 Studia: ČVUT (Antonín Mendl, Alois Mikuškovice)
 Architekt v Praze a Montrealu

Studia začal na ČVUT v Praze, na počátku války emigroval do Velké Británie a vstoupil do Britské královské armády. Po návratu dokončil studia na ČVUT a zároveň pracoval jako asistent architekta ve filmových studiích na Barrandově. Poté úzce spolupracoval s Gočárovým žákem – Bohumilem Křížem – společně zvítězili v první soutěži na olympijský areál se stadiónem v Praze na Maninách (1963). V 60. letech působil i jako korespondent časopisu Architectural Design. Byl také spoluautorem řadových družstevních rodinných domů v předpolí výstavní kolonie Baba. V době Pražského jara postavil společně s Cyrilem Mandelem nové tribuny stadionu Sparta v Praze na Letné (1967-1969). V této dvojici projektovali i stadion Slavie v Edenu, dokončený až po jeho emigraci do Kanady, odkud posílal i návrhy na stadion Dukly postavený již bez jeho účasti. Jeho návrh na sportovní areál v Montrealu měl vliv na rozhodnutí o místě konání olympijských her 1976. Vedle řady bytových staveb v Montrealu a Vancouveru byl hlavním architektem sportovní arény BC Place ve Vancouveru (1983), největšího vzduchem podporovaného stadionu na světě. Zde se mimo jiné konala i světová výstava v roce 1986 a zimní olympijské hry v roce 2010.

Fotbalový stadion Sparty

Milady Horákové 98, Praha 7

Vladimír Syrovátka, Cyril Mandel, 1967–1969

V meziválečné době byly situovány na Letné stadiony jak Sparty, tak i Slavie. Po komunistickém převratu byl stadion Slavie zlikvidován a přenesen do Edenu. Původní dřevěné tribuny stadionu Sparty byly v roce 1937 doplněny o hlavní železobetonovou tribunu. V době Pražského jara Sparta prosadila výměnu dřevěných tribun za nové tribuny z ocelové konstrukce kombinované se spárovaným cihelným zdivem, které byly inspirovány anglickým brutalismem podle návrhu architektů Syrovátka a Mandela. Nový komplex obsahoval i tribunu směrem k Letenské pláni, která sloužila k májovému průvodu a vojenským přehlídkám. K otevření došlo na konci léta 1969 v době, kdy autor Vladimír Syrovátka byl již v kanadské emigraci. Původní barevnost (režná cihla v kombinaci s černým nátěrem ocelové konstrukce) byla později změněna. Významný příklad českého brutalismu.

Alena Šrámková

*20. června 1929, Praha

† 10. března 2022, Praha

Studia: SVŠT Bratislava (Vladimír Karfík), AVU Praha (Jaroslav Fragner)

Architektka v Praze, profesorka ČVUT

Racionalistický způsob architektury, který vstřebala studiem u profesora Karfíka v Bratislavě, si doplnila absolutoriem školy Jaroslava Fragnera. V prostředí jeho žáků pak rostla k vlastnímu pohledu na architekturu, který respektuje tradici a usiluje o neokázalou monumentalitu. Již v mládí na sebe upozornila interiérem Parkhotelu a motelem Stop v Praze Motole (s Jindřichem Pulkrábekem) i úspěchy v řadě soutěží (hotel v Revoluční třídě – U novomlýnské vodárenské věže). V 70. letech byla členkou kolektivu Jana Šrámka pro novou budovu Hlavního nádraží v Praze a krátce nato navrhla (opět s Janem Šrámkem) budovu ČKD na Můstku, považovanou za počátek postmoderní vlny v české architektuře. Od tohoto okamžiku se datuje její silný vliv na mladší generace našich architektů, který byl po Sametové revoluci potvrzen její pedagogickou činností na ČVUT a nakonec – po vítězné soutěži – i stavbou nové fakulty architektury.¹

Budova ČKD

Na Příkopě 1, Na Můstku 11, Provaznická 2, č. p. 388/I, Staré Město, Praha 1
Alena a Jan Šrámkovi, 1974–1983

Starší domy zanikly kvůli výstavbě metra trasy A, a proto došlo k vypsání soutěže. Nakonec však roku 1974 zadal hlavní architekt Prahy Blahomír Borovička projekt budovy přímo manželům Šrámkovým, kteří definitivní plány dohotovili roku 1976 a dům byl postaven v letech 1977 až 1983. Roku 2003 proběhla pod dohledem Aleny Šrámkové celková rekonstrukce domu, která mj. do parteru umístila obchod. Dům, obložený kamenem, zaujímá exponované místo a prakticky uzavírá Václavské náměstí. Původně měl otevřený parter se vstupem do stanice metra, ale toto řešení změnila rekonstrukce. Nad přízemím směřují do náměstí tři velká vystupující čtvercová okna. Vyšší podlaží mají obdélná nedělená okna a 4. patro se vysouvá do ulice Na Můstku, a do této výšky probíhá skrze nároží vertikální prosklený pás. Budovu korunuje nástavba s hodinami. Průčelí v ulici Na Můstku má osm okenních os a mírně zalomená fasáda v Provaznické ulici je desetiosá. Přestože architekturu budovy jistě ovlivnily postmoderní tendence, ukázněný výraz ji řadí do pozdní moderny.

Karel Štípl

*21. ledna 1889, Praha

†22. srpna 1972, Praha

Studia: UMPRUM (Josef Drahoňovský, Jože Plečnik)

Architekt, sochař a designer v Praze, profesor UMPRUM

Po studiích působil jako pedagog a později profesor dekorativního sochařství na UMPRUM a spolupracoval na dekorativní výzdobě Plečnikových úprav Pražského hradu. Zúčastnil se několika architektonických soutěží (Památník osvobození na Vítkově) a postavil dvojdům Na Mičánci v Dejvicích (1929) a krátce nato v sousedství vilu se třemi byty na nároží ulic Na Fišerce a Na Mičánci (1933). Věnoval se sochařské a designerské tvorbě a také návrhu skla. Je autorem mříží a státního znaku v Komenského kapli v Naardenu. Společně s Vojtěchem Krchem a Františkem Kyselou navrhl Sletovou sokolskou výstavu v roce 1932 v Královské oboře, v roce 1958 připravil skleněnou plastiku pro československý pavilon na světové výstavě EXPO 58 v Bruselu. Byl také autorem řady náhrobků - například profesora Josefa Drahoňovského na Vyšehradském hřbitově.

Štíplova vila na Hanspaulce

Na Mičánci 39, Na Fišerce 6, č. p. 1044, Praha 6

Karel Štípl, 1932–1933

Funkcionalistickou vilu navrhl architekt, sochař a sklářský výtvarník Karel Štípl, stavbu úřad povolil dne 6. května 1932 a kolaudace proběhla 12. září následujícího roku. Svažitá parcela zaujímá nároží ulic Na Mičánci a Na Fišerce, Směrem k ulici vystupuje z kubické čtyřpodlažní hmoty rizalit s proskleným okenním sloupcem, v jehož dolní části se nachází vstup krytý markýzou, a směrem do zahrady vystupuje ze stavby terasa, resp. výše balkón s kovovým zábradlím. Dům má plochou střechu a v jiho-východní části s pochozí terasou. Fasáda z režného zdiva prozrazuje ovlivnění holandskou architekturou, pouze nadokenní pásy překladů jsou bílé a průčelí prolamují velká obdélná horizontální okna. Uvnitř má dům trojtraktovou dispozici. K vile přiléhá větší zahrada, oplocená zídou s cihlovými sloupky a dřevěnou výplní.

Antonín Tenzer

*22. prosince 1908, Kašperské Hory

† 12. října 2002, Praha

Studia: Státní průmyslová škola dřevařská Valašské Meziříčí (Josef Místecký), Uměleckoprůmyslová škola v Praze (Pavel Janák)
Architekt a urbanista v Praze

Po praxi v ateliérech Františka Jandy, Františka Stalmacha a Jana Svobody a Jaromíra Krejčara navrhl s Ludvíkem Hilgertem spořitelnu ve Vsetíně a s Františkem Čermákem a Gustavem Paulem sanatorium ve Vrážích, a řadu staveb vytvořil během dlouhodobé spolupráce s Richardem F. Podzemným (kulturní dům Paseka u Šternberka a jiné). V kolektivu s R. F. Podzemným a Václavem Hliským postavil Nové Lidice a poté samostatně polikliniku na Balabence, hotel Jalta, sanatorium Běhounek v Jáchymově a terasové domy v pražské Libni.

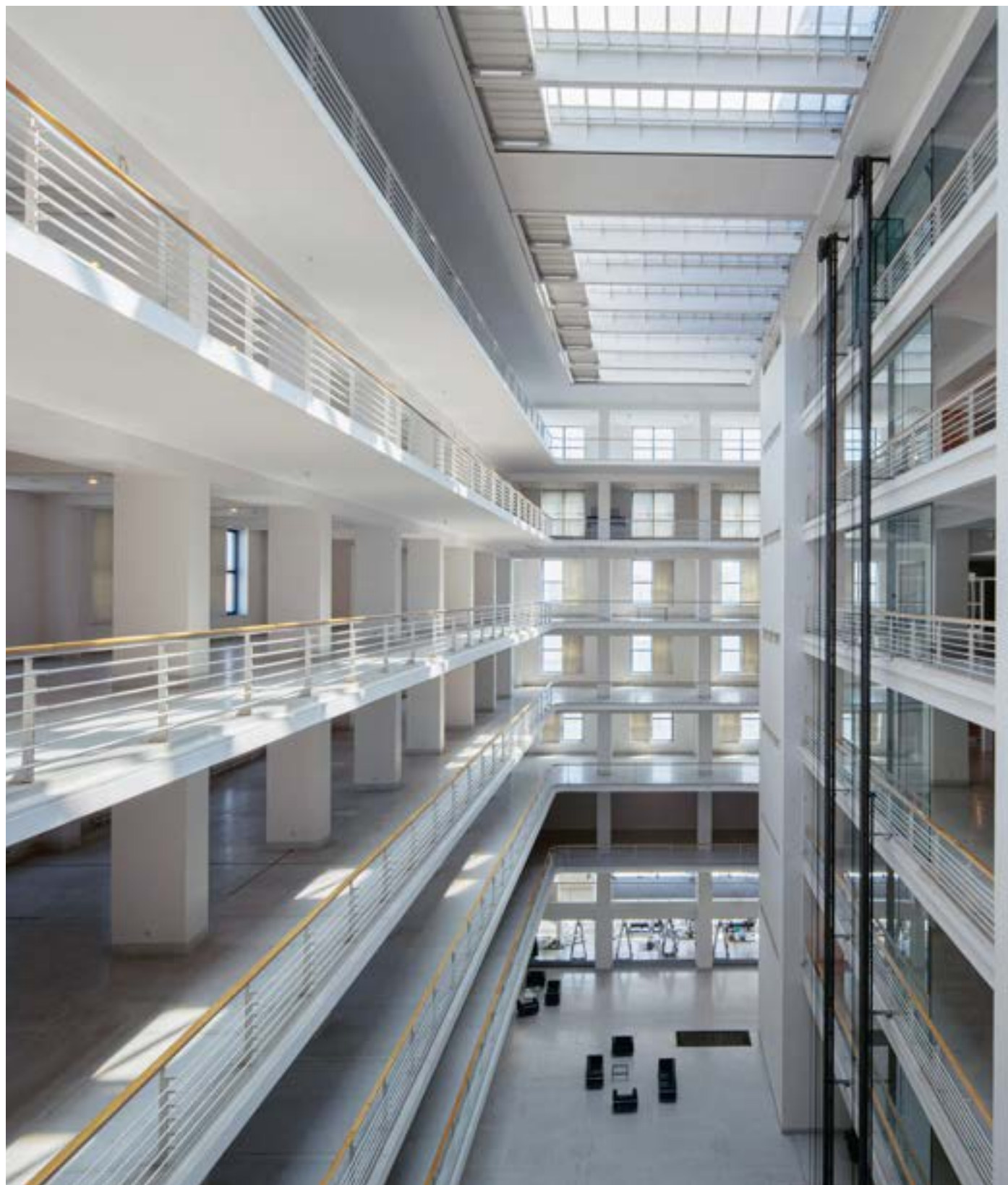

Hotel Jalta

Antonín Tenzer, 1954–1955

Václavské nám. 45, č. p. 818/II, Nové Město, Praha 1

Další hotelovou stavbou na Václavském náměstí se stala Jalta, kterou navrhl architekt Antonín Tenzer. Přestože hotel vznikl v období tzv. socialistického realismu, má budova svým stylem a noblesním výrazem blíže k novoklasicismu nebo dekorativismu dvacátých let 20. století. Sedmipatrová hlavní fasáda, obložená travertinem, je v přízemí prakticky celá otevřená a v 1. patře přes průčelí probíhá lodžie. Vyšší podlaží jsou desetiosá a mezi 3. až 6. patrem se zde při sdružených oknech druhé a třetí i osmé a deváté osy nacházejí balkony s těžkým, diagonálně pojetým zábradlím. Na výzdobě se podílel sochař Josef Jiříkovský. Hmotově hotel sestává z uličního křídla, spojovacího jednopatrového křídla na oválném půdorysu a zadního křídla, paralelně situovaného vůči uliční části. V interiéru, jehož zařízení navrhl také Antonín Tenzer, propojuje přízemí s prostory v patře působivé spirálové schodiště. V podzemí se nachází protiatomový kryt.

Oldřich Tyl

* 12. dubna 1884, Ejovice

† 4. dubna 1939, Praha

Vystudoval ČVUT (Josef Schulz)

Architekt a teoretik v Praze, zakladatel a první předseda Klubu architektů, předseda Klubu za novou Prahu

Zakladatel Klubů architektů, který výrazně ovlivnil vznik a rozvoj konstruktivistické architektury v Praze. Jeho dílo charakterizují velkorysé, přehledné a monumentální koncepty. Je autorem první ženské svobodárny na Žižkově, záložny v Uhřetěvsi, domova YWCA v Žitné ulici, Veletržního paláce v Holešovicích (s Josefem Fuchsem), obchodního paláce Bondy s pasáží Černá růže ¹, velkokapacitních garáží na Slovanech, policejní budovy ve Vršovicích a obchodního domu na Karlově náměstí. Byl dlouholetým členem redakce časopisu „Stavba“.

Palác vzorkových veletrhů

Josef Fuchs, Oldřich Tyl, 1924–1928

Dukelských hrdinů 7, č.p. 530/XIX, Holešovice, Praha 7

Původně se jednalo o velkorysý urbanistický koncept, z něhož se podařilo vybudovat jen tzv. Veletržní palác. Soutěž, vypsána 1. září 1924, vyhrál Oldřich Tyl, druhý skončil Alois Dryák a třetí Josef Fuchs. V následné užší soutěži zvítězili Josef Fuchs a Oldřich Tyl. Funkcionalistickou stavbu s železobetonovým monolitickým skeletem realizovaly firmy Václav Nekvasil a Karel Skorkovský a k otevření došlo 21. září 1928. Budova sloužila převážně pro strojírenské výstavy a nacházely se zde též restaurace a v suterénu kino. Roku 1974 palác vyhořel a po rekonstrukci jej užívá Národní galerie. Mohutnou hmotu budovy, zaujímající celý domovní blok, na hlavním průčelí člení nad proskleným parterem dlouhá pásová okna v arkýři, ale partie u Veletržní ulice má rastr čtvercových oken. Zadní fasáda v zásadě opakuje hlavní průčelí. Stěžejními prostory interiéru jsou velká a malá dvorana, kterou probíhají ve všech úrovních působivé ochozy.

Max Urban

*24. srpna 1882, Praha
† 17. července 1959, Praha
Studia: ČVUT (Josef Schulz)
Architekt, urbanista a filmový scenárista,
režisér a kameraman v Praze

Absolvent české techniky se v mládí věnoval především filmové tvorbě, v níž zvěčnil i svou ženu, herečku Andulu Sedláčkovou. Během první světové války se zabýval vizionářskou studií „Ideální Velká Praha“ a tento projekt urbanistického rozvoje tehdy československé metropole prezentoval veřejnosti v roce 1919. Poté se věnoval urbanistické práci až do své smrti ve Státní regulační komisi hlavního města Prahy. Mimo tuto činnost jeho jedinou realizací byla výstavba na Barrandově pro Václav a Miloše Havlovi – filmové ateliéry, restaurační pavilon s terasami a výstavní dvojdom. Díky znalosti řady jazyků reprezentoval po celou dobu první republiky Československo na významných architektonických kongresech a tím zprostředkoval pro naši architekturu řadu důležitých mezinárodních kontaktů. Působil také jako redaktor časopisu Styl.

Barrandov, Barrandovské terasy

Hlubočepy, Praha 5

Max Urban, Vladimír Grégr a další, 1927–1945

U zrodu tohoto projektu stál Václav M. Havel, otec prezidenta Václava Havla, a jako jeho inspirační zdroj sloužila nová zahradní města v Kalifornii. Po neúspěšném pokusu v lokalitě Na Habrově vypracoval nový koncept Max Urban, a tento plán schválila Státní regulační komise roku 1927. Od této doby vznikaly funkcionalistická Vyhlídková restaurace, Terasy a Trilobit bar, na jejichž návrzích se podíleli jak Max Urban, tak Vladimír Grégr. V letech 1931 až 1932 vyrůstaly výstavní vily č. 1 od Grégra a č. 2 od Urbana. Další vily navrhli Hermann Abeles s Leo Mayerem, Jaroslav Fragner, Václav Girs, Antonín Hloušek, Alois Houba, Vojtěch Krch, František Adalbert Libra, Otakar Štěpánek a další architekti. Nelze nezmínit plavecký bazén pod Barrandovem, který vznikl v letech 1929 až 1930 podle návrhu Václava Kolátora a roku 1931 se započalo s výstavbou Barrandovských filmových ateliérů, které vyprojektoval také Max Urban. V letech 1978 až 1988 vzniklo západně od tohoto souboru sídliště Nový Barrandov, vybudované dle projektu Zdeňka Hölzela a Jana Kerela.

Stivo Vacek

*21. března 1899, Dublovice
† 1962, Praha

Studia: Universität für angewandte Kunst Wien (Oskar Strnad)
Architekt projektant v Praze

Absolvent vídeňské uměleckoprůmyslové školy, tedy Universität für angewandte Kunst Wien, který pocházel z českých zemí. Svoji kariéru pravděpodobně započal přestavbou domu s divadlem U české koruny v Korunní ulici 30 na pražských Královských Vinohradech (1927–1928). Roku 1932 projektoval nájemní dům „Společná snaha“ v libeňské ulici Novákových 2, 4, ale plány později upravil Jindřich Holman. Stivo, uváděný též jako Štěpán Vacek, dále navrhl nájemní dům v Záhřebské ulici 18 na Královských Vinohradech (1937–1938) a nájemní dům s obchody ve vršovické Moskevské ulici 24, postavený v letech 1938 až 1939. K nejvýznamnějším realizacím patřila budova Spolku pro chemickou a hutní výrobu ve Štěpánské ulici 28 na Novém Městě pražském z let 1939 až 1941. Také vypracoval plány nájemního domu s obchody (Štěpánská ulice 28¹), vybudovaného na Puškinově náměstí 2, 3 v Praze – Dejvicích (1939), a nájemního domu z let 1938 až 1940 na nároží ulic Dolní a Pobřežní v Havlíčkově Brodě.

**Nájemní dům s obchody, č. p. 53, Moskevská 24, Praha 10
Stivo Vacek, 1938–1939**

Na místě staršího domku si vystavěl funkcionalistickou novostavbu V. Klečka podle projektu architekta Stivo Vacka. Roku 1997 prošel objekt rekonstrukcí. Pětipatrový dům s ustupujícím nejvyšším podlažím stojí na rohu Moskevské a Košické ulice u malého dnes bezejmenného náměstí, které se v době výstavby nazývalo Komenského. Zaoblené nároží akcentují elegantní balkóny s kovovým zábradlím a skleněnou výplní. Balkóny, či spíše lodžie na obdélném půdorysu s obdobným zábradlím se nacházejí také na krajích obou průčelí, mezi balkóny probíhají v celé šíři pásová okna a fasádu pokrývá smetanový keramický obklad. Prosklený parter byl určen pro obchodní prostory i garsoniéru a vyšší podlaží pro byty, přičemž do 1. až 4. patra architekt vložil tři byty a do nejvyššího byty dva. Konstrukci tvoří monolitický železobetonový skelet. Průjezdem z Moskevské ulice jsou přístupné hala a schodiště v levé dvorní části domu. Stivo Vacek navrhl obdobný, ale nižší dům také v Havlíčkově Brodě.

Miloš Vaněček

*9. února 1889, Jičín

†21. března 1954, Praha

Studia: ČVUT (Antonín Balšánek)

Architekt v Praze, profesor ČVUT

Po studiích přerušovaných službou v první světové válce a dokončených až v roce 1919, pracoval v kanceláři u svého profesora Antonína Balšánka, po němž dokončoval projekt muzea v Českém Brodě a zároveň vyučoval na ČVUT, kde se stal profesorem. Byl také autorem dřevěných kubistických kolejí na Letné (zbořených v roce 1975), skupiny řadových rodinných domů v Buštěhradské ulici v Dejvicích (1927)¹ a vlastního domu na Ořechovce v Malé ulici. Věnoval se také vědecko-výzkumným studiím v oblasti urbanismu, dopravy a estetiky inženýrských staveb v rámci Masarykovy akademie práce. Úspěšně se účastnil řady veřejných soutěží v Praze.

Vlastní vila Miloše Vaněčka

Malá 1, č. p. 543, Dělostřelecká, Praha 6

Miloš Vaněček, 1927–1929

Architekt Miloš Vaněček si postavil vlastní rodinný dům ve střešovické vilové čtvrti, přičemž plány vypracoval v červenci 1927, úřad stavbu povolil 1. září téhož roku a ke kolaudaci došlo dne 14. října 1929. Funkcionalistickou vilu s plochou střechou a pochozí terasou pokrývá fasáda z červených cihel, prozrazující vliv holandské architektury, ale od tohoto režného povrchu se odlišují světle šedé okenní překlady, korunní římsa a další prvky. Z centra severního průčelí vystupuje schodišťový rizalit, v nižší části zaoblený, s hlavním vstupem do vily, k němuž vede venkovní schodiště, zakryté deskou podpíranou hranolovým nárožním pilířem. V jihovýchodním rohu je na fasádu zavěšen nárožní balkon, pod nímž je volný prostor a hmotu domu zde podpírá dvojice sloupů. Na hlavním průčelí, směřujícím k ulici, se nachází lodžie s vystupujícím balkonem. Dům má dvouraktovou dispozici a rozkládá se u něj romantizující zahrada.

Martin Vokatý

*3. května 1968, Trutnov
 Studia: VUT
 Architekt v Praze

Vladimír Vokatý

* 19. ledna 1936, Trutnov
 Studia: ČVUT
 Architekt v Praze

Po studiích pracoval Vladimír Vokatý ve Stavoprojektu Hradec Králové, středisko Trutnov postupně jako vedoucí projektant, hlavní architekt a vedoucí střediska. V roce 1991 založil vlastní architektonický atelier, který se v roce 1997 změnil v akciovou společnost. Je autorem významných sportovních a občanských staveb regionu Krkonoš. Jeho syn, Martin Vokatý, zaměřil po studiích do rodinného architektonického ateliéru ATIP a v roce 1997 se stal jedním ze dvou akcionářů společnosti. V minulosti byl členem české reprezentace ve sjezdovém lyžování, za které získal bronzovou medaili na zimní univerziádě a několik titulů mistra ČR. Jeho specializací jsou stavby pro sport nebo sportovní prostředí.

O2 Arena

Českomoravská 17a, č. p. 2345, Praha 9

Vladimír Vokatý, Martin Vokatý, Jiří Vít, 2002–2004

Nová víceúčelová hala vznikla v pražské Libni na místě bývalého průmyslového areálu ČKD mezi ulicemi Českomoravskou a Ocelářskou, nedaleko stanice metra Českomoravská a železničního nádraží Praha-Libeň. Hala pro společnost Sazka vyprojektovali Vladimír Vokatý, Martin Vokatý a Jiří Vít, kteří navrhli stavbu na kruhovém půdorysu. Interiér arény, určené nejen pro sportovní utkání, především lední hokej, ale také pro kulturní i další akce završuje kupole ocelové konstrukce. Kapacita haly je až 20 000 diváků, ale mění se podle typu události. Uvnitř také nalezneme restaurace, bary, kavárny a stánky s rychlým občerstvením, zajišťující služby návštěvníkům sportovních i kulturních akcí. Roku 2018 vyrostlo v těsné blízkosti O2 arény při Českomoravské ulici nové multifunkční kongresové a kulturní centrum O2 universum.

Bernhard Winking

*25. srpna 1934, Osnabrück

Studia: Stavební inženýrství na Vyšší odborné škole Münster, Státní akademie výtvarných umění Hamburk (Werner Hebebrand, Godber Nissen, Paul Schneider-Esleben)

Architekt a profesor Státní akademie výtvarných umění v Hamburku

Po absolutoriu inženýrství pracoval u Gerharda Graubnera v Cáchách a během studia v Hamburku získal respekt k dílu tamních moderních architektů (Oelsner, Schneider) a k dánské moderní tradici. V 60. letech se začal zabývat analýzou kontextuálních souvislostí urbanismu. Tato činnost pak vyústila v jeho rozsáhlou tvorbu od konce 60. let především v centru Hamburku, později také v Berlíně, Výmaru, Drážďanech a posléze i v Číně. Představitel tradiční hamburské školy.

Hypobanka

náměstí Republiky, č.p. 2090, Praha 1

Bernhard Winking, Martin Froh, Kai Bückler, 1997–1999

Na velice prestižním místě u náměstí Republiky, na spojnici ulic Na Poříčí a V Celnici, tedy prakticky naproti Obecnímu domu, nechala společnost Hypo-Vereinsbank-Reality vybudovat novou budovu. Vítězný návrh vzešel z mezinárodní soutěže, kterou vyhrála roku 1995 hambursko-berlínská architektonická kancelář Winking · Froh Architekten. Parter tvoří vysoká arkáda s loubím, nad níž všechna průčelí člení rastr kovových oken, a dvě nejvyšší podlaží jsou ustupující. Fasádu tvoří obklad ze světle žluté keramiky. Uvnitř železobetonové stavby autoři navrhli trojúhelníkové atrium s výzdobou od Stanislava Kolíbalu. Celkový výraz je velmi strohý, a to i na poměry české měřenosti, či řečeno ne zcela přesně – přisnosti.

David Wittassek

*6. listopadu 1970, Opava
Studia: VUT (Helena Zemánková)
Architekt v Praze

Partner atelieru QA, spolupracujícím s Jiřím Řezákem zakladatelem QA a ve spolupráci se světovým architektem RB se spolupodílel na přeměně celé městské části pražského Karlína. Dnes se atelier podílí na kultivaci prostředí našich měst. Reaguje na proměny životního stylu jednotlivců i společnosti, ke kterým dnes neodmyslitelně patří požadavek na udržitelnost. Široké portfolio projektů spojuje velký důraz na propojení estetických a funkčních naplnění celku.

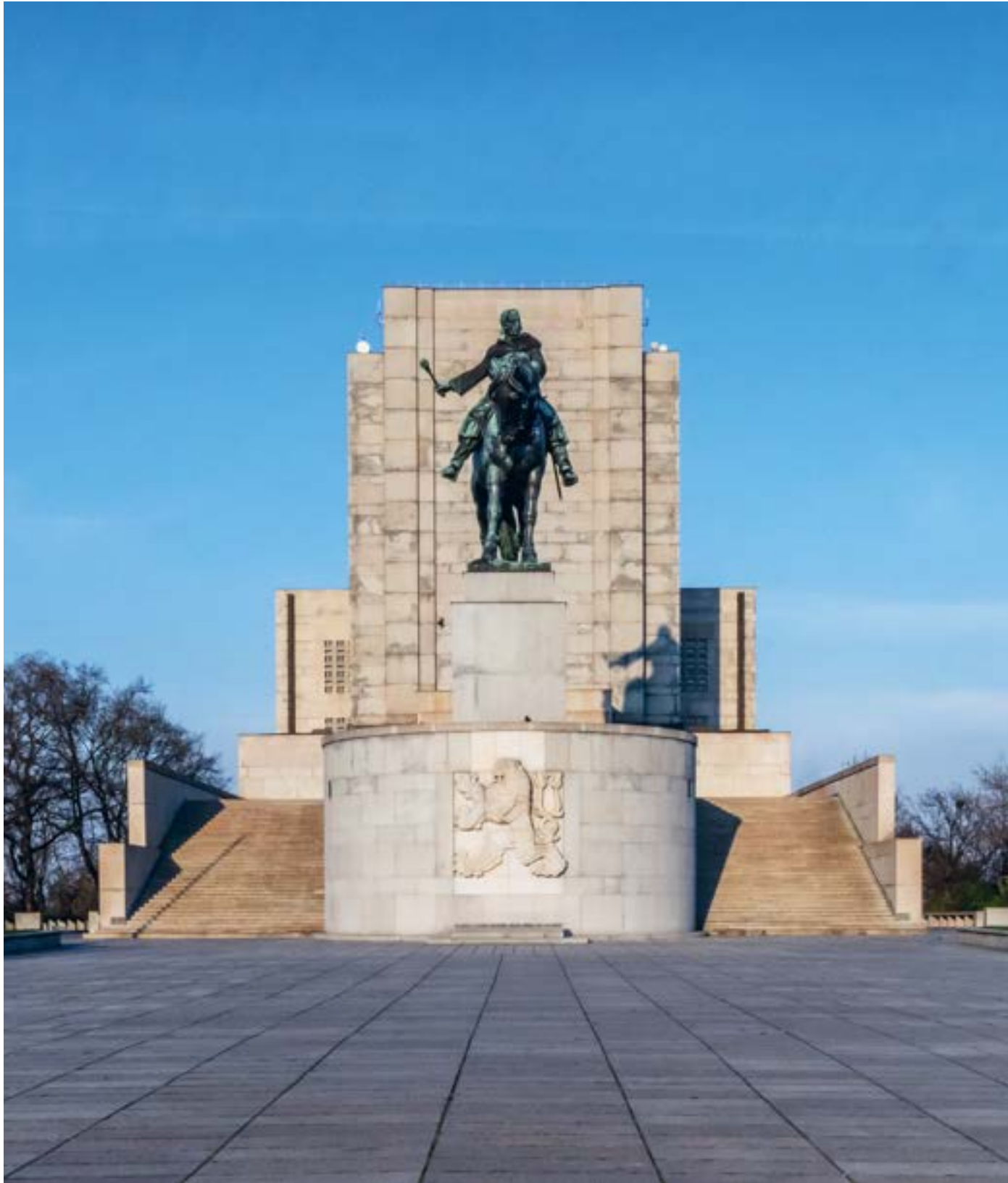
Budova Five

Na Valentince 4, č.p. 3336/, Smíchov, Praha 5

David Wittassek, Jiří Řezák, Pavel Fanta, 2011–2017

Původní vozovnu bývalé koňky rozšířily roku 1915 Elektrické podniky a později ji využívaly trolejbusy. Celá lokalita má industriální charakter, neboť nedaleko stojí Smíchovský pivovar. Historická stěna vozovny se dvěma štíty v ulici Svornosti zůstala zachována a na ni „nasedla“ nová, moderní hmota sestávající z různě přesahujících podlaží. Zadní část je výrazově více formální. Na střeše se podařilo umístit terasy, umožňující relaxaci uživatelům budovy. Jako doklad historie zde zůstal stát starý komín. Restaurované historické hodiny se staly součástí prostoru lobby. V interiéru, kde se velmi uplatnil pohledový beton, vzhled původních zdí a odhalená instalační vedení na stropě, nalezneme kromě kanceláří také restauraci. Do vstupní haly byl od samého počátku vmyšlen a následně umístěn obraz s námětem industriálního Smíchova, který vytvořil Jakub Matuška aka Masker.

Jan Závorka

*21. dubna 1884, Praha
 †27. dubna 1963, Praha
 Studia: UMPRUM (Jan Kotěra)
 Architekt v Praze

Po studiu až do roku 1914 pracoval v ateliéru Jana Kotěry, mimo jiné na dozoru stavby Baťovy vily ve Zlíně. Za války bojoval v řadách československých legií v Rusku a po návratu přes Vladivostok v roce 1920 pracoval v kanceláři Záruba-Pfeffermann, než si založil vlastní kancelář. Po vítězství v soutěži na Památník osvobození na Žižkově (ve spolupráci s Janem Gillarem) postavil toto své nejvýznamnější dílo. Později byl autorem obytných domů v Holešovicích, Štefánikova domu na nároží Sokolské ulice a společně s Kamilem Roškotem ministerstva vnitra na Letné. Byl představitelem monumentalizujícího pojetí puristické architektury, kterou uplatnil ještě po válce na nádraží Praha – Smíchov (společně s Janem Žákem). Vytvořil také památníky legionářů ve Zborově a v Terronu.

Národní památník na Vítkově a Vojenské muzeum Vrch Vítkov, č.p. 1900/XI, 1600/XI, Žižkov, Praha 3 J. Závorka, 1927–1933

O pomníku Jana Žižky se diskutovalo již od roku 1869, ale k jeho realizaci nedošlo. Roku 1923 navrhla Státní regulační komise jako nejvhodnější místo pro památník vrch Vítkov na Žižkově a poté proběhla první soutěž na pomník Jana Žižky, muzeum, panteon i administrativu. Roku 1925 se rozhodlo o vypsání druhé soutěže, kterou vyhrál Jan Závorka, a tento architekt roku 1927 vypracoval definitivní plány. Dominantou nejen vrchu, ale i celé čtvrti, se stal bílý hranol, před který předstupuje vyvýšená terasa s Žižkovou sochou. Ústředním prostorem interiéru se stala obřadní síň. Na výzdobě památníku se podílelo množství výtvarných umělců, z nichž můžeme jmenovat Jaroslava Horejce, Ladislava Kofránka, Jakuba Obrovského, Karla Pokorného, Karla Svolinského, Karla Štipla, Maxe Švabinského nebo Otakara Švece. Přestože Bohumil Kafka předložil skicu jezdecké sochy Jana Žižky již roku 1932, k osazení sochy došlo až v padesátých letech 20. století. Již v letech 1927 až 1929 vyrostla na úpatí vrchu novoklasicistní budova muzea a administrativy č.p. 1600, na které se Závorkou spolupracoval Jan Gillar. Vnitřní dvůr, přístupný skrze monumentální bránu, obklopují čtyři hranolové hmoty.

František Zelenka

* 8. června 1904, Kutná Hora

† 19. října 1944, při transportu z Terezína do koncentračního tábora Osvětim nebo v Gleiwitzu v říjnu 1944

Studia: ČVUT (Antonín Mendl)

Architekt, designer, grafik a scénograf v Praze

Po studiu architektury na ČVUT se velmi brzy prosadil jako scénograf pražských divadel, zejména Osvobozeného divadla Voskovce a Wericha a Národního divadla. Dále je také autor plakátů pro divadelní představení a průmyslovou reklamu (AERO) a řady exkluzivních interiérů (modrý pokoj skladatele Jaroslava Ježka, Vilímково knihkupectví² aj.). Postavil také rodinný dům na Babě a na Mrázovce,¹ obchodní dům v Palackého ulici, druhou etapu Domu uměleckého průmyslu na Národní třídě a vilu továrníka Reinigera v Kutné Hoře. Ve Velharticích realizoval víkendovou chatu pro Jana Wericha. Na počátku války pracoval v židovském muzeu, než byl odvezen do Terezína, odkud se již nevrátil.

Nájemní dům v Lodecké

Lodecká 3, Barvířská 2, č. p. 1184, Praha 1

Leopold Ehrmann, František Zelenka, 1937–1938

Obytná stavba stojí na nároží ulic Lodecké a Barvířské v tzv. Petřské čtvrti a původně zde stál dům s názvem Dva modré kříže, který patřil Židovské obci náboženské. Ta se rozhodla dům zbourat a po demolici, která proběhla roku 1937, se započalo s funkcionalistickou novostavbou podle plánů architektů Leopolda Ehrmanna a Františka Zelenky. Pětipatrový nárožní dům, s ustupujícím nejvyšším podlažím, má hlavní průčelí obrácené do Lodecké ulice s vchodem i obchodními výkladci v parteru. Mezi 1. až 4. patrem vystupuje z fasády rizalit s dlouhými pásovými okny, pročleněnými francouzskými okny. Směrem do Barvířské ulice vystupuje jednoosý rizalit s velkými okny a další část fasády je tříosá. V interiéru domu, postaveného ze železobetonového skeletu, se nacházejí původní vestibulové prosklené dveře, mramorové dlažby, prosklené schodišťové podesty, a dřevěné jednoduché dveře do bytů.

Ladislav Žák

*25. června 1900, Praha

†26. května 1973, Praha

Studia: AVU (Karl Krattner a Josef Gočár)

Architekt, designér, teoretik a krajinář v Praze, pedagog na AVU

Studoval nejprve na AVU malířství a teprve potom přešel do školy architektury Josefa Gočára. Koncem dvacátých let se věnoval designu nábytku. Stavbami debutoval na výstavě „Baba 1932“² a jeho tři rodinné domy tam patřily k neúspěšnějším objektům. Na základě jejich ohlasu získal postupně zakázky na další tři vily pro prominentní představitele kulturně intelektuální fronty (leteckého konstruktéra Miroslava Haina¹, filmového režiséra Martina Fryče a herečku Lídu Baarovou). Od konce 30. let se věnoval krajinářské tvorbě a v roce 1947 vydal knihu „Obytná krajina“. Krajinářskou tvorbu přednášel až do své smrti na pražské AVU. Po válce byl také autorem památníku v Ležákách.

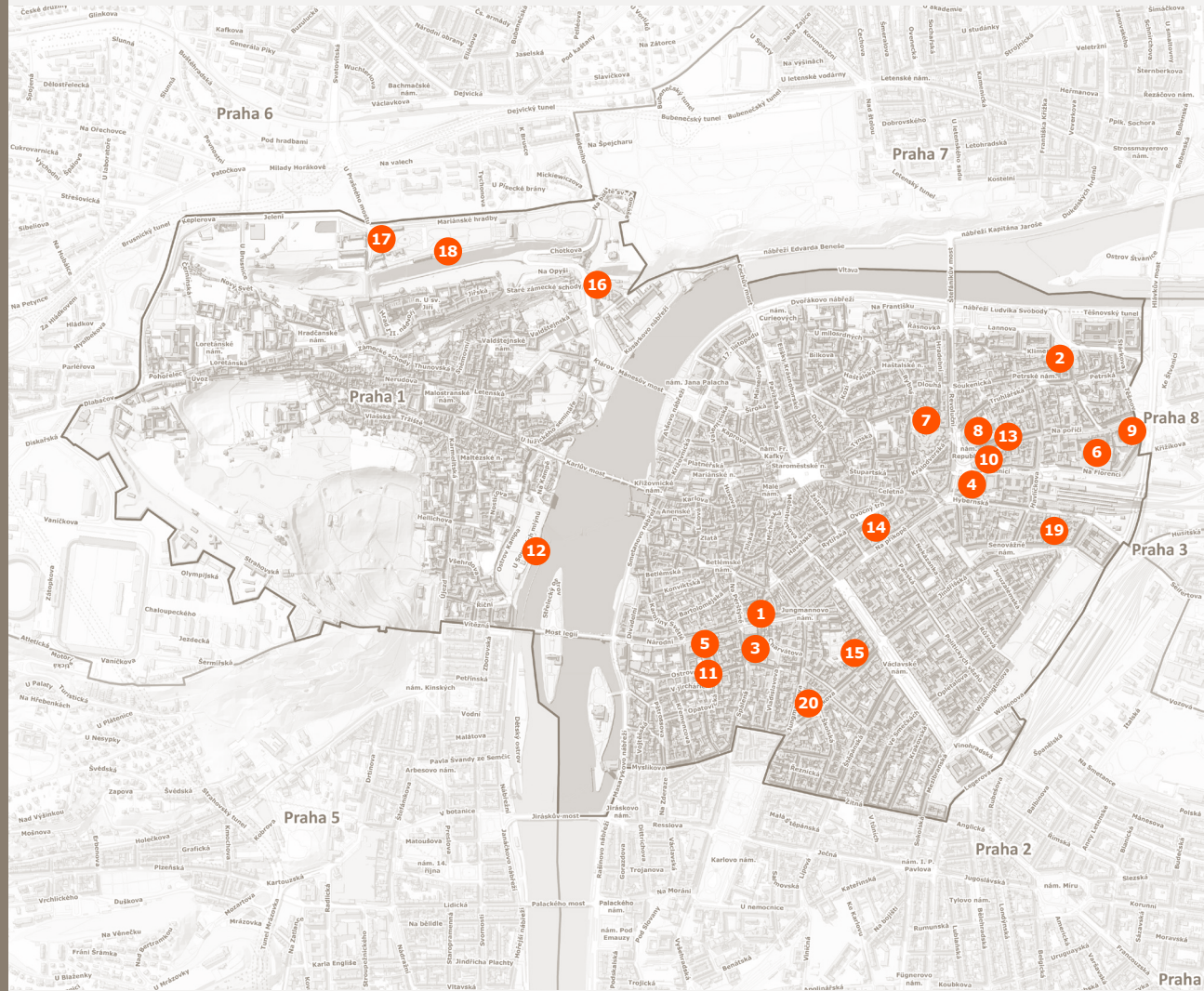

Vila Lídy Baarové

Neherovská 8, č. p. 677, Praha 6

Ladislav Žák, 1937

Funkcionalistický rodinný dům pro magistrátního ředitele Karla Babku a jeho dceru Lídu Baarovou, vlastním jménem Ludmilu Babkovou, navrhl architekt Ladislav Žák, který už obdobnou vilu vyprojektoval pro režiséra Martina Friče v pražských Hodkovičkách. Stavbu vily rodiny Babků realizoval prakticky během jednoho roku stavitel Jiří Palička. Fasáda, směřující k ulici je poměrně nenápadná, ale prolomená několika kruhovými okny, zahradní aerodynamicky tvarované průčelí člení v horním patře okenní pás. V přízemí probíhá před okny lodžie. Na ploché střeše nalezneme sluneční terasu s nástavbou a vila má, i díky zaobleným nárožím, výrazný nautický charakter, připomínající zaoceánské parníky. Dvougenerační dům navrhl architekt se dvěma vchody přízemí, vedoucími do většího bytu rodičů a menšího, určeného pro dceru. Vilu roku 2008 citlivě zrekonstruoval Ladislav Lábus.

1/ Hotel Metropol
Národní třída 33
Chalupa Architekti, d u m Architekti
2005–2007

2/ Bytový dům s tělocvičnou
Lodecká 1
DAM Architekti
2009–2011

3/ Quadrio
Spálená 22
Jakub Cigler
2012–2014

4/ Rekonstrukce Paláce Špork
Hyberská 3
Stanislav Fiala
2011–2018

5/ Palác DRN
Ulice Národní a Mikulandská
Stanislav Fiala
2012–2017

6/ Florentinum
Na Florenci 15
Jakub Cigler Architekti
2012–2014

7/ Burzovní palác
Rybná 14
Omicron-K
1994–1995

8/ Palladium
Na Poříčí
European Property Group
2007

9/ Urban CRÈME Hotel Prague
Na Poříčí 48
RA15 Architekt
2016–2019

10/ Hypobanka
Na Poříčí 3a
Bernhard Winking
1999

11/ Technologické centrum UMPRUM
Mikulandská 5
Ivan Kroupa, Jana Moravcová, Tomáš Zmek
2017–2021

12/ Museum Kampa
U Sovových mlýnů 2
Habena, Atelier 8000
2000–2001

13/ Stará Celnice
V Celnici 4
Atelier 8000
1998–2001

14/ Palác Myslbek
Na Příkopě 19
Zdeněk Hölzel, Jan Kerel, Claude Parent
1995–1996

15/ Rekonstrukce paláce Langhans
Vodičkova 37 / L. Lábus, D. Mareš,
L. Dvořáková, Z. Heřman, P. Burešová
1996–2002

16/ Kunsthalle
Klárov 5
Schindler Seko Architects
2022

17/ Restaurace Lví dvůr na Praž. hradě
U Prašného mostu 6
Josef Pleskot, Radek Lampa – AP atelier
1993–1995

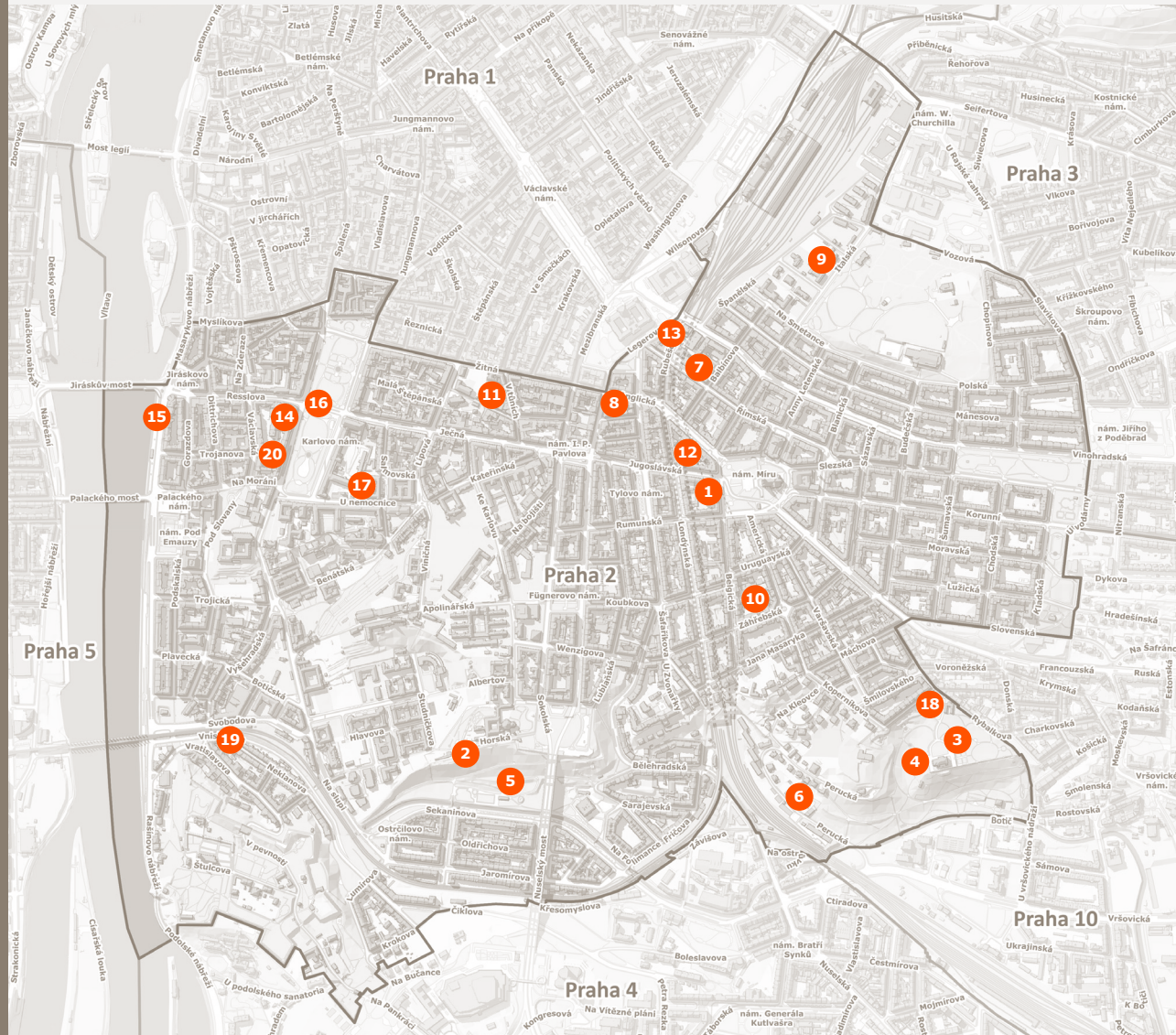
18/ Oranžerie na Pražském hradě
Královská zahrada
Eva Jiříčňá
1999–2001

19/ Hotel Boscolo – Carlo IV
Senovážné náměstí 13
DAM Architekti, David Chromík
2000–2002

20/ Obchodní a nájemní dům
Jungmannova 4
Rudolf Stockar
1922

1/ Úřad městské části Praha 2

Náměstí Míru 20
SGL Projekt
2004–2005

2/ BASTION XXXI

Horská
M.C.A. atelier
2007–2010

3/ Pavilon Havlíčkovy sady

Havlíčkovy sady
SGL Projekt
2007–2009

4/ Vinný sklep Havlíčkovy sady

Havlíčkovy sady
SGL Projekt
2007–2009

5/ Volnočasový areál Jammertal

Park Folimanka
LOXIA
2022

6/ Areál Komwag

Perucká 10
m4 architekti
2009–2015

7/ Český rozhlas

Římská 13
A.D.N.S. architekti
1998–2000

8/ Pojišťovna Generali

Bělehradská 132
Omicron-K
1991–1994

9/ Churchill I. Administrativní objekt

Italská 67
Jakub Cigler Architekti, FIX architekti
2019

10/ Rekonstrukce domů Záhřebská

Záhřebská 23 a 25
Petr Franta, Hana Kačirková, Jiří Sedláček
1998–2000

11/ Longin Business Center

Na Rybníčku 1
Omicron-K, Jasiok architekti
1999–2000

12/ Centrála ČSOB Anglická

Anglická 20
A.D.N.S. Architekti, Stempel & Tesař architekti
1994–1996

13/ OMG Panorama

Škrétova 12
A.D.N.S. Architekti, Stempel & Tesař architekti
1998–2000

14/ Charles Square Center

Karlovo náměstí 10
Lohan Associates
1997–2002

15/ Revitalizace pražských náplavek

Náplavka
Brainwork
2019

16/ Bezbariérové zpřístupnění stanice

Stanice metra Karlovo náměstí
Metroprojekt
2021

17/ Pavilon Progressivní Medicíny

U Nemocnice
Kcarch
2022

18/ Dětské hřiště U draka

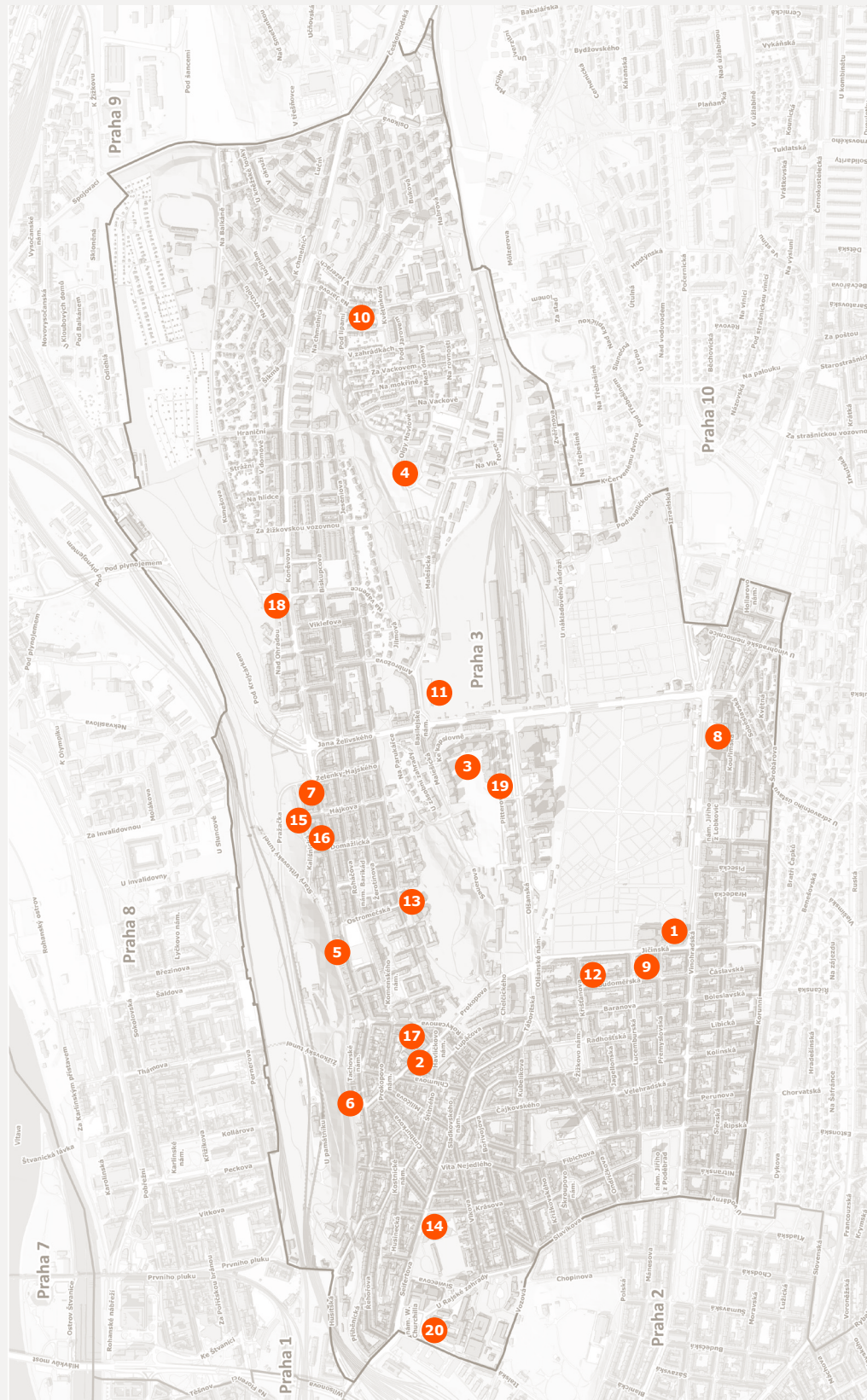
Riegrovy sady
Ars Fabrica
2008

19/ Bytový dům Neklanova

Neklanova 85
Studio UAS
2019–2022

20/ Dům „U Vodičků“

Karlovo náměstí 4
Erwin Katona
1938

1/ Palác Nová Flora
 Ulice Vinohradská a Jičínská
 Petr Franta, Michal Brix, Pavel Mansfeld
 1998–2003

2/ Polyfunkční dům Eucon
 Ulice Chlumova a Štítného
 Fránek Architects
 2002–2005

3/ Central Park Praha
 Ulice Pitterova a Malešická
 A69 Architekti
 2008

4/ Reziční park Na Vackově
 Olgy Havlové
 Metrostav Development
 V přípravě

5/ Rezidence Vítkovka
 Koněvova 39
 A.LT Architekti
 2014–2016

6/ Polyfunkční dům Vítkovia
 Ulice Husitská, Pod Vítkovem a Prokopova
 Vavrica Architekti
 V přípravě

7/ Administrativní budova
 Koněvova 99
 Jan Vaněk, Jiří Kryl
 1995–1997

8/ Centrála Stavební spořitelny ČS
 Vinohradská 180
 FACT Architekti
 2000–2002

9/ Luxembourg Plaza
 Přemyslovská 43
 Arquitectonica Miami, Cigler Marani Architects
 2004–2006

10/ Dům EggO
 Schöfflerova 32
 A69 Architekti
 2004–2006

11/ Rezidence Parková čtvrť
 Ulice Jana Želivského a Malešická
 Central Group
 V přípravě

12/ Rezidence Křišťanova
 Křišťanova 9
 SAS Global Developments
 2020

13/ Rezidence Jeseniova
 Jeseniova 50
 Atelier ADIKON
 2013

14/ Viktoria Center
 Seifertova 12
 CTR Real Estate
 2021

15/ Administrativní budova Hájkova
 Hájkova 22
 W/4 Architekti
 2000

16/ Hotel Ehrlich
 Koněvova 79
 Michael Development
 2006

17/ Rezidence Prokopova
 Prokopova 10
 Philip & Frank Real Estate
 2005–2009

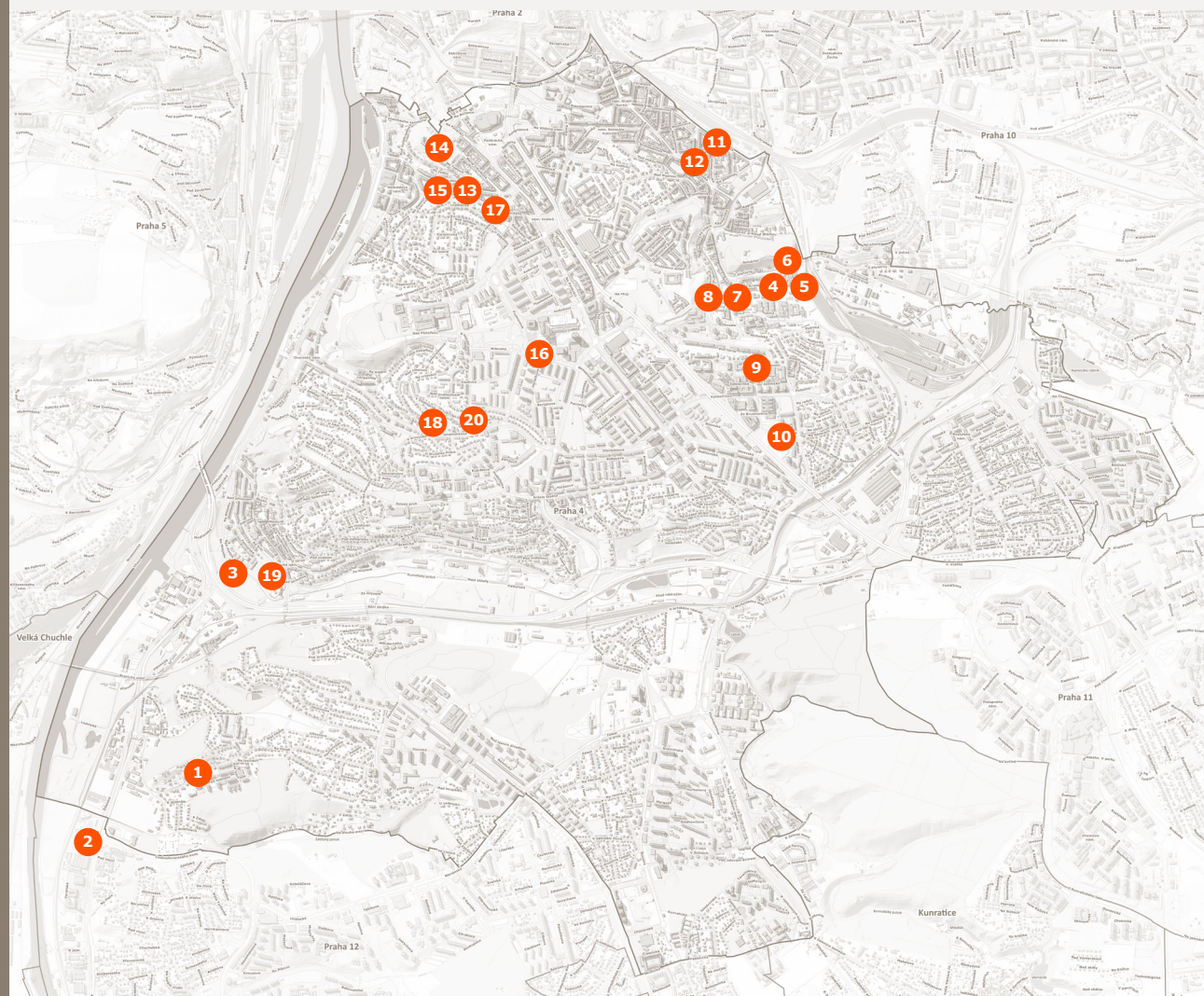
18/ Pražka Office Park
 Koněvova 141
 2005

19/ Central Park Praha
 Pitterova 2855
 B. Redčenkov, P. Tomášek, J. Wertig
 2006–2009

20/ Přístavba VŠE
 Náměstí W. Churchilla 4
 2006

1/ Vila Hodkovičky
Na lysinách 14a
P6PA+ Architects
2018

2/ Hodkovičky Green
Mezi vodami
Rostislav Říha
2019–2021

3/ Ekorezidence Braník
Ulice Na Mlejnu a Bezová
Magdalena Nováková
2018–2021

4/ Zahrady Bohdalec
U Plynárny, Michle
Central Group
2021

5/ Bohdalecké Kvarteto
U Plynárny, Michle
Podlipný Sladký architekti
2023

6/ Michelské zahrady
U Plynárny, Michle
Ekospol
2019–2020

7/ Rezidence Michelský park
Michelská 3
Ateliér Pavlík
2020–2022

8/ Rezidence U Michelského mlýna
Michelská
AGE project
2018

9/ Rezi denční park Baarova
Baarova 1542/48
CMC Architects
2014

10/ Rezidence Oliva
Ulice Michelská a Hodonínská
A69 Architekti
2021–2022

11/ Liberty Building
Ulice Kloboučnická a Bartoškova
Atelier TVAR
2013–2015

12/ Bytové domy Nuselská
Nuselská 53
AGE project
2020

13/ Bytový dům Brabcova
Brabcova 1159/2
Šafer Hájek architekti
2000–2002

14/ Bytový dům Na Topolce
Na Topolce
Šafer Hájek architekti
2003–2008

15/ Bytový dům Na Dolinách
Na Dolinách 24
Atelier Heidler architekti
2012–2013

16/ V-Tower
Milevská 2094
Radan Hubička
2015–2018

17/ Bytový dům Procházkova
Procházkova 7
Atelier Heidler architekti
2010–2011

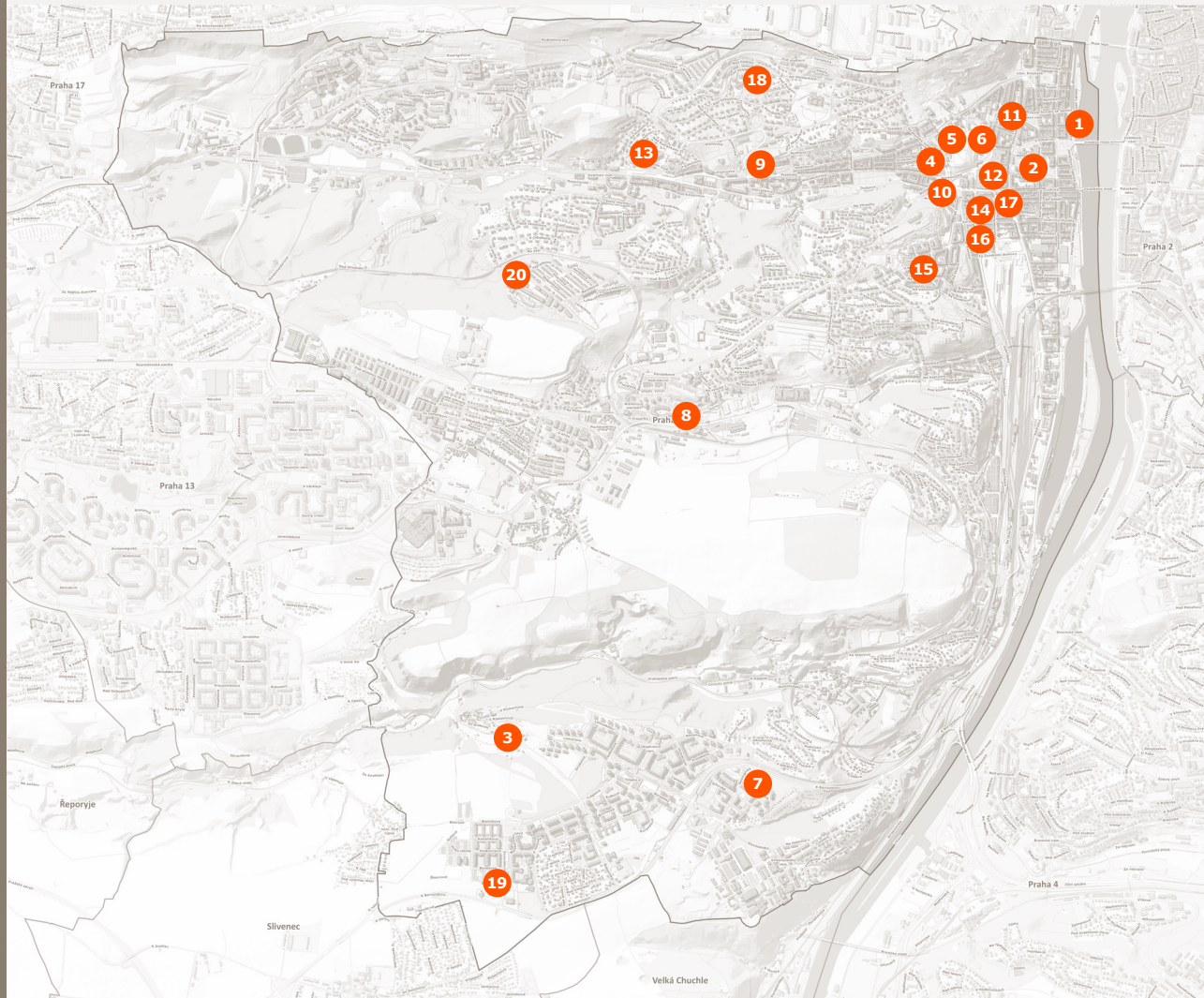
18/ White Gray Residence
Ulice Jeremenkova, Nad Cihelnou
a Dvorecká / Architektonický ateliér KAAMA
2016

19/ Bydlení Braník
Ke Krči 1873/60
QARTA Architektura
2020–2021

20/ Dvojdomy
Jeremenkova 87
Bohumil Kříž
1947–1950

1/ Sídlo spol. Rodop a veslařský klub
Nábřeží 2
ADR
1996–2000

2/ Centrum Portheimka
Náměstí 14. října 17
Jakub Cigler, Vincent Marani
2003

3/ Obytné domy Barrandov
Do Klukovic
Atelier Kosek
2004–2007

4/ SmichOFF
Plzeňská 18
Bogle Architects
2017

5/ Sacre Coeur I
Holečkova 39
4A architekti, Jan Schindler
2007–2009

6/ Sacre Coeur II
Holečkova 37
Schindler Seko Architects
2017

7/ Rezidence Sky Barrandov
Devonská 18
Eva Jiříčková, Petr Vágner
2015–2017

8/ Rezidence Nová Waltrovka
Radlická
Atelier M1 Architekti
V přípravě

9/ Klamovka
Plzeňská 138
Schindler Seko Architects
2020

10/ Green Point
Plzeňská 19
AHK Architekti
2017–2019

11/ Polyfunkční dům Štefánikova
Štefánikova 32
Tomáš Prouza, Martin Pässler
1996–1999

12/ Obch. centrum Nový Smíchov
Plzeňská 8
M. Rajniš, T. Prouza, J. Zima, S. Měšťanová
1995–2002

13/ Ateliér Nad Zámečnicí
Nad Zámečnicí 20
Roman Koucký, Šárka Malá
1999–2002

14/ Hotel Andel's
Stroupežnického 21
D3A
2000–2002

15/ Bytová vila Mrázovka
U Nikolajky 35
DAM Architekti
2000–2003

16/ Budova Pfizer
Stroupežnického 17
D3A
2002–2004

17/ Rekonstrukce a dostavba synagogy
Ulice Plzeňská a Stroupežnická
znameníi Architekti
2002–2004

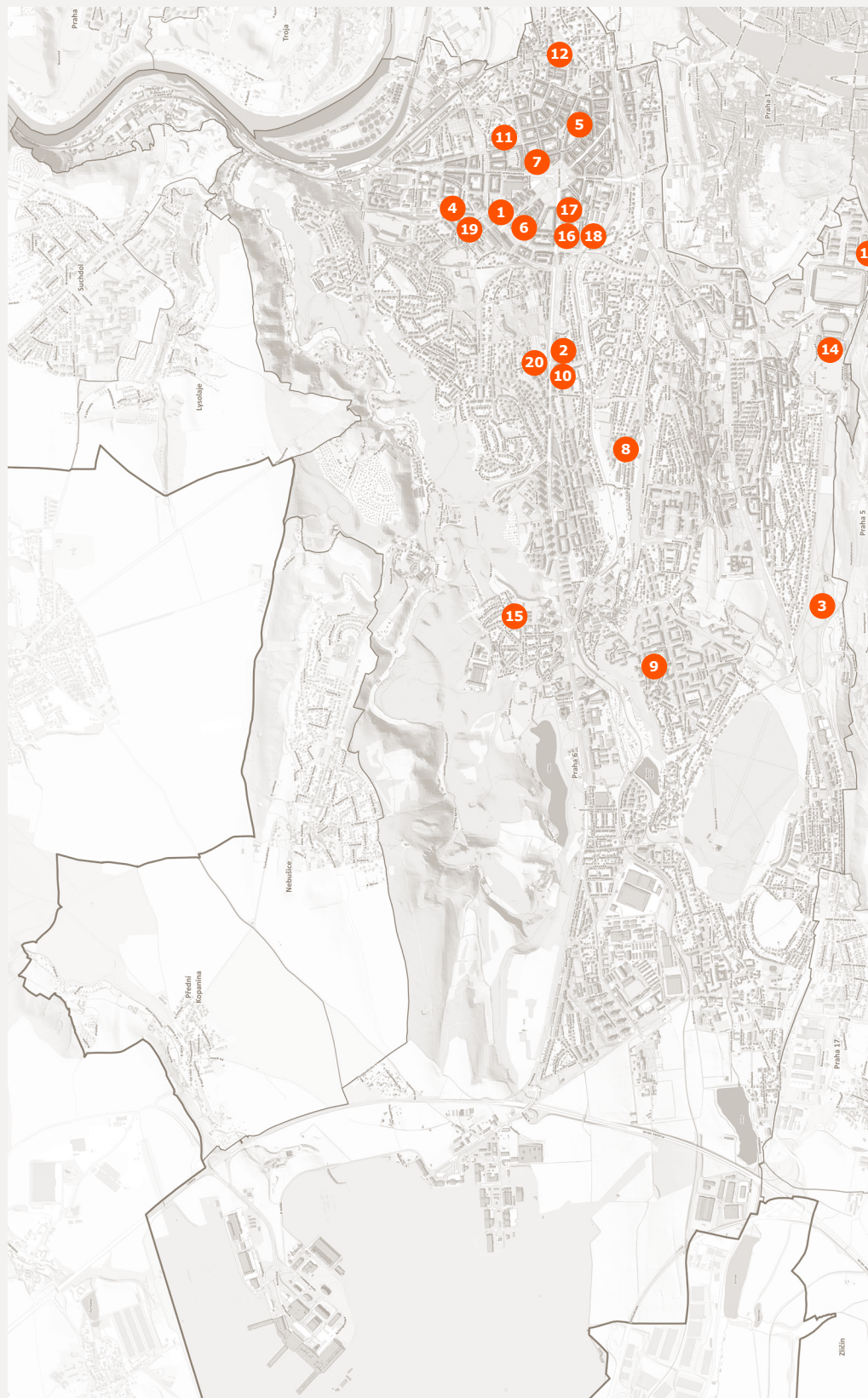
18/ Hřebenký
Na Hřebenkách 122
Radan Hubička
2002–2005

19/ RANTA Barrandov II
Ulice Wassermannova a Schránílova
YIT
2021

20/ PARVI Cibulka
Naskové
YIT
2020–2022

1/ Národní technická knihovna

Technická 6
Projektal Architekti
2004–2009

2/ Park Hadovka

Ulice Zavadilova a Velvarská
Luboš Pata
2000–2004

3/ Areál volného času Ladronka

Ulice Podbělohorská a Tomanova
Šafer Hájek architekti
2006–2010

4/ Dům s pečovatelskou službou

Šlejnická 5
AR 18 Němec Žilka architekti
2001

5/ Radnice Městské části Prahy 6

Československé armády 23
Zdeněk Žilka
2007–2009

6/ Spojovací lávka VŠCHT

Studentská
Atelier ov-a
2017–2020

7/ Victoria Palace

Vítězné náměstí
Jakub Cigler Architekti
V přípravě

8/ Rezidence MAISON Ořechovka

Střešovická 465
QARTA Architektura
2019–2021

9/ Areál Hvězda

Ulice Na Okraji a Křenova
Vlado Milunić
1994–2000

10/ Hadovka Office Center

Evropská 2590
Luboš Pata, Petr Kordovský, Václav Frydecký
1996–2000

11/ Bytový komplex De Gaulle

Terronská 22
Saskia Fokkema
1996–2001

12/ Villa Bianca

Pod Kaštany 49
Erick van Egeraat Architects
1997–2003

13/ Villa Park Strahov

Šermířská 9
A69 Architekti
1999–2003

14/ Polyfunkční dům Běžecká

Běžecká 2
4a architekti
2000–2005

15/ Obytný soubor Na Krutci

Ulice Na Krutci a Nobelova
Kuba & Pilař architekti, Atelier DRNH
2000–2008

16/ E-GATE

Evropská 17
4a architekti
2005–2007

17/ The Blox

Evropská 11
DAM Architekti
2008–2015

18/ Telehouse

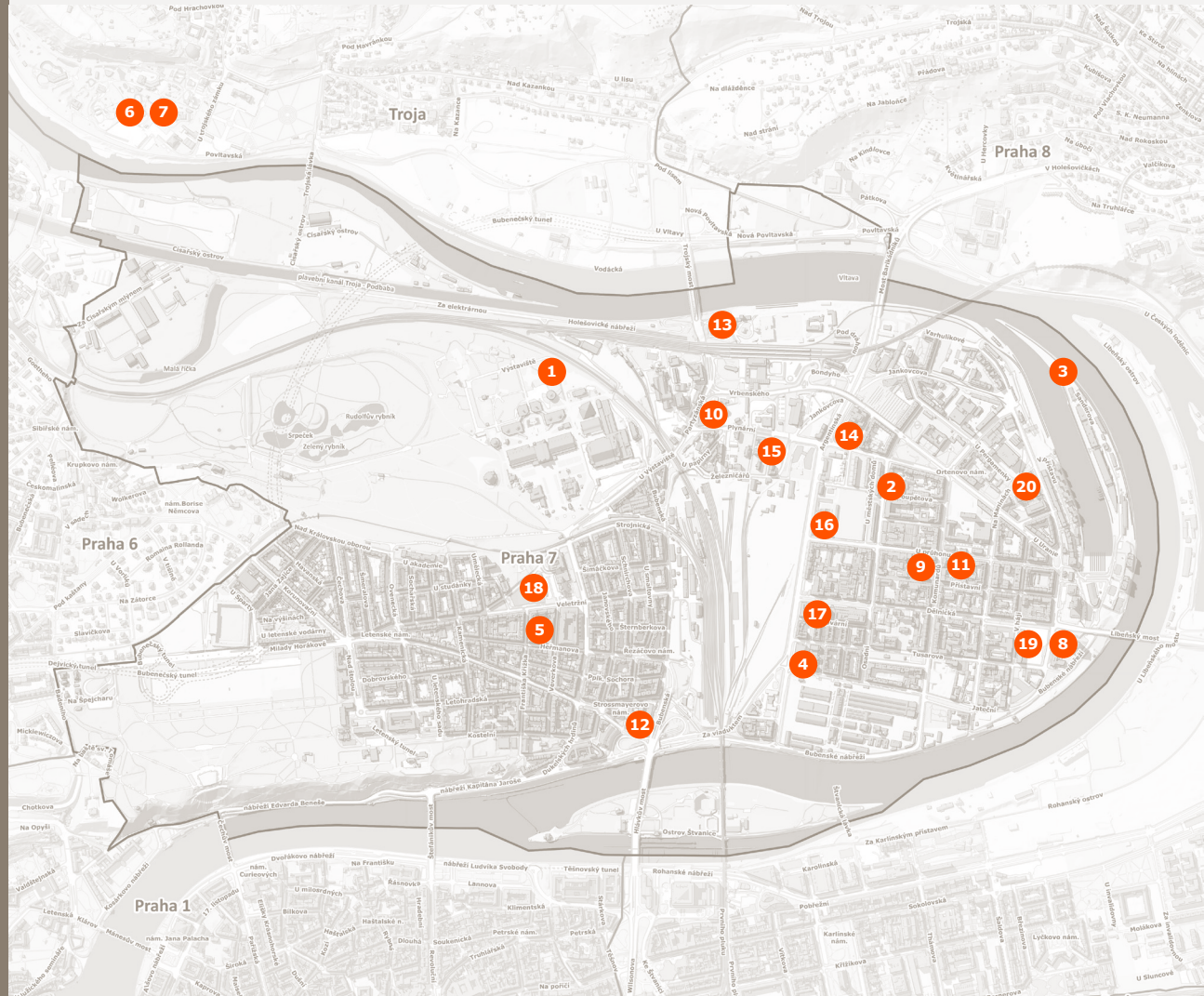
Generála Píky 26
Schindler Seko Architekti
2016–2022

19/ Rekonstrukce ÚOCHB AV ČR

Ulice Kolejní a Flemingovo náměstí
Kateřina Mašková, Ivan Šrom
2007–2016

20/ Bytový dům Hadovka

Evropská 72-80
Josef Polák, Vojtěch Šalda
1967–1971

1/ Divadlo Spirála
Výstaviště
T. Kulík, J. Louda, J. Smetana, Z. Stýblo
1991

2/ Galerie DOX
Poupětova 1
Ivan Kroupa
2005–2008

3/ Marina Island
Sanderova
Lighthouse
2018

4/ ArtGen Office Gallery
Argentinská 4
CMC Architects
2012–2014

5/ Divadlo Alfred ve dvoře
Františka Křížka 36
LO-TECH
1996–1997

6/ Pavilon indonéské džungle (Zoo Praha)
Vratislav Danda, Jaromír Kosnar,
Pavel Ullmann
1999–2004

7/ Vzdělávací pavilon (Zoo Praha)
Zoo Praha
AP Atelier
2003–2004

8/ Lighthouse
Ulice Dělnická a Jankovcova
Moshe Tzur Architects
2001–2004

9/ Polyfunkční dům HOLPORT 2
Komunardů 35
Stanislav Fiala
2019–2020

10/ The Fizz
Na Zátorách 1
Pavel Hnilička, Marek Řehoř
2015–2020

11/ Radnice Prahy 7
U Průhonu 38
Atelier Bod Architekti
2017–2020

12/ Rekonstrukce budovy EP
Bubenská 1
TaK Architects
2010–2020

13/ Port7
Partyzánská 23
DAM Architekti
2021–2023

14/ Argentinská Office Building
Argentinská 36
Pavel Sýs, Veronika Kulichová
2017–2019

15/ Budova Visionary
Plynární 10
Jakub Cigler Architekti
2016–2018

16/ Vivus Argentinská
Argentinská 32
Architektonický ateliér KAAMA
2017–2020

17/ Astrid Offices
Dělnická 9
Bogle Architects
2020

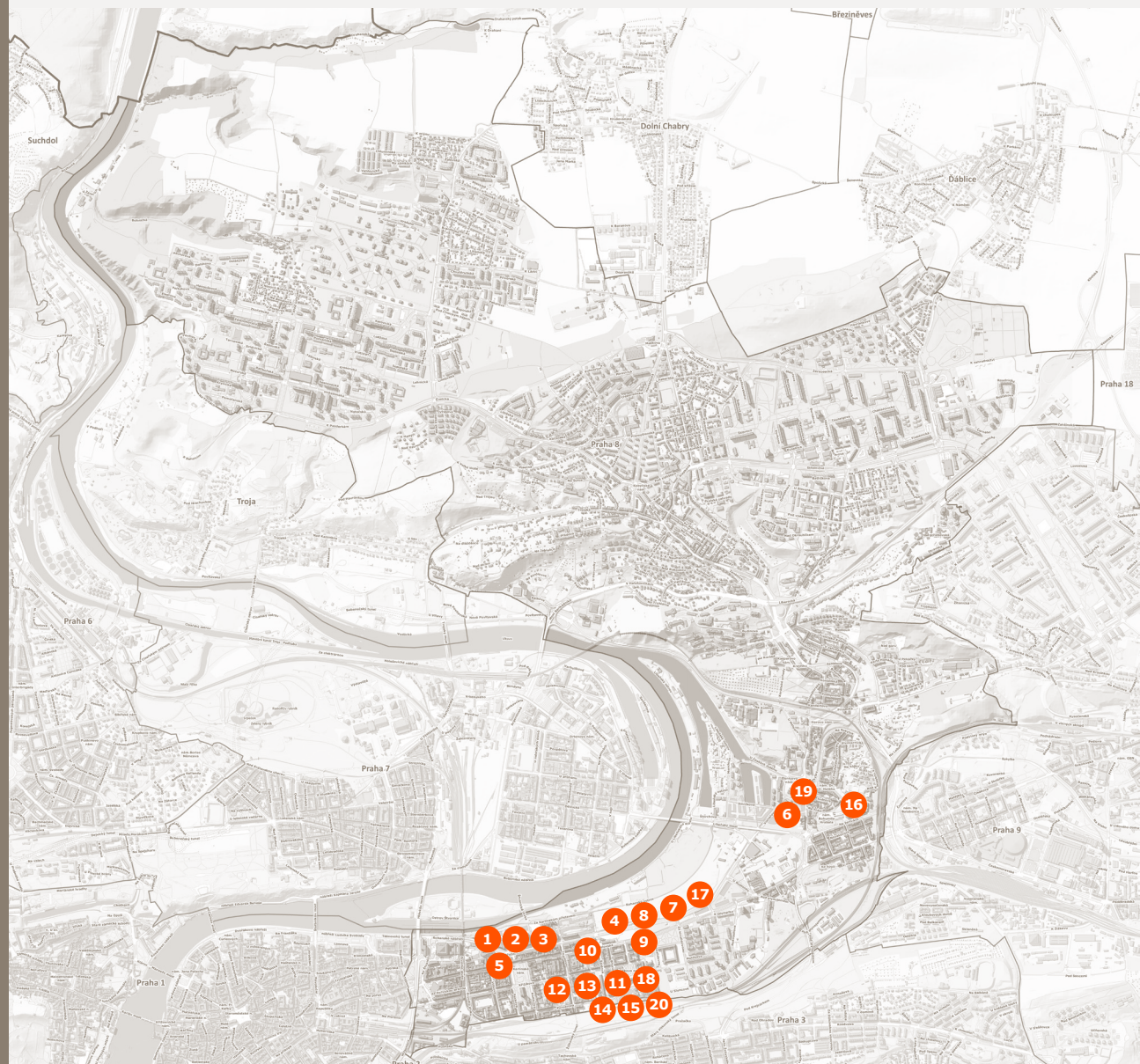
18/ Centrum Stromovka
Veletržní 24
SIAL
2017–2019

19/ Rezidence SO-HO
Ulice Dělnická, Jankovcova a Tusarova
QARTA Architektura
V přípravě

20/ Classic 7 Business Park
Jankovcova 49
CMC Architects
2007–2012

1/ Danube House
Karolinská 1
KPF Associates, ADNS Architekti
1998–2003

2/ Nile House
Karolinská 2
KPF Associates, ATREA
1998–2006

3/ Amazon Court
Karolinská 4
Schmidt Hammer Lassen
2010

4/ River Diamond
Rohanské nábřeží 7
Šafer Hájek architekti
2003–2007

5/ Main Point Karlín
Pobřežní 21
DAM Architekti
2009–2011

6/ Palmovka Park Libeň
Voctářova 16
Aulík Fišer architekti
2016–2018

7/ Rohan City Rohanské nábřeží
Schindler Seko Architekti, Atelier bod, Loxia,
QARTA Architektura, ADNS Architekti, EBM,
Jakub Cigler Architekti / V přípravě

8/ Budova Fragment
Rohanské nábřeží 6
QARTA Architektura
2020–2023

9/ Block Karlín
Ulice Sokolovská a Rohanské nábřeží
Architekti Headhand
V přípravě

10/ Keystone Karlín group
Pobřežní 78
EM2N
2010–2012

11/ Cornlofts Šaldova
Šaldova
Baumschlager Eberle
2007–2009

12/ Corso Ila
Křižikova 34
Ricardo Bofill, QARTA Architektura
2007–2008

13/ Tulipa Karlín
Ulice Thámová a Pernerova
Bevk Perović Arhitekti
V přípravě

14/ Forum Karlín
Pernerova 51
Ricardo Bofill
2011–2014

15/ Machine House
Pernerova 57
QARTA Architektura
2003–2004

16/ Mateřská škola Kotlaská
Kotlaská 3
Tomáš Bitnar
1978–1979

17/ Port Karolina, Rohanské nábřeží
Baumschlager Eberle, 4A architekti,
22:22 architekti
2017–2022

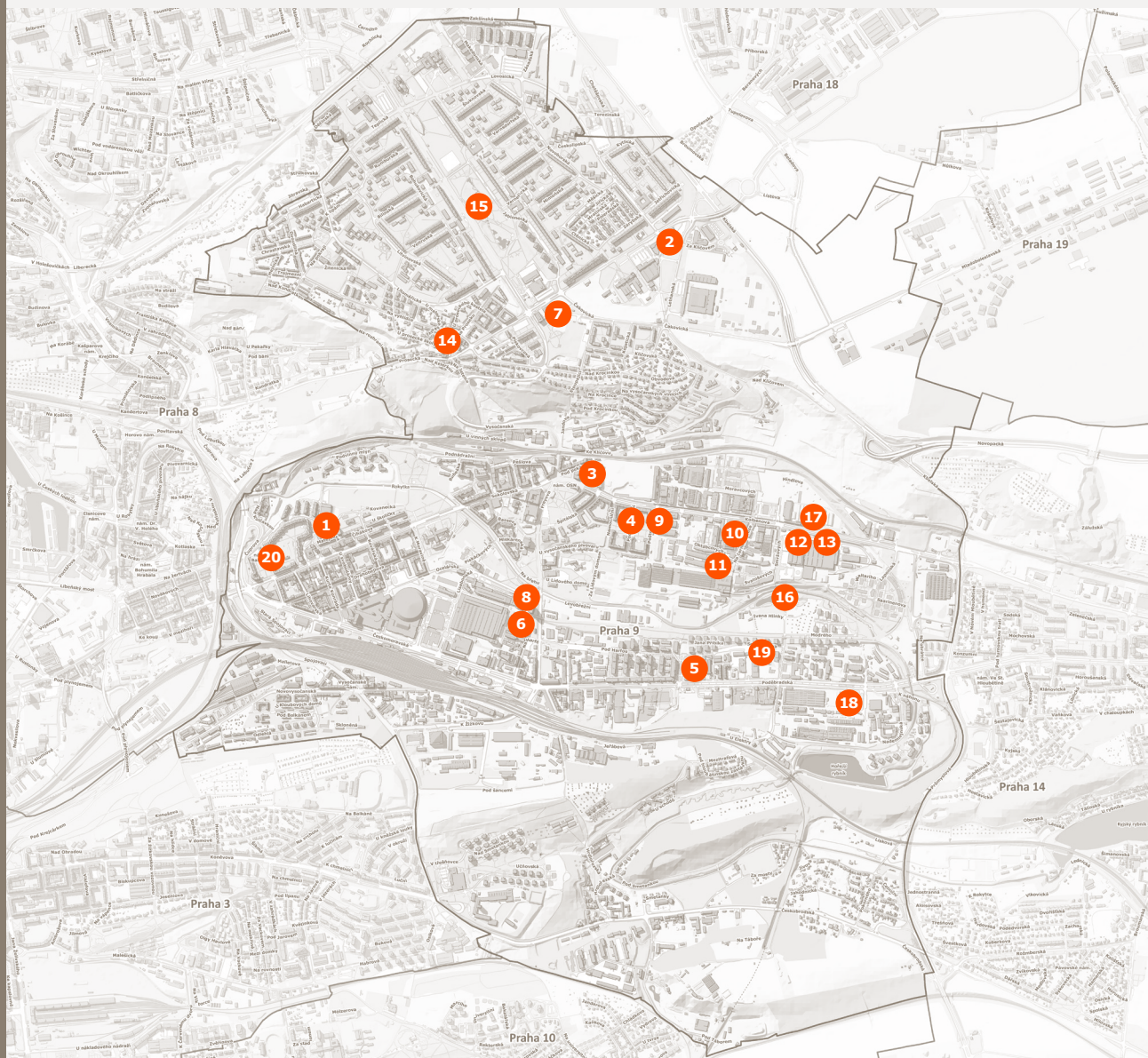
18/ AFI Karlín – Butterfly
Pernerova 42
CMC Architects
2016–2018

19/ Administrativní budova Metrostavu
Koželužská 4
AP Atelier
1997–2000

20/ Kotelna
Pernerova 55
Claudio Silvestrin
2004–2005

1/ Podnik výpočetní techniky
Podvinný mlýn 6
Jan Hančl
199–1996

2/ Autocentrum Bohemia
Prosecká 82
Architektonický ateliér KAAMA
1994–1998

3/ Administrativní budova Dvorana
Pod pekárny 2
S.H.S. architekti
1999

4/ Stanice metra Kolbenova
Kolbenova 9
Chalupa architekti
2000–2001

5/ Přestavba tovární budovy AF BKK
Podkovářská 2
Martina Buřičová, Štěpán Kubíček
2004–2008

6/ Polyfunkční dům L'Ocelot
Ocelářská 10
Petr Suske
2008

7/ Administrativní centrum Prosek Point
Prosecká 68
Karel Mrázek, Karel Thér
2004–2009

8/ Rezidence Eliška
Freyova 25
Ivan Sládek
2011–2013

9/ AFI City
Kolbenova 9
CMC Architects
2019–2021

10/ Vivus Kolbenova
Ulice Kolbenova a Na Černé Strouze
A69 Architekti
V přípravě

11/ Výhledy Rokytka
Oktábcových 1 a 3
Expert Architects
2020–2022

12/ Kolbenova park
Kolbenova
ABM Architekti
V přípravě

13/ Dostavba industriální haly Kolbenova
Kolbenova
Masák & Partners
V přípravě

14/ Hostinec u Brabců
Na Proseku 2
MČ Praha 9
2021

15/ Park přátelství
Ulice Vysočanská a Jablonecká
MČ Praha 9
2008

16/ Park Zahrádky
Ivana Hlinky
MČ Praha 9
2019

17/ Čtvrť Emila Kolbena
Kolbenova
Skanska
V přípravě

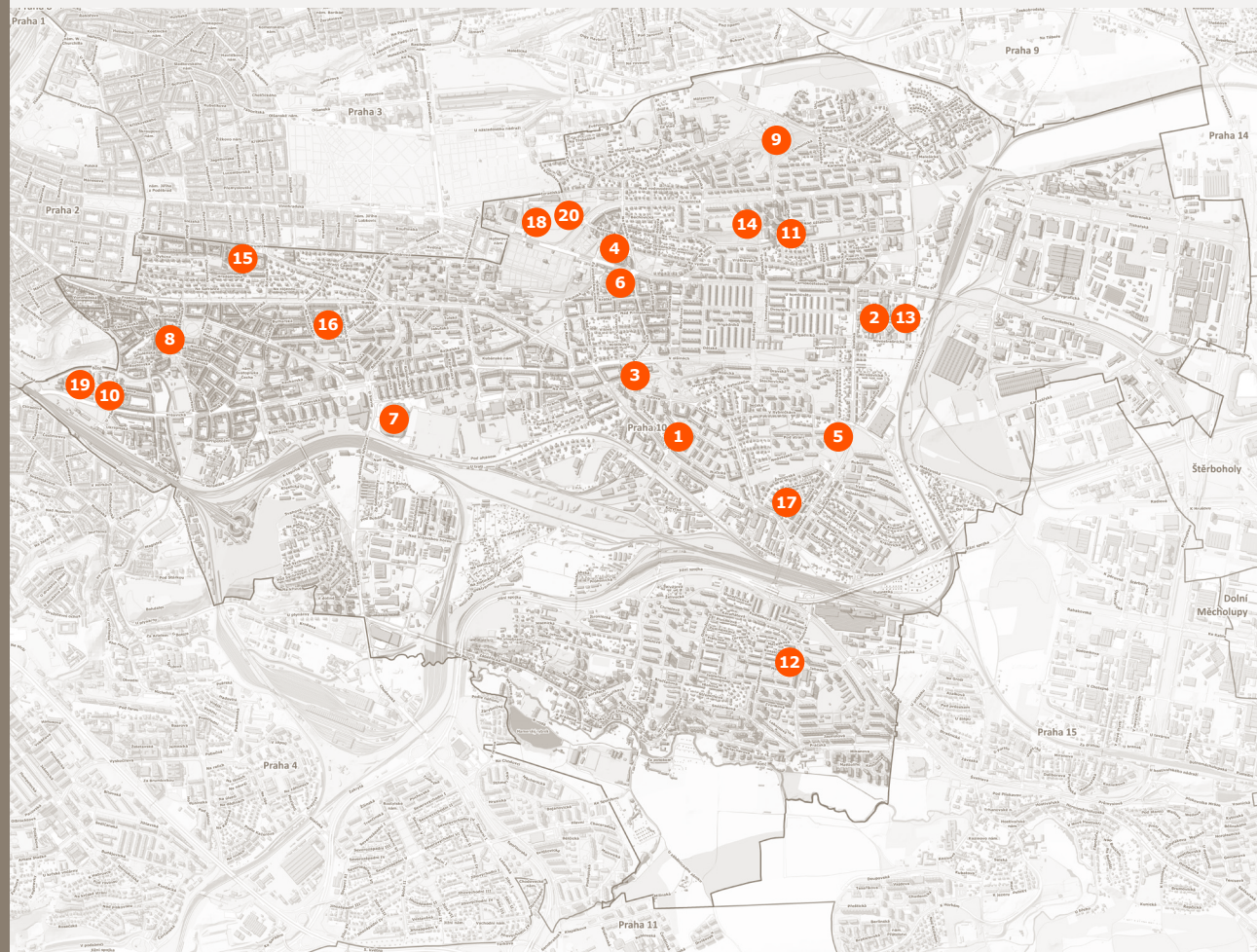
18/ Tesla Hloubětín
Poděbradská
LOXIA, Central Group
V přípravě

19/ ZŠ a MŠ Elektra
U Elektry
MČ Praha 9
V přípravě

20/ Přístavba ZŠ na Balabence
Na Balabence 800
MČ Praha 9
2018–2020

1/ Kostel Neposkvr. početí Panny Marie
Ke Strašnické 1000
Jindřich Synek
1992–1994

2/ Továrna Sipral
Třebohostická 5a
D. A. Studio
1995–1996

3/ Administrativní budova MUZO
V Olšínách 80
D3A
1998–2000

4/ Vinice – Palouk
Vinohradská 3217
Oleg Haman
1998–2004

5/ Český statistický úřad
Na Padesátém 81
Oleg Haman
2001–2003

6/ Pragobanka
Vinohradská 230
Ateliér SIAL
1993–2003

7/ Fotbalový stadion SK Slavia Praha
Ulice U Slavie a Vladivostocká
Omicron-K
2001–2008

8/ Vršovický zámek
Moskevská 21
Masák & Partner
2011–2014

9/ Revitalizace Malešického parku
Malešická
Mikoláš Vavřín
2012–2013

10/ Park Jiřího Koláře
Sámova
Land05
2014–2015

11/ Poliklinika Malešice
Plaňanská 1
D-plus projektová a inženýrská
2018–2021

12/ Náměstí OC Cíl
Topolová
ti2 architekti
2019

13/ Sipral Blok
Třebohostická 5a
Stanislav Fiala
2005–2006

14/ ByTy Malešice
Počernická 62a
Oleg Haman
2011–2015

15/ Korunní Dvůr
Korunní 810
CMC Architects
2003–2006

16/ Justiční areál Na Mičánkách
28. pluku 29b
Obermeyer Helika
2003–2006

17/ Panna a Baba
Strašinská 3454
m4 architekti
2019–2021

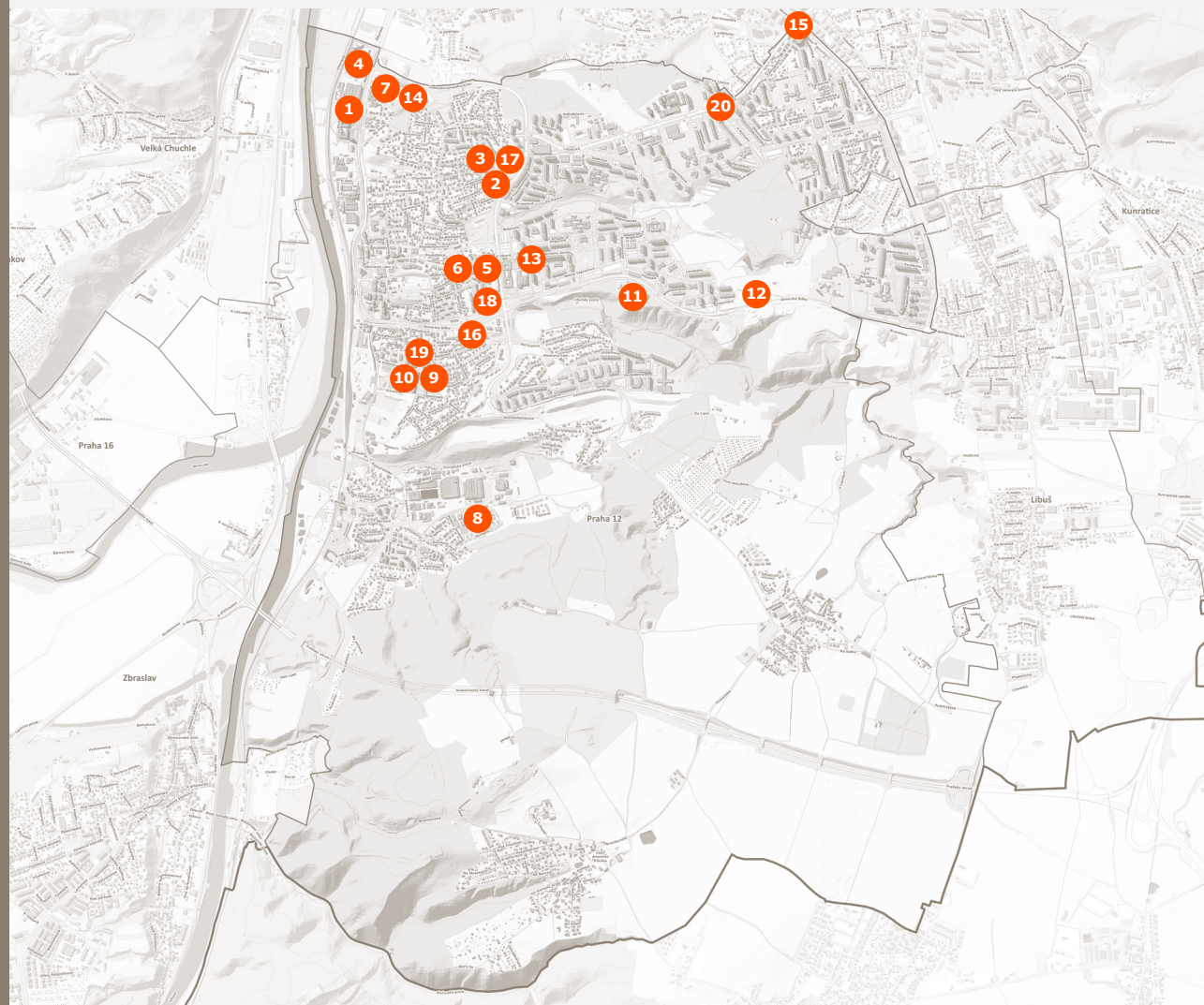
18/ Hagibor Office Building
Vinohradská 159a
Jakub Cigler architekti
2008

19/ Rezidence Havlíčkovy sady
Vršovická
A2 architekti
2003–2005

20/ Rezidence Hagibor
Počernická
Ian Bryan Architects, Bogle Architects
2017–2022

1/ Administrativní budova Nestlé
Mezi Vodami 2035/31, Modřany
Martin Kotík, Omicron-K
2006

2/ Rakouské gymnázium
Na Cikorce 2166/2b, Modřany
Architektonický ateliér LOXIA
2015

3/ Dům dětí a mládeže Modřany
Herrmannova 2016/24, Modřany
Studio VM – Vlado Milunič
2004

4/ River Park Modřany – Zahálka
Mezi Vodami 168/37
Bevk Petrovič Architekti
2020

5/ KOTI Hyacint Modřany
Československého exilu 24-28
Jiran a Partner Architekti
2016

6/ KOTI Hyacint – bytové domy
Soukalova 22
Jiran a Partner Architekti
2014

7/ Vanguard XL
Československého exilu 4
Petr Drexler
Nezkolaudováno

8/ Modřanský háj – obytné soubory
Do Koutů
A69 Architekti
2010–2021

9/ Rezidence 3D – viladomy
Dolnocholupická
Ateliér Daniel Smitka
2012

10/ Bytové domy Elča a Emča
U Cukrovaru
GREBNER Inženýrská a projektová kancelář
2015

11/ Tulipa Modřanská rokle
Generála Šišky
Kovoprojekta Brno
2009

12/ Hasičská stanice Modřany
Generála Šišky 2140
Tebodin Czech Republic
2013

13/ Výškový polyfunkční objekt
Jordana Jovkova 3427/20
STOPRO
2003

14/ Administrativní budova TIZIA
Československého exilu 8
Atelier 99
2008

15/ Bytový dům Novodvorská
Ulice Novodvorská a Mariánská
ATELIER A
2008

16/ Bytový dům SBD Pokrok
Písková 29
Ateliér Daniel Smitka
2012

17/ Centrum důstojného stáří
Herrmannova 24
ADP Architekti
2018

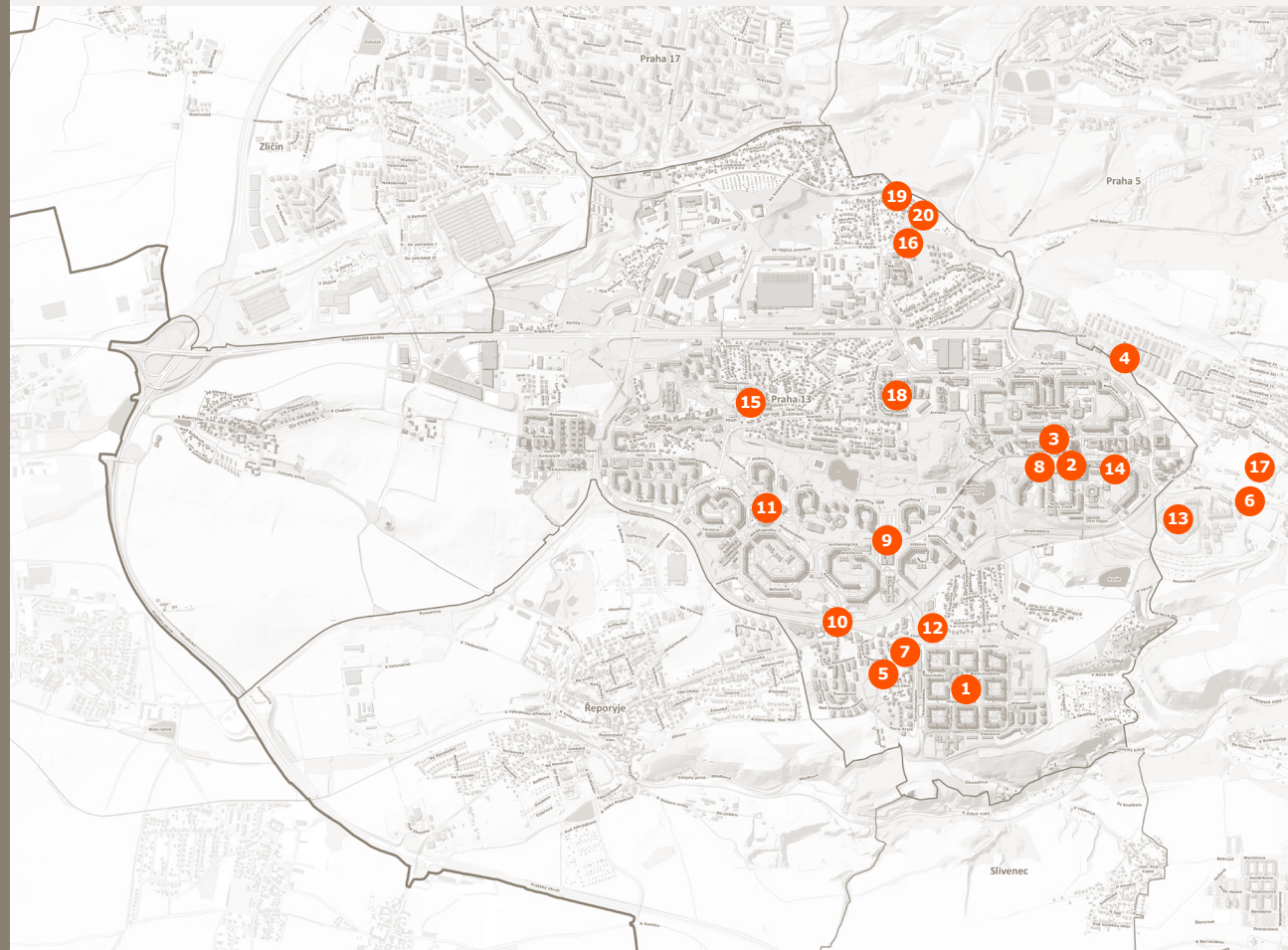
18/ Polyfunkční centrum U Dubu
Soukalova 6
Ateliér Héta
2020

19/ Sunhouse
Ulice Čs. exilu a Dolnocholupická
FABER PROJECT
2006

20/ Vivus Kamýk
Ulice Mariánská a U Kamýku
Ateliér REAL Design
2013

1/ Sídliště Velká Ohrada
 Ulice Pavrovského a Janského
 Jan Bočan, Zdeněk Rothbauer
 1988–1994

2/ Komunitní centrum sv. Prokopa
 V Hůrkách 8
 Jiran Kohout architekti
 1999–2001

3/ Radnice Prahy 13
 Sluneční náměstí 13
 Miloš Haase
 2001–2003

4/ Botanica Vidoule
 Ulice Pekařská a Pod Stolovou Horou
 4A architekti
 2003–2009

5/ Vila nad údolím Rotavská
 Rotavská 11
 VAVRICA ARCHITEKTI
 2008

6/ Stanice metra Jinonice
 Radlická
 Miroslava Derynková
 1988

7/ Centrální depozitář UPM
 Červeňanského 19
 A.S. Project
 2014–2015

8/ Luka Living
 Mukařovského 2
 CAMA Architekti
 2014–2017

9/ Obchodní centrum Lužiny
 Archeologická 1
 Alena Šrámková, Ladislav Lábus
 1977–1990, 2014

10/ Jihozápadní město
 Stodůlky
 Ivo Oberstein
 1978–1992

11/ Stanice metra Luka
 Mukařovského
 Zuzana Lacinová
 1994

12/ Prague Towers
 Tlumačovská 26
 Zdeněk Frey, Ivan Hořejší
 2011

13/ Galerie Nové Butovice
 Radlická 117
 Loxia
 2005, 2017–2018

14/ Robotická vinárna Cyberdog
 Seydlerova
 David Černý, Tomáš Císař
 2018

15/ Rekonstrukce rodinného domu
 Na Vlku 16
 Tomáš Stránský, Martin Rezek
 2016–2021

16/ Viladomy na Vidouli
 K Hájům 28
 A8000
 2016

17/ Aviatica
 U Trezorky 2
 Jakub Cigler Architekti
 2007–2015

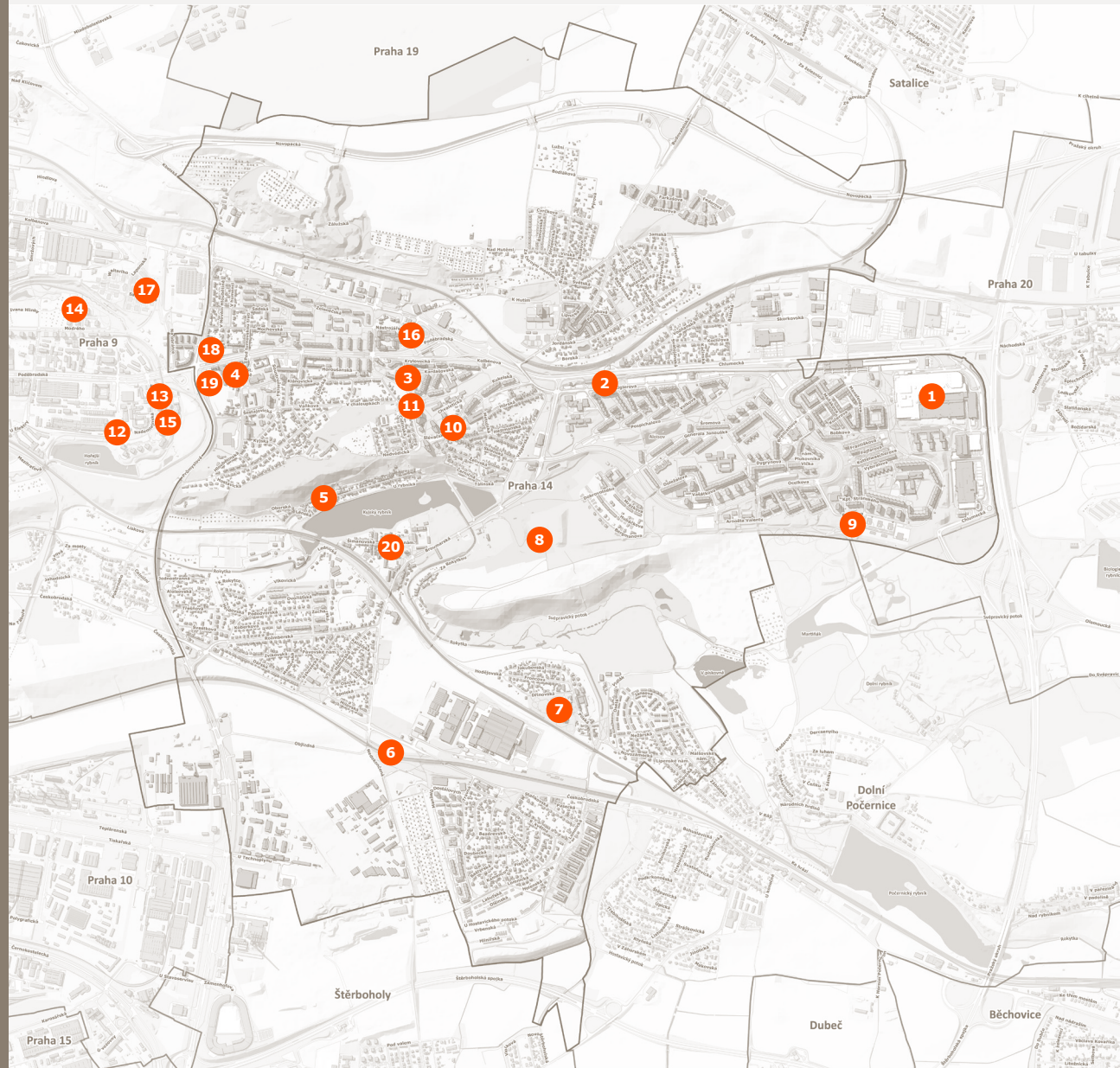
18/ Bytový dům Maják
 Symfonická 9
 SHS Architekti
 2004–2006

19/ Viladům Vidoule
 Za Mototechnou 23
 Šafer Hájek Architekti
 2000, 2003

20/ Administrativní centrum Construct
 Za Mototechnou 2
 J. R. A.
 2006–2007

1/ Centrum Černý Most
Chlumecká 6
Benoy
2011–2013

2/ Zastávka Rajska zahrada
Černý Most
Patrik Kotas
1998–2000

3/ Park Hloubětín
Ulice Slévačská a Krylovecká
MS architekti
2016

4/ Náměstí v Hloubětíně
Ulice Poděbradská, Chvalská, Klánovická
a Soustružnická
Gardenline, 2021–2022

5/ Tělocvična ZŠ Šimanovská
Šimanovská 16
Petr Brožek, Jiří Padevět
2019

6/ Bike park Jahodnice
Ulice Nedokončená a Manželů Dostálových
Jaroslav Vorlíček
2020–2021

7/ Komunitní centrum Pilská
Park Pilská
David Damaška
2015–2017

8/ Rozhledna Doubravka
Lesopark Čihadla
Martin Rajniš
2017–2018

9/ Plechárna
Bryksova 20
David Damaška
2016–2019

10/ Rezidence Lehovec
Slévačská 36
SVG Development
2008–2012

11/ Park Hloubětín
Slévačská 1
JRD
2014–2016

12/ Kejřův park
Nademejnská 4
Star Group Ltd.
2011–2012

13/ Kejřův mlýn
K Náhonu 2
Loxia
2006–2008

14/ Zahrady nad Rokytkou
Nad Rokytkou
Loxia
2004–2008

15/ Bytový dům Nademejnská
Nademejnská 24
Central Group
2010–2012

16/ NODE – byty Lehovec
Lehovecká 1
CPI Property Group
2019–2020

17/ Suomi Hloubětín
Ulice Granitova a Laponská
YIT
V přípravě

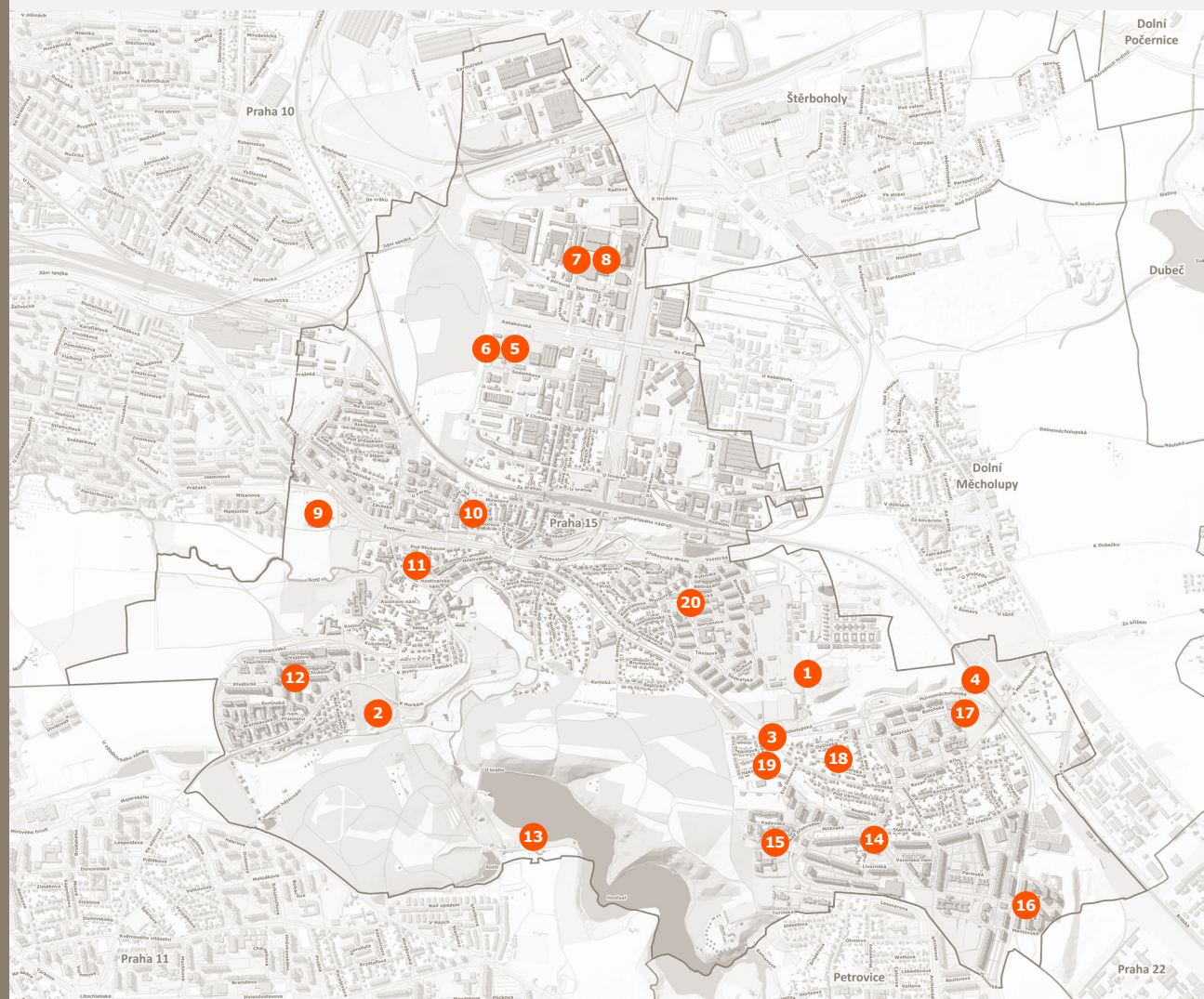
18/ Rezidence Hloubětín
Ulice Poděbradská a Kbelská
Gartal
2019–2021

19/ Park Corner
Anny Čížkové 7
Gartal
2020–2022

20/ Bytový dům Kyje
Za Školou
OK Plan Architects
2018–2021

1/ Golf klub Hostivař
Hornoměcholupská 565
ADR
2004–2007

2/ Vesí Hostivař
K Jezeru
ADR
2021 – současnost

3/ H1 Pivovar – zahradní restaurace
Lochotínská 656
ADR
2010–2013

4/ H2 Pivovar – restaurace a pekárna
Hornoměcholupská 115
ADR
2014–2017

5/ Administrativní areál NEOMED
Sodomkova 6
D3A
2003–2005

6/ Centrální depozitář Národní knihovny
Sodomkova 2
ATREA
2012

7/ Modernizace logistiky skladu PHOENIX
K Pérovně 7
Rota Group, 2020

8/ Datové centrum Hostivař
K Pérovně 2
Expert Architects
2017–2018

9/ Obchodní středisko Vivo! Hostivař
Švehlova 32
Studio GAMA
1998–2000

10/ Bytový dům KOTI Hostivař II
Zemské právo 5
Hlaváček a Partner
2014

11/ Rozšíření tělocvičny SKBU
Trhanovské náměstí 9
OK Plan Architects
2017–2018

12/ Obytný soubor Slunečný vršek
Ulice Doupovská a Přeštická
Hlaváček a Partner
2004–2017

13/ Odpočinkové moło na přehradě
Hostivařská přehrada
Hlaváček a Partner
2010

14/ Bytový dům Bolevecká
Bolevecká 474
Atelier Smitka
2016–2017

15/ Bydlení nad přehradou
Nad Přehradou 619
ABM architekti
2012–2013

16/ Bytové domy Javorová čtvrť
Ulice Mantovská a Modenská
Central Group
2018–2020

17/ Bytový dům Green Look
Hornoměcholupská 860
Architekti Quadrata
2020–2021

18/ Rodinný dům L
Jaroměřská 224
de.fakto
2019

19/ Obytný areál Pod Kozincem
Sudkova
ADR
2001–2003

20/ Rezidence Hostivař
Horolezecká
Spojprojekt
2017–2019

Bibliografie:

- Alois Podzemský: Novodobá pražská architektura 1925–1938. Praha 1947.
- Prokop Toman: Nový slovník československých výtvarných umělců I. Praha 1947 (5. vydání Praha 2000).
- Prokop Toman: Nový slovník československých výtvarných umělců II. Praha 1950 (5. vydání Praha 2000).
- Jiří Siegel: Praha / Prague / Prag '67. Praha 1967.
- Vladimír Šlapeta: Praha 1900–1978. Praha 1978.
- Emanuel Poche: Prahou krok za krokem. Praha 1985.
- Rostislav Švácha: Od moderny k funkcionalismu: Proměny pražské architektury první poloviny 20. století. Praha 1985.
- Zdeněk Lukeš – Jan Svoboda: Praha 7 – 100 let moderní architektury 1885–1985. Praha 1985.
- Michal Bregant – Lenka Bydžovská – Vojtěch Lahoda – Zdeněk Lukeš – Karel Srp – Rostislav Švácha – Tomáš Viček: Kubistická Praha. Cubist Prague. Praha 1995.
- Ivan Margolius :Prague – a guide to 20th century architecture, Ellipsis, London 1996.
- Michal Kohout – Vladimír Šlapeta – Stephan Templ: Praha – architektura XX. století. Praha 1998.
- Michael Třeštík: Kdo je kdo – Architektura. Praha 2000.
- Jan E. Svoboda – Jindřich Noll Ester Havlová: Praha 1919–1940, Kapitoly o meziválečné architektuře. Praha 2000.
- Jan E. Svoboda – Jindřich Noll – Vladislav Skala: Praha 1945–2003, Kapitoly z poválečné a současné architektury. Praha 2006.
- Petr Krajčí a kol.: Slavné pražské vily. Sto a jeden dům s příběhem. Praha 2012.
- Zdeněk Lukeš: Praha moderní. Velký průvodce po architektuře 1900–1950. Historické centrum. Praha 2012.
- Zdeněk Lukeš: Praha moderní II. Velký průvodce po architektuře 1900–1950. Levý břeh Vltavy. Praha 2013.
- Zdeněk Lukeš: Praha moderní III. Velký průvodce po architektuře 1900–1950. Pravý břeh Vltavy. Praha 2014.
- Richard Rogers – Ivan Margolius: Jan Kaplický – výkresy. Londýn / Praha 2015.
- Zdeněk Lukeš – Petr Kratochvíl: Praha moderní IV. Velký průvodce po architektuře 1950–2000. Praha 2015.
- Petr Franta – Vladimír Šlapeta: Londýnská ulice. Příběhy domů a lidí. Praha 2021.
- Patrik Líbal: 123 ikon pražské moderní architektury. Praha 2022.
- Vladimír Šlapeta: Alfabet. AAA – abecední album architektů 1900–2022. Praha 2022.

Vladimír Šlapeta

Profesor VUT v Brně a ČVUT v Praze se narodil a vyrostl v Olomouci a vystudoval architekturu na ČVUT v Praze. Po krátké praxi v Ostravě působil v letech 1973–91 jako vedoucí oddělení architektury NTM v Praze. Po sametové revoluci se stal děkanem FA ČVUT v Praze (1991–97 a 2003–06) a poté i FA VUT v Brně (2006–10) a byl hostujícím profesorem TU Tallin, MSA Münster, Univerzity Lublaň, UFGRS v Porto Alegre a TU Krakov.

Absolvoval delší studijní pobyty v Německu (Wissenschaftskolleg zu Berlin), Holandsku (TU Delft), Kanadě (Centre canadien d'architecture Montreal), USA (Fulbright-Masaryk Scholarship – Cooper Union, NY) a v Polsku (Muzeum architektury Wrocław). Je členem Akademie der Künste v Berlíně, komise UIA-UNESCO pro architektonické vzdělání v Paříži, vědecké komise ICOMOS 20. století a čestným členem Královské společnosti britských architektů RIBA, Amerického institutu architektů AIA a Svazu německých architektů BDA.

Je autorem nebo spoluautorem desítek výstav a publikací o české a středoevropské architektuře (**Praha 1900–1978**, NTM Praha; **Czech Functionalism**, AA London; **The Brno Functionalists**, Helsinky; **Kamil Roškot**, GVV Olomouc; **Arnošt Wiesner**, GVV Olomouc; **Otakar Novotný**, Mánes; **Baťa 1910–1950**, GVV Zlín; **Adolf Benš**, Nadace Charty 77; **Adolf Loos**, GVV Louny; **Baba 1932**, ČVUT Praha; **Pavel Janák**, UPM Praha a TU Wien; **Bedřich Rozehnal**, Obec architektů Brno; **Baustelle Tschechische Republik**, AdK Berlin; **Jože Plečnik a Praha**, Pražský hrad a Lublaň ad.)

Je nositelem Stříbrné medaile Senátu ČR, Ceny města Brna, ceny Triennale architektury v Bukurešti, Kunstpreis Berlin, medaile Bene merentibus ve Varšavě, Grand Prix Obce architektury za celoživotní dílo a v letošním roce byl oceněn prestižní cenou Mezinárodní unie architektů – Jean Tschumi Prize.

Patrik Líbal

Narodil se v Praze a vystudoval klasickou archeologii a historii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Již za studia pracoval v Ústavu pro klasická studia AV ČR a poté byl přijat jako interní doktorand do postgraduálního studia na Ústav pro klasickou archeologii, které zakončil získáním titulu Ph.D. Absolvoval studijní pobyty v Německu a Rakousku.

V letech 1996 až 2002 spolupracoval s Pražským ústavem památkové péče na projektu „**Digitální mapa archeologických objektů v Pražské památkové rezervaci**“, roku 1998 spolupořádal mezinárodní konferenci „**Antike Tradition in der mitteleuropäischen Architektur der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts**“ a následujícího roku spolupracoval na výstavě „**Cesta na jih**“, která se konala v pražském Obecním domě. Roku 2001 se stal spolupořadatelem konference „**Cihla v historii české architektury**“, konané pod záštitou Ústavu pro klasickou archeologii FA UK i Českého národního komitétu ICOMOS a roku 2003 působil jako sekretář konference „**Antike Tradition in der Architektur und anderen Künsten um 1900**“, pořádané společně s vídeňskou univerzitou.

V letech 2004 až 2007 vyučoval na Fakultě umění a architektury Technické univerzity v Liberci. Roku 2007 se podílel na prezentaci reliktních románských domů na Náměstí Republiky, roku 2016 připravil výstavu „**Meziválečná architektura v dolním Posázaví**“ a roku 2021 působil jako kurátor výstavy „**Pražská moderní architektura**“, která se konala v rámci projektu „**Česká moderní architektura od secese k dnešku**“ v Jízdně Pražského hradu. Je členem Českého národního komitétu ICOMOS a pedagogicky působí na Ústavu pro klasickou archeologii FF UK.

Aulík Jan a Fišer Jakub / 12

Brumlovka / 14

Babuška Milan / 16

Benš Adolf / 18

Bočan Jan / 20

Bofill Ricardo / 22

Brychta Roman (Projektil) / 24

Cigler Jakub / 26

Cubr František / 28

Čejka Jan / 30

Čermák František a Paul Gustav / 32

Čermák Jaroslav / 34

Černý František Maria / 36

DAM Architekti / 38

Doležel František / 40

Edel Zdeněk / 42

Eisler John / 44

Engel Antonín / 46

Fanta Josef / 48

Fencel Ferdinand a Kerhart Vojtěch / 50

Fiala Stanislav / 52

Filsak Karel / 54

Foehr Adolf / 56

Fragner Jaroslav / 58

Franc Stanislav a Nováček Jan / 60

Fránek Zdeněk / 62

Franta Petr / 64

Fuchs Otto a Lampl Viktor / 66

Gehry Owen Frank / 68

Gillar Jan / 70

Gisel Ernst / 72

Gočár Josef / 74

Grégr Vladimír / 76

Hadid Zaha / 78

Hájek Petr / 80

Hale Jon / 82

Haman Oleg a Poděbrad Aleš / 84

Havlíček Josef / 86

Hubáček Karel / 88

Hubička Radan / 90

Hübschmann Bohumil / 92

Chalupa Marek a Štěpán / 94

Chisholm David a Máslo Vít / 96

Chochol Josef / 98

Janák Pavel / 100

Jech František / 102

Jiran Zdeněk a Kohout Michal / 104

Jiříčná Eva a Vágner Petr / 106

Kaplický Jan / 108

Karčík Vladimír / 110

Keil Petr / 112

Kittrich Josef / 114

Kolář Petr a Lapka Aleš / 116

Kopecký Václav / 118

Kotas Karel / 120

Kotas Patrik / 122

Kotěra Jan / 124

Kotík Martin / 126

Koucký Roman / 128

Kozák Bohumír / 130

Králíček Václav / 132

Krátký Vladimír / 134

Krejcar Jaromír / 136

Kroupa Ivan / 138

Kuba Ladislav a Pilař Tomáš / 140

Kuna Zdeněk / 142

Kupka Pavel / 144

Kysela Ludvík / 146

Lábus Ladislav / 148

Lasovský Jiří / 150

Libra Albert František / 152

Linhart Evžen / 154

Lohan Dirk / 156

Loos Adolf / 158

Machoninová Věra / 160

Machoň Ladislav / 162

Mastíková Jana / 164

Mendl Antonín / 166

Mrázek Karel / 168

Mühlstein Ernst / 170

Neměc Martin a Dvořák Petr / 172

Nouvel Jean / 174

Nováková Zdenka / 176

Novotný Otakar / 178

Oehler Oskar / 180

Otruba Jaroslav / 182

Paroubek Jaroslav / 184

Paul Bruno / 186

Plečnik Jože / 188

Pleskot Josef / 190

Podzemný Richard Ferdinand / 192

Prager Karel / 194

Přikryl Emil / 196

Rajniš Martin / 198

Ranný Mojmír / 200

Roith František / 202

Rosenberg Eugen / 204

Rosůlek Jan / 206

Roškot Kamil / 208

Rothmayer Otto / 210

Rozehnal Bedřich / 212

Říha Josef Karel / 214

Schindler Jan / 216

Siegel Jiří / 218

Smetana Pavel / 220

Sokol Jan / 222

Souček Viktoria / 224

Stam Mart / 226

Starý Oldřich / 228

Stockar Jaroslav a Šolc Josef / 230

Syrovátka Vladimír / 232

Šrámková Alena / 234

Štipl Karel / 236

Tenzer Antonín / 238

Tyl Oldřich / 240

Urban Max / 242

Vacek Stivo / 244

Vaněček Miloš / 246

Vokatý Vladimír a Martin / 248

Winking Bernhard / 250

Wittassek David / 252

Zázvorka Jan / 254

Zelenka František / 256

Žák Ladislav / 258

Alfabet pražské moderní architektury

Vychází jako příležitostný tisk k oslavám vzniku České a Slovenské republiky a je součástí programu oslav „Česko-slovenský rok“, který se koná na Pražském a Bratislavském hradě, paláci Žofin a Obecním domě.

Publikace je vydána za finanční podpory hlavního města Prahy.

Vydalo nakladatelství Czech Architecture Week, s. r. o.

Hlavní editoři: Vladimír Šlapeta, Patrik Líbal

Redakce: Daniel Ivanov, Alexandra Hrabincová

Záštitu nad publikací přijali:

primátor hlavního města Prahy Bohuslav Svoboda,
náměstek primátora a radní pro oblast územního
a strategického rozvoje hl. m. Prahy Petr Hlaváček,
radní pro oblast infrastruktury hl. m. Prahy Michal Hroza
a arcibiskup pražský a primas český Jan Graubner.

Dále nad publikací spolupracovali a převzali záštitu:

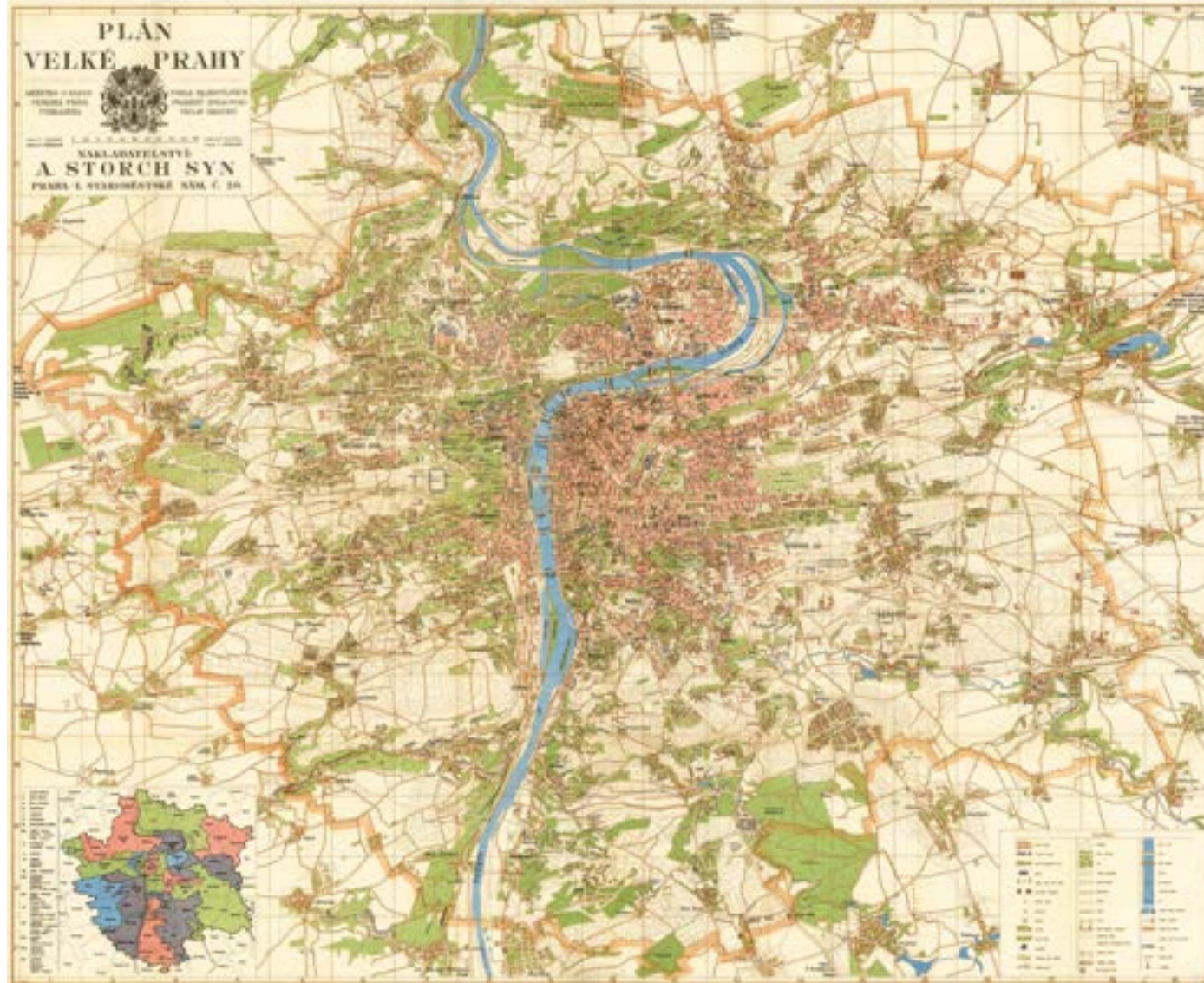
starostka MČ Prahy 2 Alexandra Udženija,
starosta MČ Prahy 4 Ondřej Kubín,
starosta MČ Prahy 6 Jakub Stárek,
starosta MČ Prahy 8 Ondřej Gros,
starosta MČ Prahy 9 Tomáš Portlík,
starosta MČ Prahy 10 Martin Valovič,
starosta MČ Prahy 12 Vojtěch Kos,
starosta MČ Prahy 13 David Vodrážka,
starosta MČ Prahy 14 Jiří Zajac,
starosta MČ Prahy 15 Michal Fischer.

Poděkování dále patří Pražským vodovodům a kanalizacím,
Pražské vodohospodářské společnosti, Pražské plynárenské,
Pražské energetice, Operátoru ICT a Technologii hl. m. Prahy.

Zvláštní poděkování patří náměstkovi primátora a radního
pro oblast územního a strategického rozvoje hl. města Prahy
Petru Hlaváčkovi, radnímu pro oblast infrastruktury hl. m. Prahy
Michalu Hrozovi, řediteli PVK Petru Mrkosovi, ředitelce odboru
Kanceláře primátora Petře Kadlecové, vedoucí sekretariátu
náměstka primátora a radního pro oblast územního
a strategického rozvoje Petře Pechové, vedoucí sekretariátu
radního pro oblast infrastruktury Karolině Polverini a ředitelce
odboru médií a marketingu Janě Berkové.

Poděkování patří hlavním partnerům mezinárodního festivalu
architektura a urbanismu Czech Architecture Week Praha,
Crestyl Real Estate, J&T Real Estate, Penta Real Estate,
Skanska Reality a HKDW Holasek.

Poděkování za spolupráci při tvorbě publikace patří
Sylvii Hájkové, Martinu Syrovému, Bohumilu Beránkovi,
Ivo Hermanovi, Karlu Horejšimu, Jiřímu Zákostelnému,
Michalu Pajskrovi a Vladimíru Lavrikovi.

Alfabet pražské moderní architektury

Vladimír Šlapeta a Patrik Líbal

Jazyková redakce: Stojan Černodrinski

Překlad do angličtiny: Gerald Turner

Design a grafická úprava: Alan Záruba (Alba Design Press s.r.o.)

Předtisková příprava: František Brabač (FPS Repro s.r.o.)

Tisk a vazba: PBTisk a.s., Příbram

Fotografie: Alan Záruba, Aleš Jungmann, Andrea Lhotková, AP atelier, Architekti789, Architektonický ateliér Omikron-K, Architektonický ateliér Radana Hubičky, archiv AC Sparta Praha fotbal, archiv AI-Design, archiv Barrandovských ateliérů, archiv Bernharda Winkinga, archiv ČVUT, archiv ČZU, archiv České národní banky, archiv Ernsta Gisela, archiv Evy Eislerové, archiv Františka Doležela, archiv Jana Nováčka, archiv Josefa Hrubého, archiv Karla Mrázka, archiv Ladislava Lábuse, archiv MČ Prahy 6, archiv MČ Prahy 15, archiv Metrostav, archiv NTK, archiv Patrika Kotase, archiv Patrika Líbala, archiv Petra Franty, archiv Petra Keila, archiv PVK, archiv SK Slavia Praha, archiv Vladimíra Krátkého, archiv Vladimíra Syrovátky, archiv Vladimíra Šlapety, archiv Zdeňka Edela, archiv Zlatý řez. Dále Aulík & Fischer architekti, Bogle Architects, Boys Play Nice, Barbora Fiklíková, Casua, DAM architekti, Daniel Perogordo Madrid, David Cysař, David Lejček, Filip Šlapal, Fránek Architects, Herbert Slavík, Chalupa Architekti, Chapman Taylor, Ivan Němec, Iveta Kopicová, J&T Real Estate, Jakub Cigler Architekti, Jan Brychta, Jan Gloc, Jan Malý, KIVA, Kuba & Pilař Architekti, Loxia, Lucie Hlaváčková, Malostranský archiv Jaroslava Fragnera, Mojmír Ranný, Národní galerie v Praze, Passserinvest, Pavel Štecha, Petr Hron, Petr Ivanov, Petr Polák, Petr Zmek, Qarta Architektura, Richard Davies, Schindler Seko Architekti, Správa Pražského hradu, Štěpán Bartoš, Tomáš Malý, Václav Novák, Velvyslanectví Maďarska v Praze, VitVit, Vítězslav Mareš, Vladimír Šlapeta a Zdeňka Nováková.

Úroveň reprodukcí je dána kvalitou tiskových podkladů dodaných jednotlivými subjekty, které jsou v publikaci zastoupené.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována mechanicky, elektronicky, fotografováním, ani kopírováním nebo rozšiřována jiným upůsobem bez předchozího souhlasu majitelů autorských práv. All rights reserved.

I. vydání v českém jazyce

© Czech Architecture Week, s.r.o., 2023

ISBN 978-80-908986-0-8

